

ДУМА®

ЛЕВИЯТ
ВЕСТИК

50ст.
СЪБОТА-НЕДЕЛЯ 21 МАРТ 2009
ГОДИНА 19 БРОЙ 64 (5274)

www.duma.bg

Столичани са
най-недоволни
от кметството си

Стр. 4

КРИЗИСЕН ФОНД НА ЕС - € 50 МЛРД.

Общо около 105 млн. евро допълнителни
средства ще получи България

Европейският съюз дава на
Международния валутен фонд
75 млрд. евро за стабилизиц-
ионната програма на МВФ.
Средствата от тази програма
са предназначени за подпомагане
на растежа на световната
икономика. Сумата от 75 млрд.
евро ще бъде приносът на ЕС
за удържавянето на финансовите
ресурси на фонда от всички
страни, участващи в него, от

250 до 500 милиарда долара.
Лидерите на страните членки на ЕС обсъдиха и
най-големия до момента фонд
за засегнатите от кризата.
Вместо планираните 25 млрд.
евро той ще е на стойност 50
млрд. евро. Парите могат да
се изразходват от всяка
страна членка на съюза,
съобщи председателят на ЕК
Жозе Мануел Барозу. Общо

около 105 млн. евро допълнителни
средства ще получи България от Европейския
съюз за реализиране на различни енергийни проекти,
обяви министър-председателят Сергей Станишев. Той
уточни, че в тези средства не влизат парите, които ще
получи България в рамките на проекта "Набуко".

Стр. 3

■ Няколко думи ■

ДЕН НА МАЙСТОРА

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ

Във всяка изборна година едно и също. Един и същи филм. Като наближи сакралната дата, се започват вече дежурните заклинания за бързо приемане на изборното законодателство. Една и съща картичка, без пропуск, едни и същи обвинения за умишлено забавяне на законите. Вече звучат като латерна и сигурно заради това спряхме да им обръщаме и внимание.

Така и вчера. Депутатите провалиха приемането на промените в закона за избор на представители в Европейския парламент (стр.2). Направиха го "елегантно" по петъчному - като не отидаха на работа. Или поне повече не отидаха. То народът затова е измислил поговорката - "Петък - ден на майстора". С негативен смисъл е. Аман от такива майстори. Не им е за първи път. После се тюхкат, че рейтингът на Народното събрание бил нисък. И задължително си посыпват главата с пепел.

Този закон ще бъде вероятно приет във вторник. И нищо лошо няма да се случи. На рейтинга. Той пак ще си е нисък.

Ливърпул
срещу Челси,
Ман Юнайтед
с Порто

Стр. 40

СНИМКА ПРЕСФОТОГАТА

Сливенският митрополит Йоаникий извърши тържествен водосвет във Варна по повод присвояването на имената на новите български фрегати - "Верни" и "Горди". Сред гостите бяха министрите на отбраната на България и Белгия Николай Цонев и Питър де Крем

ДУМА
12
6

9 7 7 0 8 6 1 3 4 0 0 8
T S N 0 8 7 1 3 4 0 0 8
9 7 7 0 8 6 1 3 4 0 0 8

Минcho Коралски:
Достъпната
среда е нещо
повече от
хуманност

►12

БСП ще се
бори за 6
евродепутати

►3

Удариха топ
мениджърите в
САЩ с 90% данък

►10

БУЛЕВАРД
Младите
от София
знаят защо
и как

►15

ПЕГАС
■ Стоян Денчев:
Читалищният
съюз не иска
фигуранти

►22

Поканиха
авторски спектакъл
на Кирил Икономов
в Южна Америка

►38

Липса на кворум спря изборните закони

Промените в закона за избор на представители в Европейския парламент не бяха приети вчера от парламента. Причина за това стана липсата на кворум. След поименна проверка бе установено, че в залата присъстват 102-ма народни представители.

Всички депутати, освен тези, които са отстъпвали по обективни причини, ще бъдат глобени с възнаграждението за един пленарен ден, бе категоричен парламентарният шеф Георги Пирински.

Така промените в изборното законодателство за европарламент ще бъдат гласувани във вторник, за когато е предвидено извънредно заседание на парламента от 14 ч. Заседанието бе настроено, за да бъдат гледани промените в Закона за избор на народни представители за национален парламент.

Временната анкетна комисия за промени в изборното законодателство проведе извънредно заседание вчера.

Най-много кандидати за изпита по български в УНСС

Най-много са кандидатите, които ще се явят на предварителния изпит по български език и литература в Университета за национално и световно стопанство - 3557. Общият брой на кандидат-студентите, подали документи за предварителните изпити, е 8502, от които 5299 са момичета, а 3203 - момчета. За изпита по математика документи са подали 3376 кандидат-студенти, по география - 1977, по история - 1950, по икономика - 357.

Първият изпит ще е по география и ще се проведе на 22 март. На 28 март ще е изпитът по история на България, на 29 март - по български език и литература, на 4 април - по икономика, и на 5 април - по математика.

Оценките ще бъдат оповестени до 48 часа след всеки изпит в сайта на УНСС, както и ще бъдат разлепени в сградата на университета. Резултатът може да бъде получен и чрез съобщение от мобилен телефон, ако това е предварително заявено.

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Независимият депутат и лидер на РЗС Яне Янев усилено шушнеше на Лъчезар Иванов от ГЕРБ

Кметът на Гърмен Ахмед Башев е звънял в благоевградската психиатрия, за да пита дали има свободни легла за Яне Янев, съобщи Дарик радио. Оттам са му казали че няма. Затова аз съм купил едно и ще им го подаря, за да си приберат един психично болен депутат, допълни Башев. Той нарече пълна лъжка твърденията на "Ред, законност, справедливост", че преди ден в офиса на партията неизвестни мъже са заплашвали Яне Янев. Риториката между кмета и депутата се ожесточи, след като агенти на ДАНС

задържаха за разпит Башев в началото на тази седмица. Според твърденията на Янев в Гърмен се разпространява радикален ислам. Той дори нарече кмета на селото "гърменския Бен Ладен".

В отговор Ахмед Башев заяви, че подобни твърдения могат да бъдат "изфабрикувани само от болни мозъци". Нека да ме проверяват още, ако е необходимо. Аз съм готов да съдействам, за да не се петни повече името ми, защото съм се доказал сред моите съграждани, допълни градоначалникът.

Няма нарушения в училището в Рибново

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

В училището в Рибново са направени 12 проверки на МОН и там нарушения няма. В момента 3391 деца изучават ислам в задължително и свободно избираема форма (0,4% от всички ученици), а при последното преброяване на населението мюсюлманите са били 966 978 души. Това отговаря министър Даниел Вълчев на питане на депутата Яне Янев, който обвинява, че през училищата върви исламизация при липса на контрол от МОН. Поради отмяната вчера на парламентарния контрол Вълчев отговори във вид на отворено писмо.

По закон религията сега се учи като вероучение у нас и предметът има верски характер. Според Вълчев такъв предмет няма място в светското ни училище и религията трябва да се изучава във философски, културен и исторически план. Това обаче не се приема от основните вероизповедания у нас. МОН в първия учебен срок е направило проверки на 2554 училища (92,6%) и са наказани 26 директори, напомня министърът. Според него, ако се забави приемът на новия закон за училищното образование или в него надделеят партийни пристрастия, това наистина може да стимулира исламизацията.

ДАНА РУСЕВА

Меморандум за 450 000 лв. за ремонтни дейности в детската градина в Ген. Тошево и за благоустройството на градския парк бяха подписани вчера в добруджанския град от министъра на труда и социалната политика Емилия Масларова и кмета Димитър Манев. Социалната инфраструктура в страната е безкрайно необходима, каза още Масларова. "Имащеспад в раждаещата се промишлена икономика, със съществен въздействие върху социалните условия на населението", уточни социалният министър. Емилия Масларова получи приза "Почетен гост на община Ген. Тошево".

Масларова се чувства като министър на благоустройството

а 250, които са на по-голяма стойност, се движат през Социално-инвестиционния фонд.

"Чувствам се почти като министър на благоустройството", призна социалният министър пред жителите на Ген. Тошево. Социалната инфраструктура в страната е безкрайно необходима, каза още Масларова. "Имащеспад в раждаещата се промишлена икономика, със съществен въздействие върху социалните условия на населението", уточни социалният министър. Емилия Масларова получи приза "Почетен гост на община Ген. Тошево".

Народно събрание

• Председателят на Народното събрание Георги Пирински ще се срещне с председателя на

Ландтага на германската провинция Хесен Норберт Картман в понеделник в 10 ч. Същия ден в 15 ч. ще се проведе среща на Групата за приятелство България - Германия с председателя на Ландтага на германската провинция Хесен Норберт Картман.

• Заместник-председателят на Народното събрание проф. Любен Корнезов ще се срещне в понеделник със заместник-председателя на парламента на Южна Корея Йон Сунг Лий в зала "Запад"

Министерски съвет

• Днес премиерът Сергей Станишев и министърът на здравеопазването Евгени Желев ще открият триreno-вириани болнични отделения - детско, по неонатология и по образна диагностика в МБАЛ "Д-р Никола Василиев" АД в Кюстендил, което вече разполага и с нов компютърен аксилен томограф. Това съобщиха от пресцентъра на Министерския съвет. Трите отделения са ремонтирани през 2008 г. със средства на Министерството на здравеопазването и по проект за енергийна ефективност. Общият размер на направените инвестиции възлиза на 2,1 млн. лв. С извършено саниране на болницата през отопителния сезон 2008-2009 г. стопанските разходи са намалени с 45 на сто.

• Вицепремиерът и министър на външните работи Ивайло Калфин ще бъде на официално посещение в Китайската народна република от 23 до 25. Визитата е по покана на китайския министър на външните работи Ян Дзиичъ. Освен с министър Ян Дзиичъ в Пекин Ивайло Калфин ще разговаря и с вицепрезидента на Китай Си Дзипин. В програмата на делегацията е включено посещение в Шанхай, където министър Калфин ще се срещне с ръководството на Шанхайската община, с лидери в бизнеса, както и с представители на Китайско-европейската школа за международен бизнес.

• Министърът на транспорта Петър Мутафчиев и кметът на Столичната община Бойко Борисов ще проверят на 23 март изграждането на метроотсечката бул. "Патриарх Евтимий" - НДК - бул. "Черни връх", от проекта за разширение на софийското метро. Проверката ще бъде извършена на строителната площадка на обекта до хотел "Хемус", кръстовището на бул. "Черни връх" и бул. "Арсеналски", където започва изграждането на стартовата шахта, от която ще се строи метротунелът.

Областен призова работодателите да слязат от джиповете

Областният управител на Кърджали Ангел Коджаманов се обърна с особен призив към работодателите, като им препоръча да се откажат от скъпите си автомобили и да намалят собствените си заплати заради кризата. Това стана по време на провелата се дискусия "Да спасим Кърджали", която се проведе по идея на областното ръководство на БСП.

"Слезте от джиповете, намалете си заплатите, забравете за луксозния живот и така ще можете да плащате на повече работници, за да няма безработица", обърна се към работодателите областният управител.

БСП се бори за 6 евродепутати

Българските социалисти ще се борят за 5-6 места в Европарламента, заяви в Перник евродепутат Илиана Иотова вчера. Според нея социалистите имат и по-голям ресурс, независимо от намалената квота за България с един човек.

Тя очаква също БСП да остане първа политическа сила и в националния парламент, с много малка предни-

на пред ГЕРБ.

До 15 април ще бъдат ясни номинациите за европарламентарни социалисти. Иотова се надява да няма големи промени от досегашното представителство. По думите ѝ екипът на социалистите е заслужил значимо място сред българската делегация в Европейския парламент. Ние сме с най-много инициативи, доклади и предложения за промени,

направени в европейското законодателство, отбеляза Иотова.

По думите ѝ икономическата криза до голяма степен ще подпомогне избора на леви представителства, също и печелене на избори от леви партии в ЕС. Сериозно се засилвали левите движения в Европа. Изхвърлянето от работа на много хора също водело до олевявяне на обществото.

Барозу ни обеща помош за АЕЦ „Козлодуй“

105 млн. евро за енергийни проекти договори Станишев в Брюксел

България получи подкрепа от най-високо ниво в искането си за допълнителни парични компенсации заради спирането на III и IV блок на АЕЦ „Козлодуй“. Добрата новина дойде от Брюксел, където лидерите на страните от ЕС проведоха двудневна среща на върха. Българският премиер Сергей Станишев бе подкрепен от председателя на Европейската комисия в предложението си за компенсации за затворени реактори да продължат да ни се изплащат и през 2009 година. Досегашното споразумение бе помош да получаваме до тази година, припомнят от правителствената информационна служба.

Рамото от Жозе Мануел Барозу рязко вдига шансовете ни за положително решаване на въпроса, коментира Станишев. По думите му става въпрос за сума от неколкостотин милиона евро, които страната ни би могла да получи допълнително.

От конкретните оценки и от преговорния процес зависи сумата, която можем да получим за предсрочното спиране на „Козлодуй“, уточни Станишев по време видеоконферентна връзка с Брюксел след края на срещата на върха. За премиера е важен принципът на равното третиране на страничните членки. България е поставила още в началото на месец март аргументите си за получаване на тези средства. Работата не е приключила, но подкрепата е много сериозен морален успех, подчертва още Станишев.

Незабавно след като приключи газовата криза, която преживяхме по достоен и добре организиран начин, са дадени поръчания на Български енергийен холдинг и съответните компании за разработване на проекти, които могат да бъдат финансираны. Ние работим по енергийни проекти от-

Сергей Станишев получи подкрепа от Европейската комисия за искането на България за повече компенсации за АЕЦ „Козлодуй“

давна, уточни премиерът.

Работи се и по връзката с Румъния, и по големия проект - модернизация на Чирен, по който ще се действа съвместно с ЕБВР.

Наближават избори за Европейски парламент, всяка партия изявява позиции, които преди не би заявила, каза Станишев. Единият въпрос, поставен още преди три години, е за допълнителните компенсации. Съвсем отделен е въпросът за пускането на блок на АЕЦ. Премиерът припомнин, че разполагаме с гориво за работа на този блок в рамките на 5 месеца.

До този момент по предпътън договор на България с ЕС бяха предвидени компенсации за спрените блокове на „Козлодуй“ в раз-

мер на около 550 млн. евро, чието изплащане приключва в края на 2009 година и от които остава малка сума за усъвояване за енергийна ефективност и възобновими източници. Допълнителните компенсации ще се дават в периода 2010-2013 г.

Освен това България ще получи 105 млн. евро от ЕС допълнително за различни енергийни проекти. Сергей Станишев уточни, че в тези средства не влизат парите, които ще получим в рамките на проекта „Набуко“. Осигуряват се 45 млн. евро за газовата връзка България-Гърция, 10 млн. евро - за газовата връзка България-Румъния. 12 млн. евро са допълнителните средства за селското стопанство. Повече пари от ЕС ще се да-

ват и за широколентов достъп до интернет в цялата страна.

Винаги съм търсил работещи решения, не може да има самоценно противопостояние, за съжаление този подход се наблюдава години от българската опозиция, коментира премиерът по темата за плана на правителството за справяне с финансова криза. Той посочи, че трябва да сме наясно - кризата е безпрецедентна, България няма как да се скрие от нея. Никога не сме казвали, че България няма да бъде застрашена от нея, заяви премиерът и подчертва, че в тези условия правителството залага на котвите за стабилност. Най-исковско е да се правят глупости, рисковани и непремерни действия в тази ситуация, бе категоричен Станишев.

ЕС е готов да помогне на МВФ със 75 милиарда долара

Ръководителите от Европейския съюз изразиха готовност да бъдат предоставени най-малко 75 милиарда долара на Международния валутен фонд, за да му помогнат да се бори със световната криза, предаде Франс прес, позовавайки се на дипломатиче-

ски източници. Тази сума ще бъде приносът на ЕС за удвояването на финансовите ресурси на фонда от всички страни, участващи в него, от 250 до 500 милиарда долара. Япония вече обеща да даде 100 милиарда долара.

Европейските ръководители

освен това потвърдиха споразумението за удвояване на тези средства, решение, за което бе взето на 10 март. Въпросът ще бъде в центъра на дискусията на срещата на Г-20 в Лондон на 2 април. САЩ предлагат дори да бъдат утроени ресурсите на МВФ.

Заделят 5 млрд. евро за газови проекти

Общо 5 млрд. евро от бюджета на ЕС да се инвестират в повишаване на енергийната сигурност се споразумяха лидерите на 27-те на срещата си в Брюксел. Лидерите на ЕС обявиха, че газопроводът „Набуко“, който трябва да пренася синьо гориво от Каспийско море до Европа, остава в при-

оритетния списък за финансиране. Проектът за малко да отпадне заради несъгласието на Германия. Но надделели позициите на страните от Източна Европа. Чехия предлага за строителството на газопровода „Набуко“ да бъдат отпуснати 200 млн. евро от бюджета на ЕС.

ПАК ИСКАТ УДЪЛЖАВАНЕ НА РАЗСЛЕДВАНЕТО ЗА СЕСТРИ БЕЛНЕЙСКИ

Ново удължаване на разследването за убитите сестри Белнейски е поискан окръжният прокурор на Пазарджик Иван Даскалов. Този път то ще е със 6 месеца. Досегашният срок за прокуратурата изтича на 1 април 2009 година. Даскалов отказал да коментира дали ще бъде назначена трета експертиза за смъртта на двете момичета. Първите две заключения на съдебните лекари си противоречат. Първоначално бе установено, че децата са пребити и изнасилени, докато според втората експертиза от миналата година Христина и Росица са загинали при пътна катастрофа. Преди по-малко от месец за смъртта на сестрите бе обвинен 24-годишен Лазар Колев.

КЛУБ НА ДПС ОСЪМНА С НАДПИСИ „ТУРЦИТЕ ВЪН!“

Неизвестни извършители са написали с червена боя „Турците вън!“ на вратата на клуба на областната организация на ДПС в Ловеч. Подобни надписи се появяват вече няколко пъти в града, като целта е да се създаде междуетническо напрежение, коментират членове на партията в града. Миналата година в навечерието на 3 март по стените на джамията бяха нарисувани свастики и обществени сгради също бяха надраскани през есента на миналата година с антитурски надписи. Не беше пожален и паметникът на Васил Левски.

НАШИ СТУДЕНТИ ОТ ЧУЖБИНА СЪЗДАВАТ ПАРТИЯ

Нова политическа партия Движение за пряко гражданско управление ще се създаде в началото на април, съобщи БГНЕС. Учредителното събрание ще бъде във Варна, Пловдив или в София, в зависимост от това къде организацията ще получи най-голяма подкрепа. Инициатори на движението са Николай Колев и Камен Костов. Идеята за новата партия се е зародила сред български студенти, следващи в Германия. Бъдещата организация ще бъде по-скоро центристки ориентирана, като основната ѝ цел е да предложи алтернатива на управлението на държавата чрез пряко участие на всеки гражданин в политическия живот. Според Колев новата партия ще се кандидатира на предстоящите парламентарни избори, в случай че съдът не забави процедурите по регистрацията на движението. Към момента неговите симпатизанти наброяват около 600 души.

Бойко Борисов: Приказките за реакторите са популизъм

Шансовете на България за още компенсации за двета спрени реактора бяха обявени за популизъм от неформалния лидер на ГЕРБ Бойко Борисов. Според него честото говорене за III и IV блокове е „популаристка проява от страна на управляващите“. Когато Европа промени стратегията си за ядрените реактори, може би биха преосмислили и положението на България, бе коментарът на Борисов по време на заседание на Бюрото на парламентарната група на ЕНП вчера.

Вождът на ГЕРБ обвини БСП и ДПС освен в популизъм и в неглигриране на вата за Евро-

пейски парламент. Това било видно от факта, че изборите за национални и за европейски депутати ще бъдат на различни дати. Борисов отново обвини управляващите, че всичко било с цел избирателите на ГЕРБ да не успят да гласуват, защото вътре е по време на летните им отпуска. В същото време обаче столичният кмет призовава леви и десни да загърбят споровете си и да поставят националния интерес над партийния. Борисов смята, че и леви, и десни български депутати в Европарламента трябва да работят заедно, за да върнат спрените средства по еврофонсовете.

Проф. Минеков отдавна тайно е опитвал да вложи в глината своето усещане за Георги Китов

Правят паметник на Георги Китов

Инициативен комитет от 19 известни личности, свързани с археологията и културния туризъм, си постави за цел да събере средства и да постави в София паметник на видния български археолог Георги Китов, открил за България изключителни културни ценности, украсяващи музеи из цялата страна и станал символ на българската археология у нас и по света. Комитетът бе учреден в четвъртък вечерта.

Монументът ще бъде дело на проф. Величко Минеков, който е член на инициативния комитет и ще създаде идеяния проект безвъзмездно. Сред 20-те членове са още акад. Иван Юхновски, директорът на Националния археологически институт и музей при БАН ст.н.с. Маргарита Ваклинова, директорът на НИМ ст.н.с. Божидар Димитров, археологът Иван Сотиров, кметът на гр. Шипка Стоян Иванов, председателят на фондация "Тракия" Кирил Христосков, на фондация "Орфеева лира" Иван Есенски, на "Баканту-

рист" Ад Недялка Сандалска, собственикът на издателство "Славена" Наско Димитров, на РА "Неда" Диана Крънцева, членът на ръководството на CEPS Бранimir Botev, собственици на ИК "Арос" Андрей и Светлана (астроложката Алена) Тилкови, журналистите Максим Караджов и Мария Чернева, адвокат Веселина Баева. Колежката ни от ДУМА Велиана Христова е избрана в УС на комитета, който се оглавява от спътницата на Георги Китов - археологката Диана Димитрова.

Мястото в София, където ще бъде поставена скулптурата, ще се определи във взаимодействие със Столичната община. Средствата за осъществяването на идеята се набират от дарения и завещания на юридически лица и на граждани. Комитетът ще съдейства и на други инициативи, свързани с паметта и делото на Георги Китов. Досега паметник на археолог у нас е правен само за Карел Шкорпил.

Столичната община получи „двойка“, сочи проучване на „Маркет линкс“

Софиянци са най-недоволни от кметството си

Граждани на София оценяват много скъпо работата на администрацията в Столичната община и са напълно недовлетворени от предлаганото обслужване. Това показва проучване на "Маркет линкс" за доброто управление и организационната култура на общините в България. От социологическата агенция са използвали за изследването "тайни агенти", които след посещение на кметствата са оценили начина, по който са обслужени.

Сред 12 общини жителите на София и Велико Търново имат най-големи основания да се оплакват от управлението на градовете им. При скала на оценка от 1 (възможно най-ниска оценка) до 10 работата на централната администрация в София е оценена с двойка.

Въпреки също ниския си резултат община Велико Търново е оценена с четворка. Най-висока оценка от 10 е получила община Панагюрище. В София висок резултат бележи районното кметство в "Слатина" с оценка 9.

На този фон общинските служители навсякъде в България демонстрират изключително задоволство от начина, по

който изпълняват задълженията си. Проведените анкети с общински служители показват, че 89% от тях са довлетворени от работата си.

Много малка част от тях (19%) признават за наличие на корупция, конфликт на интереси и неприемливо поведение на техни колеги. Средно около 80% от тях си мислят, че вече са наложили прозрачно управление, имат дългосрочна визия за развитие и управляват общинските пари в интерес на граждани. Между 10 и 15% от тях смятат, че това изобщо не е така.

Гражданините пък се оплакват най-много от честото препращане от гише на гише, неудобно работно време на администрацията и отсъствие на служители от работните им места.

Пролетта дойде със студ

Точно в 13.44 ч. вчера, въпреки студеното време, настъпи пролетта. При настъпването на астрономическата пролет денят и нощта са равни по продължителност.

През следващите дни времето също ще остане студено. От югозапад ще започнат превалявания от дъжд, в планините и планинските райони над 400-500 м - от сняг. В събота с прекъсвания валежите ще продължат, като ще бъдат главно в западната половина на страната.

ВОЙНАТА ПО ПЪТИЩАТА

15-годишен летя с "Чероки" близо до гимназия

15-годишно момче от Силистра е катастрофирало с джип "Чероки" на кръстовище в града вчера сутринта, съобщи БНР. Мястото е в близост до две силистренски гимназии. Осмокласникът се е движел с висока скорост, загубил управлението и се бълснал в ограда край пътя, а след това и в жилищна сграда. Непълнолетният шофьор не е пострадал.

През изминалото денонощие в страната са станали 16 тежки катастрофи, при които е

София може да се размине с Исламски център

В София на този етап не може да започне строителство на穆юлански център и нова джамия. Това става ясно от резолюция на Върховната административна прокуратура от преди няколко дни, съобщи вчера БГНЕС.

Центрът трябва да се изгради в столичния кв. "Малинова долина". Мюфтийството е купило земята за 500 000 долара от собственици, на които е била реституирана. Парите са дарени от международната организация "Исламска конференция". Според главния мюфтия Мустафа Хаджи проектът е изцяло за нуждите на Висшия исламски институт.

В резолюцията на ВАП се казва, че "според действащото законодателство разрешение за изграждане на религиозен храм в този имот може да бъде издадено само след предварително изменение на действащия план в частта - предназначение на имота", както и че в Столичната община не е постъпвало искане за изграждането на обекта.

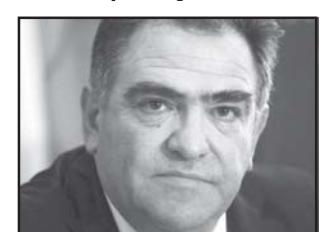
Данъчни и МВР изземат оръжие от дължници на хазната

Акция за отнемане на огнестрелното оръжие от дължниците към хазната са започнали териториалните дирекции на Националната агенция за приходите (НАП) съвместно с органите на МВР, съобщиха от пресцентъра на данъчните. Тя е част от обявената преди дни от новия изпълнителен директор на агенцията Красимир Стефанов програма с извънредни мерки за повишаване на събирамостта на данъчните задължения и за противодействие на измамите, заради притеснения, че приходите в бюджета няма да бъдат изпълнени.

Двама бизнесми на Велинград вече са останали без притежаваните от тях два пистолета, револвер и две ловни пушки. Прилагането на тази мярка ще продължи в цялата страна.

Земеделският министър не бил цървул

"Поразен съм от това, че прокуратурата не ме уведоми за акцията. Не знам какво се случва", каза вчера земеделският министър Валери Цветанов по повод проверката на ДАНС в МЗ. Той обясни, че няма информация за извършени злоупотреби със заменки и че ще отговоря само за лично подписаните от него 13 протокола. "Аз не съм цървул, нито слушен човек. Аз съм нормален човек, гражданин, освен това и министър на земеделието", каза още Цветанов. Той допълни, че, ако някой иска да направи нещо, във всички случаи трябва да му се обади и да каже и той ще му окаже съдействие. "Тогава щях да тръгна веднага и да зарежа "Винарията" и да отида там. В случая обаче такова нещо няма", каза министърът.

Валери Цветанов

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА 2007 - 2013 г.“

www.ope.moew.govment.bg

Инвестираме във Вашето бъдеще!

ПРОЕКТ № 58 - 131 - 32 - 32

"Техническа помощ за подготовката на инвестиционен проект за подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в гр. Велики Преслав, обл. Шумен"

Основна цел на проекта е подготовката на качествено и пълно инвестиционно проектно предложение за изграждане и рехабилитация на канализацията и водопроводната система в гр. Велики Преслав и кв. Кирково, с което впоследствие да се кандидатства за финансиране по приоритетна ос 1 на оперативна програма „Околна среда 2007-2013“. Планираната продължителност на проекта е 18 месеца. Стойността на проекта е 1 103 520 лв., от които 882 816 лв. финансира от Кохезионния фонд и 220 704 лв. финансира от Националния бюджет.

Над 2800 души с туберкулоза за година

Предстои закупуването на два рентгена за изследване на болни в затворите

АИДА ОВАНЕС

Близо 3170 души са регистрираните пациенти с туберкулоза през 2008 г., като 2836 от тях са нови случаи. Това съобщи д-р Тонка Върлева, директор на дирекция "Превенция и контрол на СПИН и туберкулоза" в Министерството на здравеопазването. С белодробна туберкулоза през м.г. са регистрирани 2116 души, а с извънбелодробна - 716. От общия брой на пациентите 316 са деца. В България разпространението на заболяването към момента е средно за страните от Европа.

За 7 години България ще получи от Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария 25 млн. евро за лечение на болестта, съобщи г-жа Никол Дилейни, мениджър за България на фонда. До момента страната ни е получила над 4,343 млн. евро, от които над 2,220 млн. са усвоени за оборудване на лечебни и диагностични центрове за борба с туберкулозата, за медицински центрове в затвори, за консумативи и медикаменти, за закупуване на апаратура, както и за изграждане на информационна система за регистриране на рисковите пациенти и на заболелите. Предстои да бъдат закупени 2 рентгена за над 200 хил. лв. за изследване на болните в местата за лишаване от свобода. Над 800 хил. лв. е

България дава много добър пример за сътрудничество между лечебните заведения, неправителствените организации и работата на регионално ниво в борбата с туберкулозата, похвалили в присъствието на министър Желев на национална среща по повод Световния ден за борба с туберкулозата – 24 март, Никол Дилейни (втората отляво), портфолио мениджър за България на Глобалния фонд за борба със СПИН, туберкулоза и малария

похарчило само за м.г. МЗ за безплатни лекарства за туберкулозно болните и близо 130 хил. лв. - за диагностика, съобщи здравният министър Евгений Желев при откриване на националното съвещание.

От 24 до 27 март в 28 лечебни заведения за лечение и диагностика на туберкулозата ще се проведе седмица на отворените врати и ще се извършват безплатни прегледи за туберкулоза на всички желаещи. Инициатива е на здравния министър Евгений Желев по повод Световния ден за борба с туберкулозата - 24 март.

Тестват японска противоракова ваксина

ОЩЕ ПО ТЕМАТА

АИДА ПАНИКЯН

Антиракова ваксина, която е тествана в Япония и показва високи резултати, ще бъде включена в клинично изследване и в България. Това съобщи проф. Юсуке Накамура, водещ геномен специалист, по време на първия Българо-японски симпозиум, посветен на значението на гените в модерното лечение на социално значими заболявания. Домакин на двудневното събитие е болница "Токуда". В момента проф. Накамура провежда клинични изпитвания на противоракови ваксии в Токийския университет. Проучени са повече от 60 различни бельтька при 400 пациенти, болни от различни видове рак. Най-висок е ефектът от противораковата вак-

сина при пациенти със злокачествени тумори на хранопровода, белия дроб, дебелото черво, бъбреците, като се наблюдава намаляване на растежа на туморите или удължаване на живота на пациентите.

Проф. Накамура ще подари на японската болница в София уникална апаратура, с която може за 40 минути да се анализират вариантите на човешкия геном. Благодарение на тези резултати на всеки пациент може да бъде назначавано индивидуално лечение, както и да се прецени какви странични действия може да има дадено лекарство при него. В момента у нас също се правят подобни изследвания, но резултатите от всяко едно излизат след няколко дни.

От 23 март до края на април в Национален онкологичен медицински център в София ще бъдат извършени 1500 безплатни профилактични прегледи на жени за рак на гърдата, съобщиха от болницата. Всяка жена, която иска да се прегледа, може да се запише на телефон 02/8076279. От началото на годината с единствения у нас пътуващ мамограф са прегледани 457 жени. За четирите години от създаването на центъра през преглед за рак на гърдата са преминали 15 830 жени в 88 общини, а за четирите години от създаването му през него са преминали около 100 000 пациенти. През май в центъра ще се извършват и безплатни прегледи за кожни онкологични болести. Медицинският център към онкологичната болница ще ползва уникален апарат за оптична биопсия. С него лекарите ще могат да извършват безболезнена и ефективна диагностика на онкологични заболявания на кожата с помощта на лазарен лъч. Уредът за оптична биопсия е единствен в България. Той е разработен специално за нуждите на центъра от екип от български учени и е защитен с патент. Автор на разработката е Екатерина Борисова от Института по електроника към БАН.

„Шалом“ дари институт „Пирогов“

Председателят на организацията на евреите у нас Максим Бенвенисти и представители на "Американ Джоинт"-България дариха вчера медицински консумативи за 187 500 лева на ръководството на УМБАЛСМ "Пирогов", съобщиха от организацията. Дарението е част от инициативата "Направи добро" на "Шалом", започната през 2008 г. и посветена на спасяването на българските евреи. Инициативата е подкрепена и от регионални организации на евреите в страната. До момента са направени дарения на социални домове и на други институции в Пловдив, Монтана, Лом, София, Дупница, Шумен и Русе.

Дарител и дарени си честват взаимно

Възможности за активно стареене предлага МТСП

МАРИ ЖИВКОВА

От вчера вече се набират проектни предложения по националната програма на МТСП "Осигуряване на възможности за активно стареене, пълноценно участие на пенсионери в социалния живот и превенция на тяхното социално изключване" за 2009 г.

Както уточняват от "Връзки с обществеността", могат да кандидатстват физически лица, регистрирани по търговския закон, юридически лица и лица, желаещи да се включат в програмата. Реализирането ѝ ще започне от 21 април т.г. Основната цел на програмата е превенция на социалното изключване на пенсионерите и създаване на възможности за продължаване на тяхното активно участие в социалния живот и след излизането им в заслужен отдих. Тя ще се реализира на територията на цялата страна от 21 април до 31 май 2009 г. и от 1 септември до 30 ноември.

Формуларът за кандидатване, необходимите документи, които кандидатите следва да представят, както и обхватът, редът и условията за реализиране и финансиране на програмата са публикувани на www.msp.govment.bg (раздел "Документи").

Протест за заплати

Работещите в "Автомагистрала Черно море" излизат на протест пред сградата на Областната управа в Шумен на 23 март, от 11 ч. с искания за превеждане на дължимите суми, изработени от колективна на дружеството. Четвърти месец работниците от "Автомагистрала Черно море" АД са без заплати. Причина за това са дълговете към предприятието от страна на Национална агенция "Пътна инфраструктура" (НАПИ) и на Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ). НАПИ дължи 13 546 307 млн. лв, а МРРБ по програма ФАР - 1 427 978 лв. Общата сума се равнява на 14 974 285 млн. лв.

„Пристанище Варна“ ЕАД
пл."Славейков" 1, тел. 052/69-22-32, факс 052/63-29-53

ПОКАНА

за участие в процедура за възлагане изпълнението на малка търговска поръчка
№ МТ-03-09 „Доставка на лични предпазни средства“

Предмет: изработка и доставка на лични предпазни средства - специално работно облекло и специални работни обувки, съгласно утвърдена техническа спецификация и количествена сметка, необходими за нуждите на "Пристанище Варна" ЕАД.

Документация за участие в процедурата може да бъде получена в управлението на "Пристанище Варна" ЕАД, ет. 4, стая 42, срещу представен документ за платени 60 лв. (вкл. ДДС), невъзстановими, платими в брой в главна каса или по сметка BG79 UNCR 7630 1053 0971 66, код UNCRBGSF при Уникредит Булбанк клон Варна в полза на "Пристанище Варна" ЕАД, всеки работен ден от 9.00 ч. до 16.00 ч., в срок до 25.03.2009 г.

За доп. информация:
Търговски и обществени поръчки тел. (052) 69-21-57

Работодателите харчат с 20% повече за работник

Строителството с най-скъп платен отработен час

С почти 20% са се увеличили разходите на работодателите за възнаграждения за един отработен час през последните три месеца на 2008 г. спрямо същия период на 2007 г., сочат предварителни данни на националната статистика. Разходите за труд извън възнагражденията са се увеличили с 16 процента.

Общите разходи на работодателите за един

отработен час от наетите от тях лица са нараснали с 19.1 процента за четвъртото тримесечие на 2008 година спрямо същия период на 2007.

Най-голямо е увеличението в строителството - с над 25 на сто.

В индустрията ръстът е 18%, а при услугите - над 13 на сто.

По икономически дейности през четвъртото тримесечие на 2008 година на най-висок ръст е отче-

тен в дейности "Операции с недвижими имоти и бизнес услуги" (31.7%), "Здравеопазване и социални дейности" (27.8%) и "Образование" (26.4%), а най-нисък в "Добивна промишленост" и "Търговия, ремонт на автомобили, лични вещи и стоки за домакинството", съответно 8.3% и 8.7%.

Увеличението на разходите за възнаграждения се движи в параметрите от 6.4% за "Добивна промишленост" до 32.9% за "Операции с недвижими имоти и бизнес услуги".

300 млн. лв. вземания не е събрали АСК

Агенцията за следприватационен контрол (АСК) не е събрали 300 млн. лева вземания, съобщи за Дарик изпълнителният директор Атанаска Бозова. Сред тях са както главници по приватизационни договори, така и неустойки за неизпълнение на инвестиционите програми.

Около 150 фирми ще могат да разсрочат дължимите суми за пет години след приетите изменения в Закона за приватизация и след-приватизационен контрол. Други 400 обаче няма да могат, защото са в производство на ликвидация и несъстоятелност, обясни Бозова и поясни обхвата на законовите промени. Сред възползвашите се от измененията на закона не може да попаднат "Кремиковци",

"Химко" - Враца, София филм и "Рулон Искър", защото към тях има големи вземания и са в несъстоятелност. „Такива, които биха попаднали, две или три, които са направили искания при нас, още преди да има такава промяна в закона, са „Китнер - България“, ВСК „Кентавър“, каза Бозова. Както пише в договорите им, неустойката е дължима в срок от 14 дни, един месец, 45 дни и трябва да се пристъпва по реда на изпълнителното производство. Ако те сключат споразумение, този процес ще се отложи във времето, ако могат да си плащат вносите. Ако не си платят три поредни вноски, тогава самото изпълнително дело продължава и се стига пак до публична продан. Това е една от антикризисните мерки.

Плащаме най-много при разговор между два оператора

Според "Индъстрисъйт", цитиран от "Vesti.bg", планът за поетапно намаляване на цените на GSM-разговорите, обявен от Комисията за регулиране на съобщенията (КРС), не е достатъчно бърз и отлага решаването на проблемите. В момента, ако звъннете от своя мобилен телефон на друг оператор, ще ви струва 25 стотинки - най-високата европейска цена. В края на миналата

седмица КРС реши цена-та от 1 юли да стане 23 стотинки. От януари дотогава цената ще е 20,5 ст., а от юли 2010 г. - 13 ст. В момента средната цена на тази услуга в Европа е около 8,7 евроцента. Идеята на Европейската комисия е тези услуги да поевтиняват още. До заветните 13 стотинки обаче българите ще чакат дълго и ще плащат скъпо. КРС аргументира намалението на цен-

ните с 2 стотинки от 1 юли с пазарен анализ, който е одобрен от ЕК. "Това, което предложихме като експертна оценка, беше малко повече, около 3 стотинки, но се намираме в условията на световна икономическа криза, която идва и към Източна Европа. Ние все пак трябва да отчетем и интересите на операторите", обясни председателят на КРС Веселин Божков.

ЕК ще преразгледа забраната да търгуваме с разплодни свине

В края на годината Европейската комисия ще преразгледа забраната за търговия с живи разплодни свине, наложена на България, тъй като страната ни е получила висока оценка за надзор и ерадикацията на класическата чума по свинете, съобщи еврокомисарят по здравеопазване Андрюла Василиу по време на срещата си с министъра на земеделието и храните Валери Цветанов, предаде "Expert.bg". Двамата обсъдиха въпроси от областа на здравеопазването на жи-

вотните и хуманното отношение към тях. В сферата на общественото здраве беше дискутирана темата за европейските изисквания за месо- и млекопреработвателните предприятия у нас и за качеството на сировото мляко.

"До края на 2009 г. е необходимо да се направи всичко възможно, за да се постигне максимално техническо изпълнение и адаптиране на малките стопанства към новите условия и изисквания", каза еврокомисар Василиу.

Оповестяват всички замени на земеделски земи

След акцията на ДАНС в Министерството на земеделието и храните ресорните министър Валери Цветанов е разпоредил да бъдат оповестени публично всички замени на земе-

делски земи от началото на мандата му - 24 април 2008 г. В този период е имало 337 искания за замени, от които 217 са били отказани. От назначаването на министър Цветанов

на този пост има издадени общо 13 протокола за замени. Всекидневно на сайта на министерството ще бъдат публикувани данните от по два протокола. Така до 27 март ще бъдат

обявени публично всички замени. Към момента са публикувани имената на граждани и фирми, чито преписки за замяна са били разгледани до 22 август 2008 година.

Атанас Папаризов: Фермерите и науката да бъдат подкрепени по-скоро

ВЕСЕЛКА ВЕНКОВА

Възможностите на европейски-те проекти за развитието на аграрния сектор в България бе темата на кръгла маса, организирана по време на "Винария 2009" от Пловдивската земеделска камара съвместно с европепутата от ПЕС Атанас Папаризов, Университета по хранителни технологии и Международен панаир-Пловдив. За основните елементи на европейската селскостопанска политика и за националните програми, които могат да се осъществят в аграрния сектор на България като страна членка на ЕС, говори в презентацията си Атанас Папаризов.

Съмисълът на Общата селскостопанска политика е да стимулира не свръхпроизводство, а качество на продукцията и на живота в селскостопанските райони, основани на

екологичните норми и имащи за цел развитието на самите земеделски райони и като туристически дестинации. Това може да стане, ако у нас се използват сериозно мерките по Програмата за развитие на селските райони. Гари ще се дават не за износ на продукция, а за развитие на фермата, на района, региона, категоричен бе европепутът. Той припомни, че за подпомагане на аграрния сектор в България през 2007 г. са отпуснати около 350 млн. евро, които са 25% от средствата, които се дават на останалите страни членки на ЕС. Пълното изравняване ще стане през 2016-а, когато европейските за българското селско стопанство трябва да достигнат 100% от плащанията за останалите страни. Очаква се тази година страната ни да усвои около 600 млн. евро по европейските програми, съобщи още Папаризов.

По стартиралите 20 мерки от ПРСР са подадени близо 6000 заявления за подпомагане основно на млади фермери и инвестиции в земеделските стопанства. Те са двойно повече от проектите, подаде по програма САПАРД. Активността на Разплащателната агенция трябва да се засили и фермерите да бъдат подкрепени чак по-скоро, като се използват повече мерки и в научните звена, за да излезе България от селскостопанска криза, в която постоянно се намира, подчертала Папаризов. Той и екипът му бяха подготвили примерни проекти за финансиране по различни мерки от ПРСР, които участниците в кръглата маса получиха. Европепутът посочи възможността Пловдив да участва като център на науката за хранително-вкусовата промишленост в Общата стопанска политика на ЕС.

„Пристанище Варна“ ЕАД
пл."Славейков" 1, тел. 052/69-22-32, факс 052/63-29-53

ПОКАНА

за участие в процедура за възлагане изпълнението на малка търговска поръчка

№ МТ-02-09 „Доставка на 1 (един) брой мини член кофачен товара“

Предмет: доставка на 1 брой мини член кофачен товара за обработка на насилен товари, в съответствие с техническа спецификация, необходим за нуждите на "Пристанище Варна" ЕАД.

Документация за участие в процедурата може да бъде получена в управлението на "Пристанище Варна" ЕАД, ет. 4, стая 42, срещу внесени 60.00 лв. (вкл. ДДС), невъзстановими, платими в брой в главна каса на възложителя или по сметка BG79 UNCR 7630 1053 0971 66, код UNCRBGSF при Уникредит Булбанк, клон Варна, в полза на "Пристанище Варна" ЕАД, всеки работен ден от 8.00 ч. до 16.00 ч., в срок до 24.03.2009 г.

За доп. информация:
Станислава Иванова
юрисконсулт "Правен"
тел. (052) 69-25-02

СНИМКА: БГНЕС

На покривите на сградите в Скопие през нощта поникват огромни билбордове, които превръщат града в карикатура, пише македонският "Утрински весник". Според изданието те се поставят без разрешение на компетентните институции и никой не контролира тяхната стабилност, което представлява голяма опасност за сигурността на гражданите.

Тази неделя Македония произвежда президентски и местни избори

Обама предложи на Иран приимирие

Американският президент изпрати на Техеран безprecedентен видео апел

Американският президент Барак Обама пусна безprecedентен, записан на видео, апел към Иран, предлагайки ново начало на дипломатическите ангажименти, за да обръне страницата на десетилетия американска политика към дългогодишния враг на САЩ, предадоха информационните агенции. Посланието, което беше изльчено до подбрани телевизионни канали в Близкия изток, съвпада с празника Невруз в Иран - иранската Нова година.

"Този празник е едновременно древен ритуал и момент на обновление и аз се надявам, че се наслаждавате на

това специално време от годината с приятелите и семействата", казва Обама, допълвайки, че иранците празнуват тяхната Нова година почти по същия начин, по който американците отбелзват своите празници - със събирания със семействата и приятелите си, разменяйки подаръци и разкази и гледайки в бъдещето с ново чувство на надежда.

"В този сезон на ново начало бих искал да говоря ясно на лидерите на Иран. Имаме сериозни различия, увеличили се в годините. Моята администрация е решена сега на дипломация, която залага целия кръг от

въпроси пред нас, и да преследва конструктивни връзки между САЩ, Иран и международната общност. Този процес няма да напредва със заплахи. Вместо това предлагаме искрен и базиращ се на взаимното уважение ангажимент".

Президентът на САЩ е обещал, че Иран ще заеме неговото "законово място" в света, ако отхвърли терора и приеме мира. Само преди седмица обаче Барак Обама удължи икономически санкции срещу Иран с още 1 година, заяви, че политиката на Техеран продължава да бъде "изключи-

телна заплаха" за Вашингтон. В свое писмо до Конгреса държавният глава посочи необходимостта от тази мярка, позовавайки се на това, че "действията и политиката на Иран противоречат на интересите на САЩ в региона".

Съветникът на иранския президент Махмуд Ахмадинеджад изрази задоволство от посланието на Обама, но го призова да подкрепи думите си с конкретни действия, за да поправи минали грешки. "Ние приемаме желанието на президента на САЩ да загърбии миналите разногласия", заяви Али Акбар Джаванфекр в отговор на апела на

Обама. "Но начинът да постигнем това не е като Иран забрави враждебността в миналото и агресивното поведение на САЩ", посочи Джаванфекр.

"Американската администрация трябва да признае миналите си грешки и да ги поправи, за да можем да загърбим различията", допълни той. Джаванфекр заяви още, че Обама е говорил за промяна, но "не е предприел никакви конкретни стъпки, за да поправи допуснатите спрямо Иран грешки". Той трябва да стигне по-далеч и да превърне думите в дела. Ако Обама покаже желание да предприеме действия, иранското правителство няма да му обрне гръб", завърши Джаванфекр.

Руските военни бази в Кавказ са готови

Руските военни бази в Южна Осетия и Абхазия са изградени и се оборудват, съобщи главнокомандващият сухопътните войски Владимир Бодирев, цитиран от ИТАР-ТАСС. По думите на Бодирев през лятото в четвърта и седма база, разположени съответно

в Южна Осетия и Абхазия, ще бъдат проведени тактически учения с бойна стрелба.

Началникът на Генералния щаб на руската армия Николай Макаров съобщи, че във всяка от базите ще бъдат разположени 3700 военнослужещи.

Тигров комар подплаши гърците

Здравните власти в Гърция са под тревога заради появата в страната на опасния азиатски тигров комар, съобщи гръцкото радио "Скай". Ухапването от този вид комар може да зарази човек с опасни за живота болести, включително хеморагична треска.

По инициатива на областния управител на Атина Янис Стурас се е провело съвещание на ресорните началници на дирекции. Взето е решение да бъдат информирани всички 46 общини, за да предприемат превантивни мерки за откриване на евентуални огнища на завърждане на опасните насекоми.

„Рено“ се връща във Франция

Френската автомобилна компания "Рено" ще върне производството на един от моделите си във Франция, като се предвижда дейността да се установи в град Флен, департамент Ивлин. Това съобщи френският в. "Либерасион".

Компанията е решила да върне производството на модел, който досега е бил изработван извън Франция. Предвижда се републикализацията да доведе до откриването на 400 работни места.

След като Брюксел обаче поискава обяснение за това решение, от "Рено" уточниха, че компанията не извества, а увеличава производството си.

Бълеску моли банки да не изтеглят парите си

Румънският президент Трайан Бълеску заедно с управителя на Националната банка на Румъния Мугур Исареску ще бъдат в понеделник във Виена, за да подпишат споразумение с представителите на австрийските банки в Румъния.

Чрез това споразумение австрийските банки ще се ангажират да не изтеглят парите си от Румъния, при условие

че Националната банка следва да сътрудничи за намаляване на минималните задължителни резерви във валута, заявиха официални източници.

Споразумението с австрийските банки е едва в началото си, а подобни споразумения следва да бъдат подписани и с други чужди групи, които действат на румънския пазар, заявиха официални източници.

АФРИКАНСКИЯТ СЪЮЗ ИЗГОНИ МАДАГАСКАР

Африканският съюз съпира на членството на Мадагаскар, където по-рано тази седмица военните поставиха младия опозиционен лидер Андри Ражоелина на президентския пост. Организацията определи събитията на острова като военен преврат.

РОАЯЛ ОСЪДИ „ПАРИ МАЧ“

Преди близо месец известният френски седмичник "Пари Мач" публикува на корицата и във вътрешните си страници снимки на Сеголен Роаял и мъж, представен като неин интимен приятел. Вчера изданието бе осъдено от трибунала в Нантен да плати 16 000 евро на бившата кандидатка за президент на Франция от социалистическата партия.

ПИРАТИ ОТВЛЯКОХА ГРЪЦКИ КОРАБ

Пирати са отвлекли поредния кораб във водите край Сомалия. Този път плавателният съд плава под гръцки флаг. Корабът "Титан" е с 24 души екипаж, 3 от които са от гръцки произход.

БОМБА ИЗБУХНА В ЦЕНТЪРА НА АТИНА

Самоделно взривно устройство избухна в центъра на Атина, причинявайки сериозни щети на държавна сграда и съседните магазини, но без жертви и пострадали. Бомбата била заложена в автомобил, паркиран пред сградата.

СТРЕЛБА В ЛИОН

Мъж стреля с въздушна пушка по майки, дошли да вземат децата си от детската градина в Лион, като рани леко осем души, съобщи полицията. Мъжът, който успял да избяга, стрелял по майките, когато те вървели в парк близо до детската градина. Нито едно дете не е ранено, тъй като изстрелите проехтели, преди те да излязат от градината.

ТРАГЕДИЯ В МОРЕТО

Два американски военноморски съда се сблъскаха в Ормузкия пролив, близо до Иран. Леко са ранени 15 моряци, заявиха от американския флот. Сблъсвали са се атомната подводница "Хартфорд" и амфибиен десантен кораб "Ню Орлиънс".

СНИМКА: ПРЕСФОТОБГА

Малък военен самолет се е разби в жилищна сграда в столицата на Еквадор, Кито. Загинали са 5 човека от самолета и двама други. Все още различните източници спорят относно броя и самоличността на загиналите. Съседи описват като трагедията като "ужасяваща". Засега причините за трагичния инцидент не са известни.

Монд
дипломатик
СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С ■ ДУМА

ЩАСТИЕТО НА АКЦИОНЕРИТЕ

Религията на петнайсет процентовите

Съкращават се все повече работни места, а акционерите на четирийсетте най-големи френски компании, които се котират на борсата (CAC 40), получиха през 2008 г.

54,2 милиарда евро дивиденти. При демонстрация на такова охолство в разгара на криза президентът на Френската република намеква за евентуална подялба на печалбите. А те ще са по-тъсти, когато заплатите бъдат свити и работните места премахнати.

ИЗАБЕЛ ПИВЕР*

Към края на 80-те години на миналия век започна да се налага диктатурата на създаване на доход за акционера или "shareholder value" (първоначално "shareholder value creation"). Това понятие не само обвързва организацията и традиционното функциониране на компаниите, но и социалната обвързаност на почти всички индустриализирани държави. Въведено от отделите "сливане и придобивки" на англосаксонските търговски банки, "shareholder value" първоначално имаше за цел да определя печалбата за ден акционер от операция по сливане или изкупуване между две компании. Малко по малко обаче този инструмент се превърна в еталон за финансовите постижения на компанията, противно на всяка каква икономическа и индустриска логика.

Компаниите, които до този момент се ръководеха от изискванията да стават по-мощни, да се сливат, да се погльщат или да изчезват, за да

намаляват производствените разходи и да постигат оптимални размери, за във бъдеще ще се стремят единствено да осигуряват максимално възнаграждение на акционерите си. А това възнаграждение, което зависеше само от разпределението на дивиденти (по правило изчислявани на базата на печалбите), лека-полека започна да зависи все повече от повишаване на цената на акциите на компанията.

С експанзията на глобализацията благодарение на развитието на новите информационни технологии, на все по-растящата мобилност на капитали и на повсеместната стандартизация на информационните системи международните консултантски фирми за стратегии извадиха "shareholder value" от луката му - търговската банка - за да разпрострат действието му чрез генералните дирекции по всички нива на взимане на решения в компаниите, котирани на Борсата.¹

"Занапред работите само за акционера!" Търговска служителка в многонационална компания от фармацевтичната индустрия си спомня, че с тези думи ръководителите на компанията представили на събранието специално за случая наемни работници понятието "създаване на доходност за акционера". "Това ме шокира! После ни беше обяснено, че ние също ще имаме полза, ако акционерът забогатява, ще има премии, увеличения..." От своя страна Шарл С., вицепрезидент на една от консултантските фирми, които допринесоха за разпространението на идеята, си спомня: "Има желание да продължа да работя върху връзката между стратегия и

нова финансова теория - това, което навремето беше наричано борсова котировка на компанията. Ставаше дума за чисто микромикономически и финансов подход към стратегията на една компания. Подходящо беше да се избират стратегии съобразно потенциала им да създават доход за акционера."

От средата на 90-те години на миналия век "shareholder value" започва да служи за унифициращ и дори за "рационализиращ" принцип, тъй като занапред започва да се прилага във всички или в почти всички сектори. Една компания, която се котира на борсата, трябва да служи по най-добър начин на своите акционери, сиреч да осигурява доходност на инвестициите, която може да достигне - понякога и да надхвърли - 15% на година. В рамките на едно десетилетие това понятие влезе в обращение и стана дори най-важно за компаниите, регистрирани на борсата. "Вклучването на "Валео" (Valeo - френска компания, производителка на резервни части за автомобили) в индекса CAC 40 (Cotation assistee en continu 40 - главният индекс за общността на търговците и банкерите в Париж - бел. прев.) през 1997-1998 г. въвведе нов елемент: предупреждение за спад на приходите" (profit warning), носещо информация за "по-голямо напрежение в резултатите за тримесечието", спомня си Диеде К., генерален директор на поизпълнителска фирма в автомобилния сектор, която през 2005 г. бе закупена от японска групировка.

Периоди от време. Това означава отказ от индустриалната стратегия: предназначението на фирмата вече е да "бълва" резултати в услуга на финансовите институции." Защото наред с това "задължението да се обслужват интересите на акционерите е кодирано в израза "corporate governance", който означава (добро) фирмено управление. Неговият вреден и негласен принцип е преди всяко решение да отговаря на един-единствен въпрос: това ще създаде ли богатство за акционерите? За Диеде К. фирмата, регистрирана на борсата, "трябва да постига борсови успехи, но този подход е вреден за нововъведение, чиято доходност върху капиталовложенията настъпва за средни или дълги

Цедка, която задържа вода

Задължението да се обслужват интересите на акционерите е кодирано в израза "corporate governance", който означава (добро) фирмено управление. Неговият вреден и негласен принцип е преди всяко решение да отговаря на един-единствен въпрос: това ще създаде ли богатство за акционерите? За Диеде К. фирмата, регистрирана на борсата, "трябва да постига борсови успехи, но този подход е вреден за нововъведение, чиято доходност върху капиталовложенията настъпва за средни или дълги

*Авторка на "Soleil capitaliste, entretiens au coeur des multinationales" (Капиталистическо сълнце, беседи в сърцето на многонационалните компании), издание на Sextant, Париж, 2006 г. и на "Plan social, entretiens avec des licencieurs" (Социален план, беседи с уволняващите), издание на Sextant, 2004 г. Тази статия е подкрепена с извадки от разговори, водени между 2003 и 2008 г., с ръководни кадри на многонационални компании, с финансисти, с консултантни. Някои от тези разговори са публикувани в споменатите две книги.

СВЯТ

боледуват милиони в бедните страни, и затълъстването, от което страдат хората в богатите страни, за научното изследване ще бъде избрано затълъстването, защото е смятано за по-изгодно за ръста на борсовата котировка.

Според Дидие К. стремкът да се извлечат печалби в кратки срокове, който сега е много по-притискащ отпреди, затруднява изключително много компаниите, от което като последица възникват глобализацията и делокализацията. За производителите на резервни части за автомобили задължението да бъдат все по-печеливши в кратки срокове се превръща в причина за обезценяване на труда. "В нашия сектор, ако ми бъде наложено да повиши резултатите си с 10% или 15%, аз уволнявам още работници и наемам такива в заводите си в Китай или Индия. Но като правя това, убивам компанията, защото моето ноу-хай е тук" (във Франция) "и трябва да водя борба, за да го съхраня". За Жерар С., управител на пенсионен фонд, който преди това е бил анализатор и по-сле консултант по стратегии в голяма банка, "едно предприятие, което обяви, че ще премести 10% от своите производствени центрове от Франция в Азия, ще установи в същия ден, че при девет от десет коли котировката му на борсата бележи ръст."

От това произтича противоречието - да не кажем по-кварата - при създаване на доходност: поради зависимостта от краткия срок, този процес се противопоставя на самата идея за предприемачество, което е динамично начинание с проекция в бъдещето. Това противоречие се засилва от умело подхранваното убеждение, че надпреварата за кратки срокове е съпътствана постоянно от бясна конкуренция. "Човек трябва да се чувства заплашен, да се приспособява, да инвестира", казва Жан-Марк П., инвеститор в рискови начинания. Консултантът Шарл К. от своя страна прави следното изненадващо признание: "Аз работя за дехуманизирането на организацията и на мениджмънта, в смисъл да бъде елиминирано всичко, което е присъщо на човека." Що се отнася до Жан-Мишел Л., консултант по набиране на персонал, той смята, че мениджърите са изопачили известната мисъл на икономиста Джон Мейнърд Кейнс: "В далечна перспектива всички ще умрем, следователно значение имат само текущите неща."

Друга от конфузите, които предизвиква създаваната доходност, е, че тя облагодетелства първо акционерите, които не приличат на традиционния притежател на акции. Всъщност фирмата, котирана на борсата, е задължена преди всичко на инвестиционните компании (пенсионни фондове, банки, застрахователи) или на частни фондове. Както обяснява Дидие К.: "Това посредничество, в което акционер е фонд, самият той създаден от хиляди хора, издига преграда между икономическата действителност в една компания и основния акционер. Вече не

СНИМКА БГНЕС

Рекордна мобилизация, откакто Никола Саркози стана президент, имаше в четвъртък по улиците във Франция. Над 1 милион души участваха в протестите, на които бяха издигнати искания за допълнителни мерки за подпомагане на пострадалите от икономическата криза. По данни на министерството на вътрешните работи 1,2 милиона души участвали в близо 200 протести демонстрации в цялата страна. Синдикатите твърдят, че в протестите са участвали над 3 милиона души и че само в Париж броят на демонстрантите е бил 350 хиляди. Отговорът на правителството не закъсня и още вечерта премиерът Франсоа Фийон направи телевизионно обявление, в което заяви, че властите чуват призовите, но не могат да направят нищо повече

сме в условията на специализирана капитализъм, при който хората знаят къде влагат парите си; вече сме в условията на посредничество, което поражда очаквания, защото тези фондове също имат продукт, който се продава. Далече сме от капиталистическата схема, при която една личност, която има идея, може да предложи на акционерите осъществяването на даден проект." От своя страна Шарл К. уверява: "Не виждам как може доходността да остава във Франция, когато се създава извън нея. Това е все едно да се говори за цедка, която задържа вода."

Загубата на трайни работни места в "богатите" предприятия поражда като последица постоянна социална и икономическа несигурност за средните и бедните слоеве. Според Алин Т., финансов анализатор в регистрирана на борсата фирма, "това, което предизвика безработицата, е глобалната организация на капиталистическата система чрез борсата". Същото се отнася и за фирмии, които не са регистрирани на борсата и на които част от капитала им е притежание на частни инвестиционни фондове ("private equity"). "Тези фондове изкупват големите предприятия с намерение да ги препродаат след три или четири години", предупреждава Жерар С. "Целта им е да постигнат възможно най-висока печалба. Фирмата трябва да бъде накарана да "бъльва". В най-лоши я случаи те прекратяват научните изследвания, анулират дългосрочните инвестиции, уволняват колкото е възможно повече работници, за да постигнат възможно най-висока доходност в кратки срокове и за да препродават след това."

Задължението да се

създава доходност позволяи на акционерите и на ръководните кадри на фирмите, възнаграждавани със stocks options, да получат власт и контрол над нископлатените наемни работници. При това този процес съвсем не е завършен. Наемните работници от своя страна, поставени под натиск от акционерите и ръководните кадри, развиват индивидуални стратегии за "оценяване", които включват нови практики за отклоняване на материали или на стоки, за скриване на информация, за полуофициални съглашения. Тези действия противодействат на стратегията на втората група и на възможността акционерите да получават максимално възнаграждение. По подобен начин и изпреварващо пропагандата, недомълвките, лъжата са се превърнали в средство за оперативен мениджмънт - говори се дори за "менеджмънт чрез терор".

Професии с авторитарни белези

В условията на съзнателно изостряна конкуренция онзи, който не се приспособява бързо към нормата, е изхвърлян. Според Дидие К. "преди синдикатът играеше посредническа роля между индивидуалните съдби и политиката на фирмата, но в един момент се заражда усещането, че без да е прилагано като критерий за задържане или не на персонал, на работа остават онези, чиито лични стремежи съвпадат с нуждите на фирмата". В същото време, както подчертават анализаторите на агенцията за индексация "Фитч" (Fitch), нагаждането към нормата води до изпреварващо или имитационно пренастройване: "Прехвърлянето на производство в страни с евтина работна ръка не носи непременно конкурентни предимства, но

вероятно представлява нова норма." Историк по образование, консултант в счетоводната фирма Синдекс (Syndex), която е в услуга на работническите комитети във фирмите, Реми Скутелски констатира, че има развитие в механизма на колективните уволнения: "Това е параграф като всеки друг, практика, която е рецидив от архивите на борсовия индекс CAC 40. За да се поддържа курсът на акциите, трябва да се покаже, че се прави преструктуриране."

И точно в това отклонение се крие опасността за демокрацията, в които се създават два типа застост, носещи авторитарни белези. Първият се отнася до пропагандната комуникация, която се практикува вътре или извън фирмата. Вторият е резултат от контрола и сигурността вътре във фирмата, но и извън нея. Противно на политическите

свободи увеличаването на такива професии е част от същото отрицание на действителността, което се основава на неспособността на по-голямата част от сегашните политици да оспорят масовата вяра в един добър в основата си (неолибералите) или добър в последна сметка капитализъм (социалдемократите). Въпреки че финансият капитализъм днес направо е ранен в сърцето, много са онези, които благоговейно (а всъщност недостойно) се уповават на надеждата той да стане "по-морален".

¹ Консултантски фирми като McKinsey, Boston Consulting Group (BCG), Arthur D. Little, както и престаналата да съществува Andersen Consulting, допринесоха за разпространяването на инструментите (софтуер, мрежи за стратегически анализ...) в компаниите

R Вестникът на БЪЛГАРКАТА!

Женската жена чете женски вестник!
 Каталог № 136

**Всеки понеделник
в 48 страници!
В новия брой четете:**

Светът има нужда от любов. Мариета Бертоли, съпругата на легендарния създател на филхармония „Пионер“ Влади Симеонов, за музиката като съдба

Душите ни, човешките. Вестник във вестника, списван от читателите. В 8 страници!

Родна летопис. Почакай, аго, да се пригответ!

Ловни полета. Американски вълчета налитат на нашенски агнета

Под полата на историята. Червени рози за крадлата г-жа Радославова

Римляните. Историята на император Андриан и неговия възлюблен Антиний

Семки, занимавки... Тестове, игри, вицове, големи кръстословици с още по-големи награди

Готварски тетفتر. Вкусотии с целина

Елена и звездите вещаят. Най-добрите седмични хороскопи

Конгресът удари премиите

Депутатите в Камарата на представителите въведоха данък от 90 процента върху бонусите на топ мениджърите

Обхванати от гнева на обществото по адрес на "Ей Ай Джи", депутатите в Камарата на представителите на американския Конгрес одобриха с голямо мнозинство въвеждането на 90% данъчна ставка за получените от ръководството на изпадналия в криза застрахователен гигант бонуси, предаде АФП. Мярката бе подкрепена с 328 срещу 93 гласа, след като скандалът около премиалните плащания повиши натиска над министъра на финансите Тимъти Гайтър.

"Искаме си парите и ги искаем вседневно", заяви председателят на камарата Нанси Пелоси по време на разграждения дебат. "Ето начин да си ги получим обратно".

Според текстовете на законопроекта на 90-процентен данък подлежат бонусите на служителите на компаниите, получили над 5 млрд. долара от правителствените планове за стабилизиране на финансовия сектор и стимулиране на американската икономика, чийто семеен доход е над 250 000 долара. Мярката ще засегне със задна дата всички премии и бонуси, изплатени след 31 декември 2008 година.

За налагането на рестриктивния данък се изказаха и 85 от республиканците в Камарата на представителите, при 87 "против".

По-рано лидерът на республиканското малцинство в долната камара на Конгреса Джон Бейнър обяви, че законопроектът е "политически цирк", който трябва да отвлече вниманието от данъчните нарушения и неурядиците сред членовете на администрацията на Обама. Много от колегите му обаче промениха позицията си минути преди гласуването, подкрепляйки по този начин волята на мнозинството американци, вземути от колосалните премии, изплащани с държавни пари от компании, които не са успели сами да се справят с кризата.

Вариантът на законопроекта, който се очаква да бъде разгледан и гласуван от Сената следващата седмица, е по-мек и предвижда 70-процентен данък върху бонусите, като той ще бъде поделен поравно между компаниите (35% акцизен данък) и получилите бонусите сътрудници (35%), и ще е в сила за всички компании, получили държавна финансова помощ.

Сенатският законопроект е подгответ от председателя на комисията по финансите на сената, демократа от Монтана Макс Бокъс и най-високопоставения республиканец в нея, сенатора от Айова Чък Гресли.

Американците се вземутиха от колосалните премии, изплащани с държавни пари от компании, които не са успели сами да се справят с кризата. Под прицела се оказа най-вече застрахователят гигант "Ей Ай Джи"

Парите обичат сметките

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА
СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ
■ ДУМА

ТАТЬЯНА КОНИШЧЕВА

Министрите на финансите и директорите на централните банки на "Групата на 20-те" подготвиха дневния ред за априлската среща на върха на "двестето". Кратката формулировка на същността на руските предложения звучи така: необходимо е да се провежда съгласувана макроикономическа политика, да се определят границите на подкрепа на националните икономики, да се заемем с реформирането на международните финансово институции, да се сформира глобален стандарт и, накрая, да се замислим за промяна в световната валутна система.

Акцентът в априлския форум, смятат в руското финансово министерство, трябва да е в постигането на договорености по съгласуването на макроикономическата и бюджетната политика, изградени по принципа на Мaaстрихтските споразумения, действащи в рамките на Европейския съюз. При това, отбелзват руските финансисти, тези договорености трябва да бъдат оформени като документи, на чиято основа държавите от групата да се стараят да спазват съгласуваните параметри по инфляцията, държавния дълг, дефицита на бюджета. В документа трябва да бъдат ясно формулирани такива въпроси, като приемането на различни видове санкции спрямо държавите, нарушаващи установените параметри, или как ще работи този механизъм.

Следващата стъпка, обясни пред кореспондент на "Rossiyskaya biznes gazeta" руският финансист Андрей Бокарев, ще е създаването на организация, която да следи за спазването на тези споразумения. За тази цел не е задължително да се създава някаква нова структура, достатъчно е да се дадат нови функции на Международния валутен фонд.

В тази връзка Русия възнамерява отново да повдигне въпроса за реформирането на МВФ, тъй като направената преди година реформа по промяна на системата на квотите във фонда на практика не даде резултат. Както и преди, страните от ЕС, САЩ и Япония могат да прокарат практически всяко решение в рамките на МВФ. Най-важното от тях е при какви политически условия се дават кредити на страните членки. Наистина няколко държави с формации се пазари получиха нещичко при разпределението на квотите (гласовете), дълът им обаче е толкова незначителен, че по никакъв начин не могат да повлият при взимането на решения. Освен това тези държави все още не са формирали такъв единен фронт като САЩ, ЕС и Япония.

Трябва да се отбележи, че заради кризата самият фонд също се оказа в затруднено положение, тъй като не му достигат средства да помогне на всички нуждаещи се. Япония вече взе решение да окаже 100-милиардна

Русия предлага да се намери алтернатива на долара

помощ на фонда. Страните от ЕС също се изказаха в подкрепа на двукратно увеличение на финансирането на МВФ - до 500 млрд. долара. "Ако се получат някакви молби от страна на МВФ, ние ще ги разгледаме", каза и Бокарев. Засега Русия оказва финансова помощ на близките си съседи, а също така подкрепя най-бедните страни в света. Самият фонд възнамерява в скоп-

ро време да започне да издава свои ценни книжа по аналогия с държавните ценни книжа на страните членки, които ще се използват и като средство за натрупване на капитали.

В тази връзка ще бъде повдигнат и въпросът за подкрепа на националните икономики. Днес практически всички страни в света, в това число Русия, приеха в една или друга степен

стимулиращи мерки за подкрепа на производителите си, банковата и финансова система. В руското финансово министерство смятат, че трябва да се определи къде е границата за тази помощ, тъй като прекаленият ѝ обем може да доведе до съществени нарушения в бъдеще. Кризата няма да продължи вече, а при нормални условия тези мерки могат да създадат заплаха за икономическата и финансова стабилност. Става въпрос преди всичко за увеличаване на държавния дълг, бюджетен дефицит, нарушаване на търговския баланс и т. н.

Не по-малко важно е, подчертава Бокарев, да се споразумеем по въпросите за реформиране на системата за регулиране на пазарите, за разработване на нови стандарти за отчетност. В частност ще стане дума и за създаване на Глобален стандарт, в рамките на който ще бъдат обединени всички регулиращи нормативни актове,

които регламентират дейността на различни организации, в това число хедж-фондовете на национално ниво. Самата идея за създаването на Глобален стандарт беше направена преди повече от месец от италианската делегация по време на срещата на финансовата "осмица" в Рим.

Въвеждането на единен стандарт като една от рецептиите срещу възникването на кризи в бъдеще е много важно, подчертава в руското финансово министерство. Днес във всички страни всички финансови

пазари се регулират от претитите национални норми и се базират на националните законодателства, което често противоречи на международния характер на инструментите и продуктите, присъстващи на световния финансов пазар. Същото може да се каже и за дейността на самите регулятори, тъй като често използваните от тях показатели и начини за регулиране са създадени според съвършено различни принципи.

И тук в дневния ред трябва да бъде включен може би един от най-болезнените въпроси - разкриване на информация за дейността на компании, използвани от тях инструменти, предупреждения за възможни рискове. При това тази информация трябва да стане достъпна не само за участниците на пазарите и рейтинговите агенции, но и за редовите инвеститори. Последните трябва да са наясно кой управлява едни или други структури, каква е репутацията на ръководителите им или топменеджърите.

И, накрая, може би най-важният въпрос - преобразуването на валутно-финансовата система, разширяването на списъка с валути, които биха могли да се използват. Засега не става въпрос за създаването на нова валута, въпреки че участниците в срещата на върха през април ще говорят и за това. Засега се обсъжда именно преходът от една валута към кошница. Все пак въпросът за създаването на универсална валута също е включен в дневния ред на форума. Повечето финансови министри и директори на централни банки смятат, че това трябва да е работа не на отделна държава, а на международна организация.

Респект

Картонени фигури на полици и стряскат крадците и джебчиите в магазините във Великобритания, предадоха информационните агенции. Всеки картонен "служител на реда" е облечен с безпречна униформа и ярка зелена жилетка, за да се откроява. В ръцете си манекените държат вежливо обръщение към купувачите, че в магазините не е редно да се краде, а сметките трябва да се плащат.

Новаторският похват на властите се оказал толкова успешен, че картонени служители на реда ще бъдат поставени и на бензиностанциите, за да не забравят клиентите да си плащат, преди да са потеглили. Според шефове на търговски обекти поставянето на хартиените фигури е довело до рязко намаляване на броя на кражбите. Оказва се, че и нарисуваният полицай е страшен за престъпниците, а очевидно британците, за разлика от нас, уважават властите, независимо дали са хартиени.

СВЕТОСЛАВ ЯНАКИЕВ

Екочувства

Хайде, Масларова пак подкара старците на море, ще си кажат дежурните критици на всяка идея, дошла по социален път. Ще си начешат езиците и когато прочетат националната програма за осигуряване на възможности за активно стареене, пълноценно участие на пенсионерите в социалния живот и превенция на тяхното социално изключване. Но даже и присмехулниците би трябвало да си дават сметка, че подкрепата на хората през целия им живот е една от основните цели на социалната политика. Че копанката, която днес някои дялкат за своите бащи и майки, утре може да им се сервира на тях. Принципите на солидар-

ност, равнопоставеност и достъпност не биха имали тази значимост в социалната политика на България, ако не бяха съпътствани от реални мерки и политики за подкрепа на всички - от най-младите до най-старите, обясняват идеята инициаторите на програмата за активно стареене. Без да пропускат уточнението, че и Европа старее активно, и процесите там неминуемо стигат и до нас. Защо в Германия да има достоен стандарт на живот за тези, които вече не участват на пазара на труда, а у нас - не? Нима нашите бели коси не го заслужават? Но явно още дълго ще трябва да изграждаме като бълга-

ри своята екокультура на чувствата.

Към края на 2007 г. пенсионерите в България са близо 2,23 млн., а 17,5 на сто от тях са живели в бедност. Това малък аргумент ли е за по-точно адресиране на една целенасочена грижа? Която да се прибави към осигуряването на хляба и топлото. В институциите за стари хора към 31 декември 2008 г. е имало 5373 души. Хора, изолирани често от света на роднини и близки, със своите страхове и черни мисли на разсымване, уязвими за вътрешния си душевен уют. Нима те не заслужават по-ведри простори за душата и за сетивата си? Споменатата програма е един опит за това, една нова визия

ЕВА КОСТОВА

за предприетата реформа в областта на дългосрочната грижа и социалното включване за възрастните хора. Финансирането обхваща почивка и отдих, организиране на социални и културни програми, на ателиета по интереси, рехабилитационни процедури. Обхватът на възрастните, които ще бъдат включени в програмата за 2009 г., е до 15 000 пенсионери над 65-годишна възраст. Срещат се и щастливи старци, нали?

За двойкаджиите и политиката

РАЛИЦА ТАБАКОВА

Столичани пишат двойка на градските си управници. Кметство то в София получава най-ниска оценка от общо 12 големи общини в България, стана ясно от проучване на Маркет линкс. При това оцениващите този път не са нито ма стисти икономисти, нито пристигащи за ден европейски политици, а самите граждани. Които всеки ден дишат софийския въздух, чакат часове в задръстване, пукат гуми в уличните дупки и запушват нос, минавайки покрай кофите за смет.

Софиянци са крайно недоволни и от работата на общинските чиновници. Самите чиновници обаче, сочи същото проучване, се гордеят с работата си и си пишат шестици един през друг. Първенци са, но в предмети като сделки

под масата, уредени тръжни процедури, заменки и корупционни схеми.

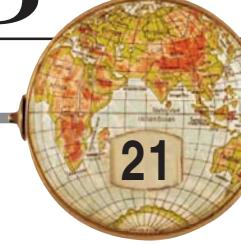
За отличник е свикнал да се обявява и столичният кмет Бойко Борисов. Никога обаче не става ясно кой му пише оценките - онези, същите чиновници зад удобните бюра в общината, или онези другите, които газят кал и боклуци всеки ден.

Господин кметът обича да показва бележник, разписан от европейските му колеги. В който дебело са подчертани не толкова неговите оценки, колкото забележки за "лошо поведение" на "хулиганите" от правителството. Училищните гамени, които хвърлят цялата си енергия да опетнят безупречния имидж на отличника.

Той си учи уроците, решава си задачите, но хулиганите ту му късат тетрадката, ту му крият домашната работа.

Идва времето на изпитите обаче. Там оправданията не минават. Там оценяват по съвест. Проблемът е, че ако ти пишат двойка, дори не оставаш на поправителен. А направо изхвърчаш от училището.

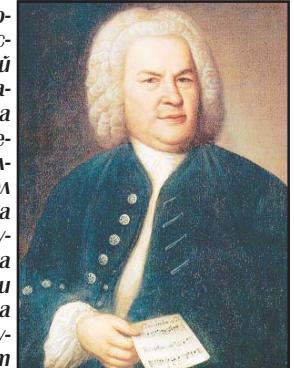
Заштото всъщност политиката не е място за ученици и няма време да се учиш в движение. Защото в политиката ненаучените уроци оставят дълбоки поражения - не само дупки по улиците, но и яростни граждани. А хората помнят дълго. И трудно прощават. Особено на двойкаджиите, които се мислят за отличници.

ДАТАТА

1413 - ХЕНРИ V (1387-1422) е провъзгласен за крал на Англия. Хенри V е най-големият син на Хенри IV (1367-1413) и Мери Боън. Роден е на 16 септември 1387 г. През 1421 г. се жени за Катрин дьо Вало, дъщеря на френския крал Шарл VI (1368-1422). През 1422 г. се ражда единственото му дете - Хенри VI (1422-1471).

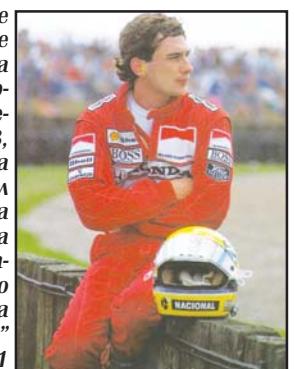
1685 - в Айзенах, Саксония, се ражда Йохан Себастиан БАХ (1685-1750). Той е немски композитор и клавилен маистор, признат за един от най-великите гении в световната музикална история. Представител е на немската музикална школа и музикалното изкуство в периода и стила Барок. До днес са оцелели и каталогизирани над хиляда негови произведения, а друга, навсякърно по-малка, част е изгубена. Приживе е почитан най-вече като виртуозен изпълнител на орган и клавесин. В творчеството му са представени всички значими тогавашни жанрове, освен опера, и е признат маистор на полифонията. Умира на 28 юли 1750 г. в Лайпциг, Германия.

1768 - в Оксер се ражда големият френски математик и физик барон Жан Батист ФУРИЕ (1768-1830). Той е създателят на теорията на тригонометричните редове. През 1822-а установява т.нр. Закон на Фурье (количеството на пренесената за единица време през определено сечение топлина чрез топлопроводност е пропорционално на температурния градиент и площта на сечението). Умира на 16.V.1830 г. в Париж.

1871 - в имението му близо до Крайова е убит големият български народен будител и книжовник д-р Петър БЕРОН (1795-1871). Роден е в Котел през 1795 г. Автор е на първия български учебник, или т.нр. "Рибен буквар" ("Буквар с различни поучения"), издаден през 1824-а в Брашов, Румъния. Учи в родния си град, в килийното училище при поп Ст. Владиславов (по-късно Софроний Врачански) и в гръцкото училище в Букурещ. Учителства в Брашов (1821-1825), от 1825 до 1831 г. следва медицина в Мюнхен, Германия. От 1843-а до края на живота си се занимава предимно с научна дейност. Неговият "Рибен буквар", който има характер на малка енциклопедия и е написан на говорим български език, поставя началото на нов етап в българското просветителско дело. В предговора към него Берон предлага въвеждането на взаимоучителния метод (Бел-Ланкастърската система) и осъществяването на радикални реформи в учебното дело по българските земи, а букварът става един от най-популярните учебници и до Освобождението е преиздаван 7 пъти.

1960 - в Сао Паулу се ражда едно от големите имена в света на Формула 1 - бразилският пилот Айртон СЕНА (1960-1994), световен шампион през 1988, 1990 и 1991 г. с отбора "Макларън-Хонда", загинал на 1.V.1994 г. по време на състезание на пистата "Имола" за Голямата награда на Сан Марино, когато се ударя в предпазната стена на завоя "Тамбуруело" с близо 240 km/h. В 161 старта има 41 победи.

1999 - Берtrand ПИКАР и布莱恩 ДЖОНС стават първите хора, обиколили земното кълбо с балон. Излитат от Швейцария и се приземяват в Египет след 20-дневен полет и прелетяват около 46 хиляди километра. Следващият им проект е наречен "Сълнчев импулс" - самолет, захранван не от гориво, а от Сълнцето. Първият полет ще е заплануван да се осъществи през пролетта на 2009 г.

2002 - пакистанският гражданин Ахмед Саид Шейх заедно с тримата си съучастници е обвинен в отвличането и убийството на американския журналист от "Уол Стрийт Джърнъл" Дениъл Пърл. През 2007 г. по време на разпит във военната база на САЩ в Гуантанамо Ахмед Шейх си признава, че собственоръчно е обезглавил Дениъл Пърл. Съпругата на Пърл, Мерилин Пърл, написа мемоарна книга - "Силно сърце", разказваща историята на Дениъл Пърл. Книгата е филмирана през 2007 г., а главните роли са поверени на Анджелина Джоли и Дан Футърман.

ИНТЕРВЮ

■ Господин Коралски, не отдавна участвахте в работата на европейски форум в Брюксел, посветен на проблемите на хората с увреждания. Доколко България покрива съвременните изисквания за интегриране в общество то на инвалидите?

- Основният проблем, който се очертава в момента, се свежда до координация и контрола на всички структури, които се занимават с проблемите на хората с увреждания. Анализът на ЕС показва, че голяма част от създаденото във всички европейски страни законодателство не работи именно поради липса на координиращи и контролиращи функции на независими органи в отделните държави.

■ Да не искате да кажете, че инвалидите в останалите европейски страни имат същите проблеми като тези в България?

- Не. В случая става въпрос не за проблемите на инвалидите, а за политиката за тези хора. Ако провеждаш правилна политика, решаваш и проблемите. А тъй като ние тръгваме от много ниска фаза и правим грешките, които са правени по-рано и в други страни на Европа, при нас резултатите са още по-нездадовителни.

■ Ясно е, че процесът на интеграция на хората с увреждания е сложен и продължителен. Все пак кога ще може да срещаме по българските улици инвалиди?

- Всяка една програма за инвалидите се явява като комплекс от няколко програми. Например, когато заговорим за децата с увреждания в училището, очертават се още няколко проблема. В Европа смятат, че това трябва да е независима институция, която да координира действията на всички тези структури (напремер отделите по образование, транспорт, архитектура, здравоопазване, социално подпомагане и пр. в общината) по осъществяване на една програма за обучение на децата. Тази програма трябва да гарантира, че ще бъдат създадени всички условия децата да могат да излязат от домовете си, да пътуват и да влязат безпрепятствено в училището... За жалост у нас има абсолютна липса на координация.

Още повече, че различните структури са на различно подчинение - едни на местната, други - на централната власт. Затова не виждаме децата с увреждания в училището... Погрешно е да се мисли, че отговорността за хората с увреждания е съсредоточена само в социалното министерство или в Агенцията за хората с увреждания. Тя е на много институции. За всяка една област от живота на хората с увреждания, както и за всички останали хора, отговарят различни ведомства... Очевидно е, че такъв проблем имат и много европейски страни - знам, че кажете, че техните инвалиди си ходят навсякъде безпрепятствено, но въпреки всичко имат проблеми с координацията. Затова се подготвя специална директива - за недискриминация. Смята се, че в момента проблемите, свързани с дискриминацията на работното място, са решени в голяма степен в европейските страни. Директивата има за цел да

МИНЧО КОРАЛСКИ е възпитаник на правния факултет в Софийския университет "Св. Климент Охридски". Бил е председател на ДОО, зам.-председател на Комитета по труда и социалната дейност, зам.-министър на труда и социалните граници в правителството на Димитър Попов и Филип Димитров, министър в правителството на Жан Виценов. От 3 януари 2006 г. е изпълнителен директор на Агенцията за хората с увреждания.

СНИМКА БЛАГОВЕСТ ЦВЕТКОВА

ни сгради всичко е перфектно, защото до голяма степен тези сгради копират готови модели, архитектурни планове от западни страни. Достъпната сграда е не само израз на хуманност, тя означава за бизнесмена повече клиенти, повече оборот, повече печалба. Адаптираните работни места правят човека с увреждане пълноценен производител, а адаптираните сгради го правят пълноценен потребител.

■ Агенцията за хората с увреждания има ли информация колко души се инвалидизират годишно?

- Основното е здравословното състояние на населението. Има хронични заболявания, които са генератор на инвалидно състояние - сърдечно-съдовите, диабета... В резултат на захарната болест всяка година стотици българи осъпяват, близо 4 хил. ампу-

МИНЧО КОРАЛСКИ:

Въвеждаме квота за наемане на инвалиди

Достъпната среда не е само израз на хуманност, тя означава за бизнесмена повече клиенти, оборот и печалба, казва директорът на Агенцията за хората с увреждания

Разговаря АИДА ПАНИКЯН

създаде условия за избягване на дискриминация във всички останали случаи. Например за ресторантите - не може да имаш, ако в него не е осигурен достъп на хора с увреждания или специална тоалетна за тях. Същото се отнася за обществени сгради, за туристически обекти. Философията е, че не инвалидът трябва да търси начини да се приспособи към заобикалящия го свят, а средата да се приспособи към неговите нужди. Същото се отнася и за останалите хора в затруднено положение - възрастните, трудно подвижните хора - например със счупен крак или счупена ръка, майките с малки деца, защото те, макар и за кратко време, са в положението на инвалидите.

■ Следене на хората, че според ЕС проблемът с дискриминацията на инвалидите на работното място се смята за решен. И за България ли е такова мнението?

- Знаете, че вече 1600 висшисти с увреждания ще работят в държавната ад-

министрация. Същевременно имаме готовност за това да се въведе квотен принцип в частните предприятия, както е във всички европейски страни - над определен брой работници (идеята ни е над 50 души) 2% да са хора с увреждания. Това е 1 на 50 работници. Смятам, че при компютризацията във всяко едно производство или в сферата на услуги, на търговията може да се намери работа за един човек с увреждане. Нещо повече - в другите европейски страни има нещо като санкция за работодатели, които не са изпълнили квотата - например в размер на една минимална работна заплата и тези пари отиват като помощ за друг работодател, който пък е наел хора с увреждания над квотата...

■ Поне от 15 години се говори за гостъпна архитектура среда, но все още мнозина хора с увреждания гори доводите си не могат да напуснат. Още 15 години ли ни трябват, за да се случи поне това?

- Ще дам пример със закона в Ирландия, който

даде на държавата 12 години за адаптиране на околната среда към нуждите на хората с увреждания. Ние в нашия закон дадохме 1 година, което е несериозно. Всеки, който поне бегло е запознат с инвестиционния процес, знае, че една година трудно се планират средства, камо ли да се изработят проекти и да изградят съоръжения и прочее. Ако сега започнем целенасочена работа, то след 15 години например бихме имали напълно адаптирана среда... Проблемът на европейците е, че все още има частни ресторани, хотели и др. подобни сгради, които не са напълно адаптирани, но те нямат проблем с административните и с обществените сгради.

■ Край някои нови жилищни блокове са изградени съоръжения, по които би трябвало да могат инвалиди или детски колички да се придвижват, но това не е възможно. Има ли никакви стандарти в строителството за това?

- В момента има наредба №6, която задава стандарта какъв трябва да е наклонът, но липсва механизъм, който по категоричен начин да кара предприемачите да изпълняват наредбата... Големият проблем у нас не е в липсата на пари за изграждането на въпросните съоръжения, а няма я мисълта, че когато една сграда бъде построена, в нея да може да влеза и инвалидът или майката с бебешката количка или възрастният човек. Ако ви прави впечатление в новите молове и други обществен

“

У нас я няма мисълта, че една сграда може да бъде посетена и от трудно подвижни хора

ации на крайници са резултат на диабета. Пътнотранспортните произшествия също осакатяват хиляди хора, повечето - млади. Що се отнася до трудовите злополуки, като изключим тези в строителството, вече не са толкова много, които водят до инвалидизация. Към това трябва да добавим и вродените увреждания, голямата част от които водят до инвалидизация в определен момент от живота на тези хора. Необходима е система, която сама да идентифицира инвалидите - когато нещо ти се случи, не да обикаляш по институции и да питаш какво да правиш и на какво имаш право, а системата да не насочва.

■ Какво прави в този случай Агенцията за хората с увреждания? Не трябва ли именно тя да помага на... хората с увреждания?

- Мястото на агенцията в такава система е точно на този орган, който трябва да координира и контролира дейностите и действията по приспособяването на средата към нуждите на хората с увреждания и да събира информация. В момента информацията ни е раз颇късана - знаем броя на хората с инвалидни пенсии от НОИ, знаем за година колко хора минават през ТЕЛК от НСИ в колко семейства има инвалиди по време на преброяването... Агенцията трябва да изработи механизъм за събиране и ползване на тази информация в реално време. Тя ще е база за разработване на политики за хората с увреждания.

■ Кога все пак може да разполагаме с подобна пълна информация?

- Без да съм оптимист, надявам се, че проектът, който спечелихме по ФАР, да бъде реализиран към началото на 2011 г. - необходимо е технологично време за детализирането му.

Че геданик

Приложение за погивните дни

ДУМА

СЪБОТА 21 МАРТ 2009

ПРОЛЕТНО

Запрятаме ръкави в

ВАСИЛ ПОПОВ

Макар навън да бърсне студен вятър и тук-таме да превалява дъжд и дори сняг, март е един от най-натоварените месеци за градинар. С началото на пролетта постепенно става по-топло, а работата в градината - по-приятна. Щом почвата се отпусне от зимния мраз, прекопайте градината, почистете от преживели зимата плевели и наторете. Най-добре използвайте органична тор. Разкопаваме градината, за да може почвата да дишат. Март е идеалният месец да бъдат засадени повечето видове за озеленяване. Колкото по-рано засадите растението, толкова по-бързо то ще се развие. Времето през март обаче често е много променливо. Внезапните студове могат да се окажат сериозен проблем за растенията, които сте засадили в началото на месеца и са чувствителни на студ - бегонии, домати и други.

Някои градинари често избръзват с неща, които спокойно могат и даже е препоръчително

да изчакат края на пролетта

- април, май. Такава задача е например наторяването на тревата. В началото на растежа тя използва хранителните вещества, натрупани през есента (тогава торенето е задължително). Пришпорването може да има за резултат образуване на слаба коренова система.

През март е добре да засадите луковични растения и нови широколистни дръвчета и храсты. Луковиците на калдiuma се развиват в по-топла почва. Изчакайте със засаждането им, докато температурата навън стане поне 20 градуса, иначе те може да загният. Зимзеленът (*Vinca*) е цъфтящ през лятото и много подхожда за лехи растение, кое също обича топлото време. Изчакайте до май - юни, иначе можете да навлечете на растението гъбички. През март е идеалното време да захванете едногодишни във висящи кошници и каши -

градината

петуни, бегонии, импатиенс (циганче). Започнете редовно да косите моравата, за да нямаете сериозни проблеми с плевелите през лятото. Ако сте пропуснали да напръскате против плевели през февруари, направете го задължително сега.

Сега е моментът да окастрите вечно зелените видове и овощките и цъфтящите през лятото храсты. Форзицията, азалията, дюлята и хортензията цъфтят през пролетта и могат да бъдат окастриани едва когато цъфтежът е свършил.

Многогодишните храсты и цветя

които са презимуvalи увити в защитни покрития, да се освободят, за да могат да се радват на слънцето. А пък ние да се радваме на тях. Трябва да орежем старите изсъхнали клончета, да разкопаем около тях и да ги подхраним.

Когато прецъфтят жълтият и кичестият нарцис, не бързайте да отстранявате или да заривате листата им. Нека те пожълтят от само себе си. Новите луковици, които се формират в този момент, се нуждаят от тях, за да образуват по-едри и красиви цветове следващата година. След като прецъфтят камелиите и азалиите, е добре да ги наторите с подходящ тор. През този месец извадете и разделете луковиците на цъфтящите през лятото и есента многогодишни - астри, хризантеми, градински чай (*Salvia*).

Ако вече перуниките, ружите, димитровчетата, кадънките, маргаритките са се развили и ви се струва, че са много на гъсто, може да разредите старите колонии, като преместите част от тях на друго място. След пресаждането трябва да им обръщате повече внимание, като ги поливате по-често, в случай че не вали дъжд и почвата е прекалено суха.

От

отглежданите в саксии и сандъчета

цветя (мушкато, сакъзче) може да начупите клончета, като част от тях останат в сандъчетата, а другите насадите в градината. Ако сте любители на бегониите, трябва да се информирате добре за прогнози-

зата за времето и да ги насадите чак когато сте убедени, че със сигурност няма да има повече застудявания. Засаждането става през 30-50 см.

Ако отглеждате бегониите в саксии, може да разделите грудките и да насадите нови. Ако се страхувате да не измръзнат, не рискувайте. Засадете ги в сандъчета и саксии и ги дръжте на светло и топло до източни и южни прозорци. Когато времето съвсем се затопли, изнесете ги навън, там където си пийте сладобедното кафе, за да ви радват. Ако туфите на тревисти видове (жълтички, флокс) са станали прекалено големи, изкопайте ги и ги разделете, за да захванете нови растения.

Огледайте почвата около храстите (азалия, камелия). Може би е добре да добавите малко органична тор и слама.

Пролетта е добро време за

любителите на розите

да се сдобият с нови попълнения в розовата градина. Дълбоко се прекопава почвата, наторява се с оборски тор и горски торф и се садят новите принцеси. Подрежете розовите храсты и започнете наторяването им на всеки 4-6 седмици отсега до септември, както и пръскането против черни петна по листата, пагубни за повечето видове хибриди чайна роза, грандифлора и флорибунда.

Можете да засадите и редица зеленчуци - ранните картофи, броколито и

Красотата
се постига
с любов и...
много усилия

зелето и да посеете семената на морковите, марулята, репичките, спанака и ръпата. Наторете зеленчуците с азотен тор, месец след като започне растежът.

С повишаването на температурите насекомите стават по-активни. Наблюдавайте всички растения и ги третирайте при нужда срещу вредителите. Проверете решетките и стойките за увивните растения и при нужда ги поправете.

Луковиците

Много от луковичните ще разцъфят този месец, така че е добре предварително да сте се информирали кога точно започва и колко трае цъфтежът, за да допълните градината с нови видове и да имате прекрасна гледка и през следва-

щия сезон. След като цъфтежът приключи, оставете листата да покажат и изсъхнат по растението. Така цветята ще се снабдят с ценни хранителни вещества за през следващата година. Засадете нови многогодишни видове, като предварително ги подберете по цвят и размер. Флоксът, кампанулата, лупина ще цъфти в синьо, пурпурно и бледолилаво. Маргаритите, кореопсисът и рудбекията ще греят в жълто, златно и оранжево. Изберете карамфили и анемонии в бледорозово. Сега можете да засадите гладиоли и други едногодишни, но почвата трябва да е относително суха. Гладиолите обичат слънчева позиция. Засадете ги на дълбочина около 10 см и разстояние 20-22 см.

Тревата

ще расте активно този месец и трябва да бъде окосена, преди да е станала много висока. Най-общо височината трябва да е около 3 см, ако тревата е по-фина - 2 см. Внимавайте да не нараните върхчетата. Така тревата няма да изглежда добре и ще отслабне. Този месец плевелите са много активни. Изкоренете ги из основи (особено многогодишните) и след това почистете тревата старательно. Ако някъде липсва трева, запълнете петната, като засеете още трева. Изберете топъл ден. Преди това с гребло разрохкайте пръстта, загладете и после разпръснете семената.

Виолета, президентката, ще раздава подаръци!

Необикновените премеждия на българка, разкъсана в един живот между два континента

ПЕТРА ТАШЕВА

Връщам се от старопрестолното Велико Търново. Скътала съм в душата си хубостите на този красив наш град, а в ръката ми е една голяма, лъскава, червена ябълка. Подаде ми я на изпровердия моята нова приятелка - Виолета Тодорова. Бадемовите очи с извити мигли, като на екзотична птица, се смеха от радост, че сме прекарали незабравими часове, че ми е била полезен гид в града, че ме е завела вечерта да се насладя на приказното светлинно шоу на Царевец. Сега пътувам към София, яблката изпъльва дланта ми, а аз си припомням разказа на Виолета.

Мярства в болярския град, задомявва се рано. Има близнаката от съпруга си - Мартин и Христина. Мъжът й, Иван Мартинов, е от известен в Севлиево род, а от рода на Виолета мнозина живеят в чужбина. На тази основа между съпрузите възникват проблеми, които по-късно довеждат до тяхното разделяне, но за двета се грижат и двамата с обич и разбирателство.

Виолета става добра специалистка в Завода за електроника във Велико Търново, след обучава кубинци, учи испански, много я бива в шивачеството - дарба, наследена от брата на дядо й, тя по-късно я спасява от глад.

Баща й през 1969 г. заминава за Франция, има и лели, които от 47 години живеят в Австралия, чичо й е в Чехия, а днес синът на Виолета живее във Франция. Авантюристичната кръв кипи по рождение и в сърцето на самата Виолета. И когато настъпват у нас промените, които изхвърлят много от работниците ни от електронната промишленост на улицата, когато и синът й заминава за Франция при дядо си, а дъщерята е вече задомена, Виолета решава да отиде на работа при своя приятелка в Холандия. Визи обаче тогава за Холандия се получават трудно. Получава виза за Никарагуа, като смята оттам да замине за Холандия.

На 24 юни 1991 г. Виолета каца в Куба. Тук, на острова, тя потърсва своите кубински приятели и 10 дена е

сред тях - във фабриката за електроника, където те произвеждат... велосипеди. В Куба

Всички са влюбени във Фидел Кастро

боготворят го. А на нея ѝ казват, че може да наргува Господ, но не и Фидел!

На 3 юли 1991 г. Виолета пристига в Манагуа. Започва никарагуанският период от живота ѝ. За жалост той е изпълнен с невероятно трудни години, със силни преживявания, със срещи с интересни хора и е достоен да бъде описан в роман. Никарагуа става Итака за Виолета Тодорова!

Сама в красива, но бедна страна, тя няма работа, а и не може да работи, защото започват да я измъчват болки в гръденка. Засилват се, стават нетърпими. Вече ѝ било все едно дали ще живее! Правят ѝ първата операция. Извършена е в обикновена, народна болница, защото няма пари да постъпи в скъла американска клиника. Операцията обаче е несполучлива. Виолета остава неподвижна, за нея се грижат чужди хора, бедни, но добри, и се редуват да ѝ носят храна, да ѝ оказват помощ в сполетялото я нещастие.

След два месеца следва втора операция. Тя е извършена от д-р Игнасио Сантамария - много добър хирург, с когото тя досега поддържа връзка. Но Виолета дълго време е неподвижна. Идва ред на продължително възстанов-

Слопмен за благородната дона Хуана, декември 1993 г.

вяване, което цели изправянето ѝ на крака - от инвалидния стоп през проходилката и бастунта. Гледат янейните никарагуански приятели, които за миг не я оставят сама. Вземат я в бедните си домове, кънят я,

хранят я като своя сестра

За нея се грижат и много бедни хора, но и много богати. Така минават 7 години. Виолета смята, че тя се изгубените години от нея-

ния живот. Дали е така? Казват, че Бог ни праща изпитания, но често ни и възнаграждава за тези страдания. Може би и с Виолета е така, защото през тези години тя се среща с интересни хора и те ѝ стават по-близки от роднини. Не е ли това багатство, което с никакви пари не се купува?

Още когато Виолета ходи с бастун, си купува местенце, на което решава да си построи къщичка. Защото тя заварва хора, които живеят в тази изстрадала страна в картонени къщи, а българинът е така устроен, че иска да има собствен покрив. За Виолета домът е инвестиция, в която тя иска да

вложи преди всичко труд, да може после да го продаде и с тия пари да се добере до родината си, до децата си, до майка си!

Тази своя мечта Виолета осъществява. Купува тухла по тухла, блокче по блокче, отначало си строи една стаичка, после още една - така тя има своята

заветна „златна“ къщичка

Малката ѝ къщичка е на едно малко „островче“ - на високо място, защитено от наводненията след поройните дждове. И със срънчите си ръце я прави райско кътче - рисува стените на стаите, прави си чудесни масички на террасата от събрани от плажа камъчета. Има си и зеленчукова градинка. Топлият климат, където б в месеца е жарко лято, а през 6-те „зимни“ месеци валият обилини дъждове, благоприятства съзряването на прочутото никарагуанско кафе, на екзотични култури.

Виолета също има в градинката си храст от никарагуанско кафе. Тя си го гледа с любов и когато през май 2004 г. си тръгва от Никарагуа, оставя кафе-храст, отрупан с разкошни бели цветове, но не успява да дочека в градината си яркочервените плодове на прочутото никарагуанско кафе.

Тя има в своите дворче и зеленчукова градинка. Отглежда краставички, домати, чушки, банани, папая. Учи на земеделие и своите приятели, преподава им „уроци“ по цветарство, защото може ли българката да живее без дъхави и китни цветя?

През 1999 г. вече е добре, още по-добре в 2000 г., когато хъръвът бастина. Сега тя може и да се занимава с нещо, защото пръгавата ѝ душа, привързана към мащата на Ева, която е на годините на майката на Виолета и отсърча е общата на възрастна Лилиян, която ѝ казва така: „Виоле, наричай ме мама, защото любовта на майката е най-голяма от всичко на света!“ Виолета и сега тъгубва за тази прекрасна жена - ерудирана, с висока култура и широка душа! Тя става за нея пример през целия ѝ никарагуански период, защото е добра, лъчезарна и много елегантна.

А богатите домове в Никарагуа са пищно съчетание на ярко синьото и оранжево-жълтото на колониалния испански стил, с вътрешни дворове във формата на пентаграм, с басейни, с приказни палми и цветя. И за тях, както и за хората, Виолета разказва сладко-думно!

По пътя на своето утвърждаване Виолета стига чак до никарагуанския парламент! Но там, където тя сърси работи, възниква отново една смесена ситуация от фамилията ѝ Тодорова, която на испански от играта на съчетанието от звуци

жената препоръчва Виолета като добра майсторка и на други богати клиентки. Така шивашкият ѝ майсторъл я отвежда в дома на Виолета Чаморо - президент на Никарагуа, която е „взела“ властта от Даниел Ортега - ръководителя, направил много за никарагуанците.

В президентския дом има много Виолети и като влизат и българската Виолета, тогава се шегуват, че

изнасят към океана, а децата тичат и казват за нея: „Виолета, президентката ще раздава подаръци!“ (И в болниците, в които е лежала, често са се шегували с това, че името ѝ е като на Виолета Чаморо и на шега са я питали: „Как е днес нашата президентка?“) А тя учи дружелюбните им майки да боядисват яйца, да устройват едноетажните си къщички с по-удобни и красиви мебели. Те пък преподават уроци на Виолета във всекидневната

Величествената природа на далечна Никарагуа

Авторката (вляво) и нейната героиня

програмист и ергенку. Виолета се радва на двете си внучета - Иван и Ива, деца на дъщерята Христина, и работи в едно шивашко ателие. Обича да разказва за онези непознати за много от нас страни: Никарагуа, Коста Рика, Хондурас, Салвадор и Гватемала, обединени в икономически и политически блок.

Случайната съдба на Виолета я е превърнала в неофициален, но истински посланик на България за Никарагуа. Защото там е преживяла късче от живота си, оставила е част от сърцето си!

Хубаво е онова, което завършва добре!

Хубавото в тази история е, че Виолета сега ходи, даже хоро играе! Спомените ѝ за хората от далечните страни са добри! Червената ябълка, която Виолета ми подари, грее в ръката ми. И моята душа е пълна с нейния разказ за чудото, които е преживяла през 14-те години, прекарани далече-далече от отечеството.

Съвет е огромен, но и малък, защото няма граници за срещите на човешките души!

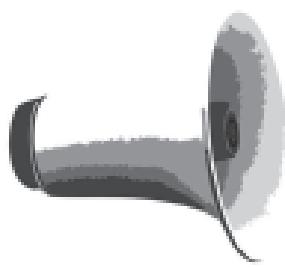
Виолета сред приятели в Никарагуа

15

БУЛЕВАРД

Неделник
ДУМА

СЪБОТА 21 МАРТ 2009

младите от БСП софия чуите ни!!!

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

ГЕРГАНА АЛЕКСОВА

На 21 март в НДК се събират младите от БСП в София. Събират се, за да бъдат чути. Поканата към тях идва от Градския съвет и неговото ръководство. Изненадахме ли ви? Обикновено сме свикнали ние да каним лидерите си на срещи или дискусии. Те да застанат пред нас на президиум или катедра и да ни обяснят всичко: за живота, вселената и всичко останало, както се казва в една популярна книга. Ние седим, слушаме, задаваме тривиалните, клиширани въпроси, тези, които се очакват от нас, и после си тръгваме от запите с усещането, че сме чули информация от първа ръка, но нещо не ни достига в кому-

никацията. Това, което не ни достига, обикновено е обратната връзка, усещането, че не сме били чути да кажем как на нас младите ни изглеждат нещата, какво искаме да видим в програмата на нашата партия, кого искаме да видим на определена позиция като наш представител и още много, много неща.

Ето защо се роди идеята да обрънем реда на срещите, да разчупим модела, най-накрая да излезем от клишетата на пълните зали, където на сцената един хор ни обясняват разни красиви неща. Събираме се, за да ни чуят нас младите какво мислим и какво искаме да се случва с нас в София, в България. Няма да има тежки политически речи, всички в залата ще са равнопоставени, няма да

има сцена, всеки ще може да зададе въпрос и към всеки може да се зададе въпрос! Сигурни сме, че и на двете страни няма да им е лесно да се обърнат ролите, но в Зала 6 на НДК в събота ще бъде достатъчно интересно. Какво да отговориш на Румен Овчаров, като те пита: "Кой да влезе в листите? Кажете критерите за избора на младия депутат от БСП, София!" И когато ти си участвал в създаването на фоторабота на младия социалист в листите, носиш и отговорността за това кой е избран там. Разбираш, че не всяко тво предложение се приема на 100 на сто, че се налага да правиш компромиси, че носиш отговорност за общи решения, но по-късно няма да можеш и нямаш пра-

вото да избягаш и да кажеш: "Това не е точно това, което аз исках, затова не ме питайте мен." Така ще разберем какво е. Какво е да отстояваш общи решения? Какво е да се бориш с твои връстници, за да защитиш позицията си и да нямаш извинението, те са по-опитни, те са апаратчици и затова прокараха своето решение.

На 21-ви се събираме, за да ни чуят какво искаме да видим залегнало в програмата на нашата партия. Да кажем какво ни вълнува нас, но не да дефинираме проблемите. Това е лесно. Тях всички ги знаем, тях всеки един от нас атрактивно може да ги опише. Ще се видим, за да кажем решенията, които смятаме, че ще работят. Решенията на проблемите, които ни вълнуват. Очакваме да се съберем в залата много млади и активни хора, с позиции и мнение, които искат да работят за страната си и искат да се предприемат бързи действия. Тези действия, които искаме да се осъществят, за да стане България най-доброто място за живот за нас не само защото ни е родина. Дали ще успеем да се фокусираме, да бъдем конкретни в това, което казваме, или ще се поддадем на изкушението да говорим за глабалните проблеми, защото така е по-лесно, ще разберем много скоро. Да дадеш микрофона на всеки, който иска думата, е рисковано, но е важна част от замисъла на срещата - да избягаме от нагласените сценарии, където всички си знаят репликите и "представлението" минава гладко. За да видим по-ясно картина на България, такава каквато я мечтаем, трябва да чуем всички, да нанесем всеки щрих, дори понякога той да е по-сив или направо черен. Младите ще помогнат чрез креативните си идеи, защото, когато не знаеш много за пречките да се осъществи една идея, ти не спираш полета на мисълта си и не се вкарваш в рамките на допустимото.

Разбира се, важно е и на кого ще ги говорим всички тези красиви неща. С нас ще бъдат депутатите от София, нашите представители в Европейския парламент, общинските ни съветници, разбира се, като домакин ще присъстват и всички членове на Изпълнителното бюро на Градския съвет. Очакваме от тях много въпроси. Например как, кой, кога, къде да осъществи предложенията, изказани в залата. Лесно е да казваш какво трябва да се върши, но когато обаче бъдеш запитан и КАК? усещаш, че задачата се усложнява. А когато разбереш, че и ти ще си основният изпълнител, трудността става от висше ниво. Това са предизвикателства, с които ще се сблъскат младите социалисти от столицата на 21 март. Сигурно за едни задачата ще се стори лесна, а за други трудна. Но трябва да свикваме и с трудностите, и с предизвикателства. Изкачването на една планина никога не е лесно, а когато си в подножието, често и не вярваш, че може би никога ще стигнеш поне близо до върха, при това не сам, а с отбор, в който всеки е ценен и важен.

БЛИЦ

РУМЕН ОВЧАРОВ,
председател на ГС на БСП:

■ Какви са въпросите, които ще зададете на младите хора на срещата на 21 март?

- Те са няколко. От тях искам да чуя какъв е образът на този млад народен представител, който трябва да влезе в парламента и да защитава техния интерес и техните решения. Също така каква е програмата на БСП, която искат да видят, какво искат да залегне в нея, за да е атрактивна, да ги привлече и да отговаря на техните виждания и нужди. И нещо, което е също много важно - каква е кампанията, която може да се реализира, за да постигне ефект и да разшири влиянието ни сред тях. Кампанията, която ще ги вдъхнови и ще

ги увлече да работят.

■ Защо е важно за вас да чуете младите?

- Защото ми е интересно какво мислят. Защото ми е интересно да работя с млади хора. Работата с млади хора е вдъхновяваща и креативна. В чисто прагматичен аспект, ако трябва да отговоря - младите са terra incognita за БСП, макар и да имаме някакво влияние сред тях, то е ограничено, заедно с това е и най-големият ни резерв, затова работата с младите е много благодарна. Важна е срещата, защото кой по-добре от тях знае какво наистина искат младите хора? Отговорът на този въпрос, който никак не е лесен, е важен.

АЛЬОША ДАКОВ, член
на ИБ на ГС на БСП,
София, отговарящ за
младежката политика:

■ Какво очакваш от срещата? Подгответена е малко нестандартно.

- Очаквам да се съберат най-активните хора на градската организация, младите членове на БСП в София, тези които ги интересува какво се случва с града и страната. Мисля си, че ще има доста конкретни въпроси към нас и ние младите ще успеем да дадем именно конкретни отговори, какво очакваме да се случи в кампанията, как искаме да изглежда, какви

са кандидатите, за бъдещето на страната в следващите години. Очаквам да си поговорим как да работим като един отбор - отборът на младите от БСП, София, като не изключвам и по-опитните. Мисля, че ще е интересно, странно, различно. Ето защо каним всички млади социалисти или симпатизанти да дойдат в 15,00 часа в Зала 6 на НДК, за да бъдат чути.

■ Защо е важно, според теб, младите хора да бъдат чути?

- Защото имаме идеи и освен че имаме какво да кажем, сме готови да застанем зад идеите и предложенията си с работа, готови сме и настояваме да се включим в осъществяването им. За БСП, София е важно да се чуе гласът на младите, за да бъдем модерна и ефективна партия.

16

БУЛЕВАРД

Неделник

СЪБОТА 21 МАРТ 2009

На основата на многобройни изследвания швейцарските учени са доказали, че неудържимият смех в продължение на 5 минути не само премахва състоянието на депресия, но и оказва благотворно въздействие върху дейността на сърцето и белите дробове. Специалистите дори са разработили система, отразяваща еквиалентите на смеха и сравняването им с тези на физическото натоварване. Изчислено е, че една минута смех е равна на половинчасова почивка. Ако се разсмеете 50 пъти на ден, все едно сте тичали 40 минути. Оказва се още, че смехът е отлично и естествено средство за прочистване на организма. Когато се смеем, ние напрягаме мускулите на коремната кухина, след това идва ред на гладката мускулатура на червата, чиято работа се подобрява и така се подпомага извеждането на вредните токсини и шлака от организма. Но и това не е всичко. Смехът е един вид стрес за организма, само че положителен, и е пряко свързан с имунитета. Учените от Калифорнийския университет предположили, че ако негативният стрес потиска имунитета, положителният би трябвало да го стимулира. Проверили теорията си и тя се потвърдила. Откритието им станало сензация в психоневроимунологията - науката, изучаваща влиянието на психиката на човека върху здравето му. Когато се смеем, т-лимфоцитите, намиращи се в кръвта, "се заразяват със смех", стават активни, подвижни и произвеждат много повече антитела, които да се противопоставят на вредните бактерии и вируси.

Това е сериозно нещо

Американските учени също не са стояли със скръстени ръце. Те се трудили с пот на челата и в края на краишата стигнали до извода, че безгрижният искрен смех облекчава главоболието и сърдечните болки, намалява сърцебиенето, стабилизира кръвното налягане, предотвратява стреса. В експеримента на американските учени участвали сто-тици продавачи от нюйоркските супермаркети. Резултатите са такива - при най-усмихващите се служителите с течението на времето не само настъпили положителни промени в характера им, но и започнали да изчезват различни заболявания, свързани с психическото напрежение-

ние, като хипертония, безсъние и болки в главата. Учените са открили още в кое полукулбо на мозъка се намира "центърът на смеха" и се окказало, че е в дясното. Намерили са и "материални" доказателства за лечебния ефект на смеха - когато се смеем, се увеличава съдържанието на адреналин в кръвта, а в мозъка постъпват ендорфини, които самата природа е създала като лекарствено средство, за да ни оказва "първа помощ в черни дни". Точно затова

ги наричат "хормони на щастиято".

През сълзи

Колкото по-възрастни ставаме, толкова повече губим способността си да се усмихваме на дреболии или на собствените си мисли. Все по-често става така нареченият смех през сълзи. Това не трябва да ни плаши или огорчава. Психологите твърдят, че смехът през сълзи е много полезен и че дори в истеричния смех има положителни

Жените плачат
5 пъти по-често

разяване с инфекции, усилват съпротивляемостта на организма, и същевременно влияят успокояващо на психиката - при плач нервната система се освобождава от прекомерното напрежение.

Неизплаканите сълзи пък водят до язва на стомаха, възпаление на дебелото черво, астма, сърдечна недостатъчност и други заболявания. Ето защо не бива да се срамуваме да плачем. Неспособният да плаче човек страда от кожни заболявания и болежки на очите, значител-

но по-тежко понася стреса. Благодарение на високото съдържание на соли, минерали и антибактериални вещества в течността работата на слъзните жлези подпомага бързото заздравяване на порезните рани и не позволява на кожата да остане преждевременно.

Полезни са само сълзите от радост, категорични са лекарите. В тях задължително присъства хормонът на щастиято, той влияе положително на нервната система и се отразява благотворно на външността. "Емоционалните" сълзи извеждат от организма

токсичните вещества, образуващи се в резултат на стрес, докато рефлекторните "сапуни" или "лучени" сълзи - не. У жените по време на менопаузата поради хормоналните промени може да възникне синдромът на сухите очи. За лечението му са създадени специални капки "Изкуствени сълзи". За да се избягва сухотата на очите, офтамолозите препоръчват да се пият повече течности (до 8-10 чаши на ден), да не се допуска обезводняване на организма; когато се работи с компютър или се чете, по-често да се мига; да не се трият очите - това усилва дразненето им.

Те потискат болката като морфин. Плачът от радост успокоява нервите и... рахубавява

елементи. Достигайки апогея на емоцията, тя преминава от знака "минус" към знака "плюс", иначе човек може да се побърка. Нервният и истеричен смех завършва с пълно отпускане на мускулите, успокоява и носи удовлетворение. Дори фалшивият, изкуствен смех, който изтръгваме от себе си по никаква причина, влияе положително на организма ни. А ако две трети от тялото са обхванати от смех, мозъкът също започва да се смее. В резултат на това смехът престава да бъде фалшив, а това е още по-полезно.

Ще ти кажа какъв си!

Погледнете как се смее жената срещу вас и ще разберете всичко за нея. Или почти всичко. Залива се от смех, прикривайки уста с ръка - значи не е уверена в себе си и лесно може да бъде смутена. Смее се, отмятайки глава назад - тя е доверчива и лековерна, способна на безумни постылки, водена от чувствата, а не от разума си. Засмяла се е, докосвайки с пръсти главата или лицето си - типична фантазьорка и мечтателка. Залива се от смех и бърчи носле - пред вас стои капризна и своенравна особа, с непостоян и въятрничав характер, лесно се поддава на минутните си настроения. Смее се високо, с широко отворена уста - много темпераментна жена! Стои встрани и се смее почти беззвучно, като весело примигва с очи - идеалният вариант - тя е уравновесена, уверена в себе си и с необикновен ум. Точно това, което ви трябва! Какво можете да разберете за смеещия се мъж?

С наслада е отметнал глава назад, затворил е очи и се смее така, че може да се види небцето му - О, този човек умеет да се наслаждава на живота, но жената му е необходима, само когато му се иска да прехвърли върху нечии крехки рамене част от задълженията си. Тресе се от смех, пляска с ръце по коленете - този гражданин буквално е бъкан с комплекси. Обича да бъде център на вниманието и често се озлобява, когато това не му се удаде. Импозантна усмивка, легко поклащане, но не се виждат никакви зъби и не се чуват никакви звуци - този мъж знае какво прави. Ако има и приподигната под правъгъл уста, може да ди изльже, като ви гледа право в очите, без да трепне. Така че, бъдете готови за всякакви изненади.

Сълзи

Зашо е полезно да се плаче:

- Благодарение на сълзите кожата под очите по-дълго време остава млада.

2. Извеждат се шлаките и се преодолява стресът.

3. Намалява вероятността от заразяване с инфекции, тъй като се засилва съпротивляемостта на организма.

4. Сълзите имат антибактериално действие, подпомагат създаването на раните по кожата.

5. Намалява рисъкът от развитие на хипертония, язва на стомаха и мигрена.

Средно за целия живот по лицето на човек се стичат 70 литра сълзи - това са 4,2 милиона "броя" сълзи. Жените, които плачат 5 пъти по-често от мъжете, имат склонност да "окъпват в сълзи" даже радостните събития - по този повод се проливат 21% от сълзите. В 30 на сто от случаите хората плачат от гняв, страх или неуспехи в любовта.

Булевард подготви
ГЕРГАНА АЛЕКСОВА

ДИМИТЪР КИРЯКОВ

Паркинг

ЧАВДАР ШИНОВ

Ето какво се случи с Петров. Тръгна той да си ляга. Влезе в спалнята и какво видя - кола, паркирана до леглото му! Не се изненада кой знае колко. В София леките коли са навред, щото места за паркиране няма. Гледа обаче в колата се мотае никакъв по пижама, ляга си и той.

- Как е, приятел? - вика му Петров.

А онът отвръща:

-Ще спя в колата!

-Нямаш ли си спалня?

-Пълна е с боклук! - обяснява онът. - Нали ги знаеш Бойковите бъркотии. Сега е решил да складира боклuka по спалните на софиянци!

Легнаха си двамата, пусна онът стъклото на колата, да си побърят двамата преди заспиване. Попита:

- Ти жена нямаш ли?

- На опашка в данъчното е - отвърна му Петров. - Обади се по телефона. 6453-та е, до една седмица ще и дойде редът да плати акциза с намаление.

- А моята е под земята! - възхъдна новодошлият.

- Монте съболезнования! - натъжки се Петров.

- А не, жива е! Броди в никакви пещери под София. Пропадна цял автобус в една дупка по "Дондуков". Бойко им обещал да ги измъкне до изборите, но още не могат да намерят толкова дълго въже. И понеже долу са вече стотина души, все пропаднали по софийските улични дупки,

тръгнали сами да се оправят. Вчера говорихме по джиесема. Вика: "Пешо, не мога да ти опиша какви сталактити, какво чудо! Благодарна съм на Бойко Борисов, че ми дари такива прелестни мигове!"

Помълчаха двамата известно време, после новодошлият заговори отново:

- Бе, влажно е тута, капе отнякъде?

- Горе има басейн. Нали все вдигат цената на водата! Съседът над мен събира дъждовна вода. Половината хол е направил на резервоар...

- Ние бяхме добре с водата, щото си изкопахме кладенец, обаче откакто дъщеря ми я изнасилиха, пак сме в лапите на "Софийска вода"!

- Ма тия от "Софийска вода" вече взеха и да изнасят ли?

- Не, не! Всяка вечер момичето нарамваше кобилицата и тръгваше към кварталния кладенец, обаче знаеш я тъмницата по софийските улици,

Тук разговорът им прекъсна - съседът на Петров отдясно захвана да добива топлина. Вече трета година си е изключил парното и добива топлина чрез триене. По цяла нощ с жена му търкат една в друга никакви плоскости... Грохотът е ужасен.

Какви времена са дошли, човек не може и да си побързи дружески с някой паркирал в спалнята му!

Библейски времена

РАШКО СТОЙКОВ

"Костов е троянски кон в десницата"
(Из пресата)

**ПО БОЖИ КАНОН И ЧОВЕШКИ ЗАКОН
НИЕ СМЕ НА ЕС В АВТОБУСА...
МОЖЕ КОСТОВ ДА Е ТРОЯНСКИЯТ КОН,
АЛА БОЙКО Е МАГАРЕТО НА ИСУСА!**

АКО ПРОЧЕТЕТЕ НЕЩО ТАКОВА В УТРЕШНИТЕ ВЕСТНИЦИ, НЕ СЕ УЧУДВАЙТЕ!

**БРЮКСЕЛ ВИНИ СЪДЕБНАТА СИСТЕМА
ЗА БОКЛУКА В СОФИЯ -
НЕ ДОСТИГАТ ЗАТВОРНИЦИ!**

**МАРТИН ДИМИТРОВ: НОРМАЛНО Е СИНИ ДА МРАЗЯТ КОСТОВ,
НО ОМРАЗАТА ТРЯБВА ДА ОБЕДИНИЯВА!**

БОРИСОВ ПРЕД РОЙТЕРС: АКО ХОРАТА КАЖАТ, ЩЕ СТАНА ПРЕМИЕР, НЕ ЧЕ МНОГО ИСКАМ, НО НЕ МОГА ДА ОТКАЗВАМ!

**КОСТОВ: ЗА БЪЛГАРИЯ СЪМ ГОТОВ ДА РАБОТИ С ВСЕКИГО.
ГОТОВ СЪМ ДА ОГЛАВЯ И КОАЛИЦИЯ БСП-ГЕРБ!**

ОГРОМЕН ИНТЕРЕС В АКАДЕМИЯТА НА МЛАДИТЕ ГЕРБЕРИ КЪМ ЛЕКЦИЯТА НА БОЙКО БОРИСОВ "КАК ДА СИ ПРИЗНАВАМЕ ГРЕШКИТЕ!"

**НАДКА САМООТВЕРЖЕНО ГОТОВА ДА ЗАМЕНИ
МАРТИН ДИМИТРОВ
В "КОАЛИЦИЯ НА НАДЕЖДАТА"!**

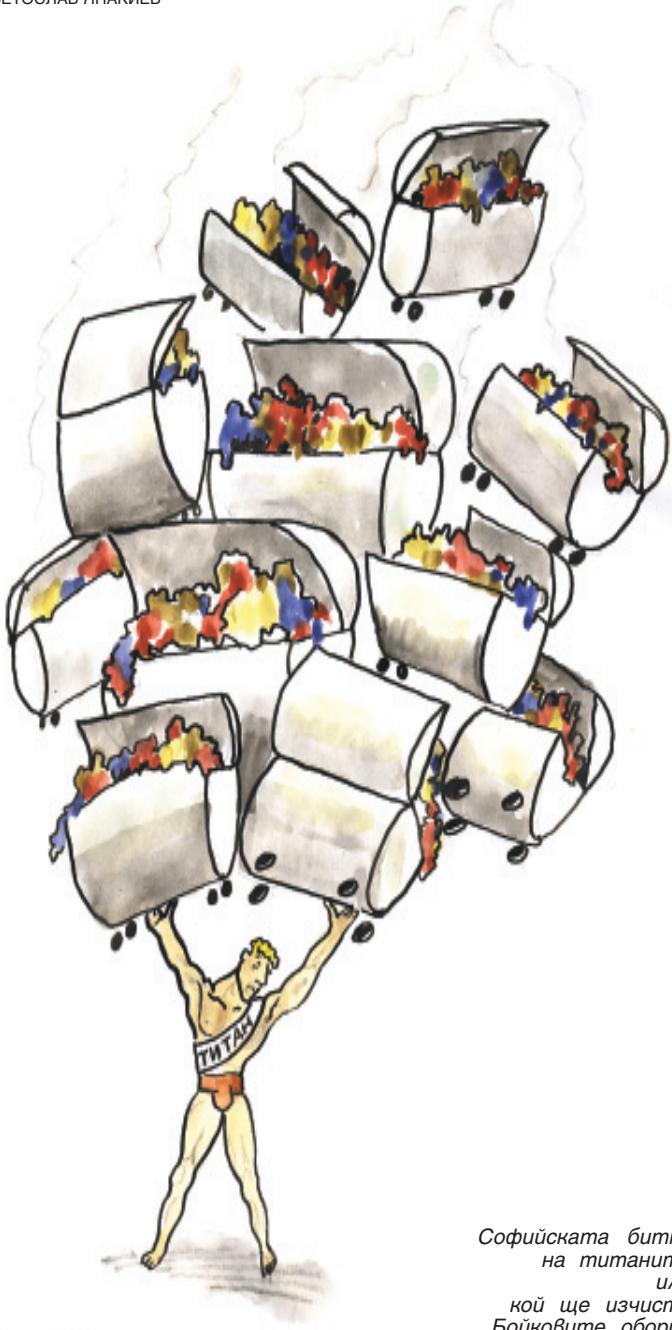
БОЙКО ЩЕ СПИ В КОРИДОРА НА ОБЩИНАТА, ДОКАТО Е ЗАЛОЖИ КЪЩАТА СИ ЗА ИЗБОРНИТЕ ХАРЧОВЕ!

ЗАБРАНЯВАТ СИЛИКОНА В ПОЛИТИКАТА!

ПЕТЪР МОСКОВ, ДСБ: ПРЕДИ ЗА НАС БОРИСОВ БЕ СЮРРЕАЛИСТИЧНА СИМБИОЗА МЕЖДУ МИЛИЦИОНЕР, МУТРА И ПОЛИТИК. СЕГА СЪС СЪЩОТО ОСНОВАНИЕ МОЖЕМ ДА ТВЪРДИМ ОБРАТНОТО!

НАЦИОНАЛЕН МОЛЕБЕН ЗА ДЪЖД, КОЙТО ДА ИЗМИЕ УЛИЦИТЕ НА СОФИЯ!

СВЕТОСЛАВ ЯНАКИЕВ

Млечен бар

БОЖИДАР ТОМОВ

Един път, не знам как така се случи, но попаднах в изтрезвителното, а преди това тъкмо бях посетил един млечен бар. Не си спомням точно вече дали беше на Нова година или на Първи май, помня, че беше празник, но може и да е било в неделя просто. Макар че според мен тогава изтрезвителното би трябвало да има почивен ден.

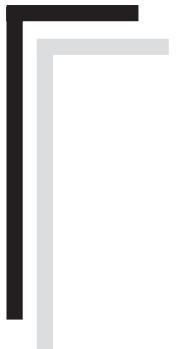
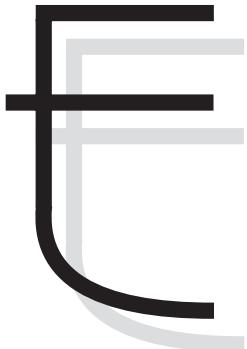
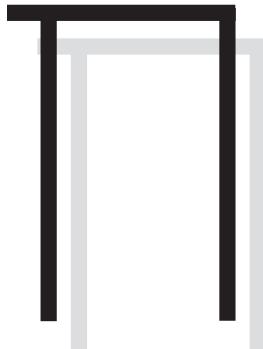
Работата беше, че дойде дежурната кола и ме прибра от млечния бар, може и да не ви се вярва, но за това писаха във вестниците, имаше и снимки. И на снимката не си личах много, но според жена ми аз като се прибирам въвъчи вечер, по принцип не си лича и даже не приличам на себе си. Обаче! Те, полиците, си имаха после големи неприятности, защото на снимката се виждаше ясно, че пише МЛЕЧЕН БАР, а под надписа аз в белезници, в пълно безсъзнание и съвършено гол, подобна на любимата ми актриса Шарън Стоун в повечето от нейните филми. Или може би беше Ким Бейсингър, което не помня, но иначе помня, че като влязох в млечния бар, най-учтиво поздравих и само някаква женица рече: "Леле, майко!"

И тогава аз седнах при нея, погледнах я право в очите и много, ама много тихо попитах: "Вие защо излишно споменавате роднините ми, госпоожо?" Дълго я гледах с укор и втренчено някак си и вероятно прекалено втренчено, защото, щом се наведох да ѝ целуна ръка, осъзнах, че жената въщност отдавна си е отишла и аз целувам венецианска мозайка на пода. Помня също така, че някой от нас беше получил трийнаста заплата и ако съм бил аз, интересно откъде съм я получил, след като от две години съм безработен? Пък и в средата на годината? Ако е било средата на годината, де.

Затова и попитах един униформен къде ми е трийнастата заплата, а той се обиди страшно. Още повече се обиди, когато взех да го пребърквам. След това аз се върнах в млечния бар, а той продължи да се вози в таксито.

Въщност не съм съвсем сигулен дали това е бил същият млечен бар като онзи в началото и май не защото никаква венецианска мозайка нямаше и когато се събудих, тъкмо до бузата ми се кипреха някакви много хубави италиански ботушки, които вероятно бях купил още предната вечер за жена ми и аз ги взех и се готвех да си отивам вече, но най-нечакано се оказа, че в ботушките има едни крака. После прокурорът се опита да ми лепне обвинение в сводничество и организиране на групов изнасилване, защото бил съм викал: "Само сляп човек би изнасилил тази жена!" и точно тогава за зла участ в заведението влязъл един сляп. Ама на мене изобщо не ми вървя. Ако бях викнал: "Само идиот би изнасилил тази жена!", тогава би влязъл идиот, разбира се, с медицинското му там и с всичко. Все едно. Според мен, дори да съм викал нещо, едва ли се е разбирало какво точно. Но ясно помня как си седях сам на масата и пиех един млечен шейк след друг.

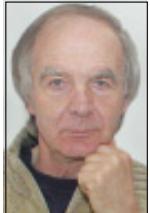
После никакъв, дето се писа свидетел, твърдеше, че съм седял не на масата, а на коляното на Евлоги Георгиев, дето е скулптура пред Софийския университет, и съм бил пиял бира, но това не може да е вярно, тъй като нали полиците ме извлякоха в края на краишата от млечния бар, а не от Софийския университет? И нали после тъкмо в млечния бар си съблякох дрехите и ги раздадох на бедните хора, дето бях там и пиеха млечни шейкове? Бедните не искаха да вземат дрехите и стана страхотен скандал, истинско меле стана, тогава трябва да е дошла полицията и да ме е отвела в изтрезвителното, но аз вече бях достатъчно разочарован и ми липсваха третият, четвъртият и петият зъб горе вдясно, което обаче не ме прави чак толкова грозен, та да се отнасят така с мене, както се отнасят оттогава чак до ден-днешен.

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА СЪБОТА 21 МАРТ 2009, БРОЙ 064

От редактора

Айдълът е супер, айдълките - гот!

БОРИС ДАНКОВ

Думата ни е отново за английското название на популярното предаване, чието трето издание разтресе (и продължава да тресе) българските TV-зрители с наплив от музикални таланти и "вълнуващи моменти", водени от слуцки и палави каламбури, откровени простотии и абсурдни конфуции.

Ама то толкова много таланти, такива "изпълнения" и хет-трикове, очарования и разочарования, гърчове и конвулсии, сълзи и възторзи!... Очевидно гори и на почитаемото жури не му е лесно да отнесе автентичните музикални таланти от надъхнатите и амбициозни имитатори, дошли "да преvezем света" със своя глас, да шашнат публиката с ефектната си външност. Кой наистина ще

оспори, че като наследници на митичния Орфей имаме бол музикални таланти? Във формата на шоуто се явиха толкова много гардовити млади хора, че и на SMS- публиката няма да ѝ бъде лесно да направи окончателния избор.

Дал Господ, както се казва! А иначе и в третото издание на шоуто упорито продължават да ни наприват английското Music Idol. Айдълите правели това и онова, айдълът бил супер, айдълките били готини и т.н., и т.н. Само гравамата водещи Иван и Андрей от време на време (от кумова срама или кой знае поради що?)! казаха "Музикален идол". Вече да не говорим за избраниите песни, които 99 на сто бяха само "айдълски".

Ай, дали не е по-добре да се изразяваме на български, а?...

БАЛЕТ

"Кармина бурана" и „Болеро“ в една вечер

Съвременната балетна версия на знаменитото произведение на Карл Орф "Кармина бурана" представя балет "Арабеск" днес от 20 ч. на сцената на театър "София", научи ДУМА от Мая Михайлова. Знаменитата творба на Карл Орф се изпълнява за пръв път на 8 юни 1937 г. във Франкфурт. Произведението има огромен успех, а композиторът му, останал неизвестен до 40-годишната си възраст, добива световна слава.

В интерпретацията на "Арабеск" надделява мотивът за неумолимостта на Съдбата (Теодора Стефанова). Тя е тази, която Владства над живота на обикновения човек, чувства и емоции, направлява любовта му. В ролята на Флора (Даниела Иванова) са представени сложните превъплъщения на героинята, дълбоките психологически промени в ушевността ѝ, наядвайки маската на лицемерието и лъжата.

Изкусната хореография на Боряна Сечанова, която подчертава ироничността на средновековните текстовете, отразена и в музиката на Карл Орф, колоритността на костюмите на Цветанка Петкова-Стойно-

ча и професионалното изпълнение правят спектакъла едно наистина великолепно изживяване.

Във втората част от вечера публиката ще може да се наслади на музиката на Морис Равел. В спектакъла "Болеро" носи силно

изразена програмност и впечатляваща атмосфера, където балетното движение е стилизирано в ритъма на испански танц. Заслуга за експресивната колоритност на танца има и полифоничността в хореографията на Маргарита Арнаудова.

Сцена от "Кармина бурана"

ВЕРНИСАЖ

Божидар Хаджистоянов показва своя Париж

Изложба живопис "Светлини на Париж" на Божидар Хаджистоянов е подредена в галерия "Хаджистоянови" в Националния дворец на културата, партер-запад, Вход А4. Божидар подгответи тази изложба, възхновен от Париж.

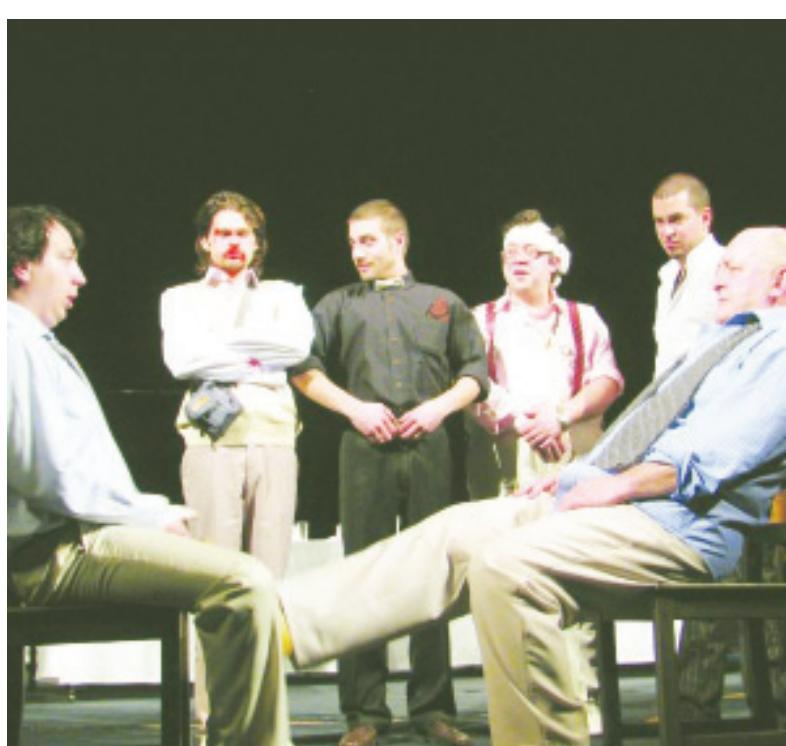
Там от 20 януари до 6 март т.г. имахме съвместна изложж

ба в Българския културен институт, съобщи за ДУМА Елена Хаджистоянова. Ще имаме възможност да видим това, което Божидар Хаджистоянов е сътворил за месец и половина, развлъкан от прекрасния град-мечта за всеки художник. Изложбата продължава до 12 април.

ГАСТРОЛ

Старозагорската трупа гостува днес и утре в София

Сцена от "Тестостерон" на Старозагорския театър

Драматичният театър "Гео Милев" от Стара Загора гостува на софийска сцена с "Тестостерон" от Анджей Сарамонович тази вечер от 19 ч. В Учебния театър на НАТФИЗ "Кръстъ Сарафов". Преводът е на Иоанна Попова, сценичнозиран и постановка Александър Събев, сценография и костюми Иосиф Божилов, музика Мартин Каров. В ролите ѝ ще видим Константин Икономов, Ивалин Димитров, Кирил Бояджиев, Тигран Торосян, Юлиян Малинов и Мартин Каров.

"Тайбеле и нейният демон" от Исаак Башевис Сингер и Ева Фридман ще играят старозагорци утре от 19 ч. на сцената на театър "София". Преводът на пьесата е на Росица Пищева, сценичнозиран и постановка Пламен Марков, сценография и костюми Мира Каланова, музика Мартин Каров. В ролите ѝ ще видим Константин Икономов, Елизабета Стефановска, Ивелин Керанов, Янислава Линкова, Георги Райчев.

КНИГОМАНИЯ

Все пак полските книжарници не могат да се оплатят от купувачи на книги

Поляците четат все

Едва 38 процента от поляците през миналата година са прочели поне 1 книга - показва най-новото социологическо изследване на Народната библиотека във Варшава и полския Център за проучване на общественото мнение. Данните от изследването сочат постепенно спадане на читателския интерес към книгата в Полша през последните години. Така през 2004 г. броят на прочелите 1 книга е бил 58 процента, а през 2006 г. 50 процента, с тенденция към постоянно намаляване. Според специалистите този спад се дължи преди всичко на електронните издания и блоговете в интернет, които придобиват все по-голяма популярност сред полските чита-

ПО-МАЛКО

Според друго проучване около 32 процента от изследваните заявяват, че въобще не четат книги. Най-предпочитани са заглавията за пътешествия и туризъм - 50 на сто. С голяма популярност сред изследваните читатели се ползва историческата литература - 39 процента. Различните справочници и хобииздания предпочитат 36 на сто. Художествената литература се търси едва от 16 на сто от читателите. Традиционната книга постепенно "отива в миналото" - смятат полските капациети, като предричат, че в близките години броят на "електронните читатели" ще става все повече за сметка на "изобретението на Гутенберг".

ПОЕЗИЯ

ПРОВИНЦИЯ

Надолу, надолу, та чак под Балкана
е моята малка земя, дето раснах.
Пак там се завърнах и рекох - ще стана
достоен ездач ще съм аз на Пегаса.

До днеска ми стигаха хляба и виното.
Понякога видях гори и назграница,
а петълови гребени във недоимък
обагряха с кърви дръзвника под навеса.

По дух съм фурия и носи ме сякаш
стихия словесна със ритъм двустъпен.
Нагоре, надолу ме лашка, така че
стареех нормално, но днеска съм тръпен:

Ръба на байра ми е хоризонта,
Веднъж ли и него с нозе съм прекрачвал.
Превземах го даже. Там беше ми фронта,
където воювах с нечестни играчи.

Да... Тук съм - поета, художника - долу.
Живея сред подла лъжа и измама.
И мои са листът, моливът и стола,
а Техен - живота, във който ме няма.

Вечер

Варосаните диви къщи.
Н. Милчев

Къщите са подивели,
като куче без стопанин -
кошери с пчели измрели,
трябват хора - дом да стане.

Вкопчили се в тях асмите -
ги държат в прегръдки яки,
поизносени от дните
га ги преоткрием чакат.

Лавне псе, петел пропее -
спомен да му се не види.
Питам се?... Човекът де е,
щом деня прекрачи руга.

Някъде щурци свиркуват
и напомнят всяка вечер -
къщите ни ще са тука
и кога ни няма вече.

БЕЛЕТРИСТИКА

Смел, красив и свободен

Ех, приятелю, дълго не ти писах,
защото такава драма изживях, ха-ха-ха,
при това любовна! Знаеш, мадам,
каква любов може да те сполети в
пандиза, досещаш се, нали? Абе, едно
от обратните копеленца било 8-лю-бо-
ен-о в моя милост! Ама аз и не подозирам.
И за да ми попречи да изляза
след срока, решило пегито да скрои
заговор за бягство с мое участие.
Оплело и други, после ни предаде. Така
беше избичило копеленцето задерата,
та за малко да се съглася, че всичко е
истина. Е, мадам, оправихме се, но ми
беше кофти без нашите разговори.
Ама, както е речено, много време
трябва на човек да се измъкне от
земните и небесни заблуди.

Разказвах ти за моята велика идея -
строежа на Петковата къща. Той
вече беше тръгнал, с пари се бяхме
сдobili от къщата на Васил, техния
комшия. Отблагодари се човекът, наг-
плати ни. И точно, когато се кефех, че
нешата се развиват щастливо, по
закона за Всемирната гадост - знаеш,
мадам, винаги така на нас ще се случи
- стана едно събитие, което ме под-
сети кой съм и откъде съм се пръкнал
при тези хора. Ала наистина си бях
повървал, че животът ми вече е пре-
обрънат, отсякът съм главите на змия,
демо ме преследваше дотогава. Живе-
ех със самочувствието, че съм смел,
свободен и красив! Толкова бързо се
диплиха работите, мадам, че ми се
струваше: предците ми малко са рабо-
тили, малко са яли, пили и любили, не
са се нарадвали докрай на живота,
оставили са и за мен. И аз трябва да
успея. А само след няколко дни...

Беше по залез слънце. Денят си
отиваше бавно, разгорещен и
препълен с доволство. Моя милост с
паметки кеф се плъскаше под сънчеви
лямаринен умивалник. И ето, точно
в този божествен миг на самата
почувствих, че нещо влетя в двери.
Върхлятя като американско торнадо!
Бях с гръб, но със сетивата на подгот-
вено животно - а ние имаме, мадам,
тези рефлекси - почувствах този

РИСУКА ЛЮДМИЛА СЕНОВ

вихър, този смразяващ дъх на приближаваща сила, която ще ме грабне и отърване от нея няма да има. Обърнах се бавно, като вълк единак преди да нападне или да отпраши за спасение то си. Зад мен стоеше самата вихрушка; задъхана и изненадана, тя ми приличаше на онези младежи, мадам, в чиито гърди бушуват амбицията, сластта и меланхолията. момиче! Беше ме заняло с такава няма почуда, сякаш пред нея стоеше гол самият Иисус. Някъде откъм черницата прозвуча неистов вик, като да падна от порозявялото от залеза небе: "Данче!" Беше Петко. Двамата се втурнаха, прегърнаха се. Не - сляха се един друг! Това бе сестрата на моя приятел.

Ще ти маркирам впечатлението ми от тази неочеквана среща. На пръв поглед Данка изглеждаше средна на ръст, плоскогърда като англичанка - това е определението на моя съкафезник - суха, с едър кокал. По-късно Вечерта, мадам, с изненада (продължила чак до фаталния ден) разкрих стройно и гъвкаво тяло, с нежна малия, широк ханч и дълги наляти бедра; лицето ѝ бе бледо, издължено и както по-късно го възприемах, с постоянна саркастична маска...

Ох, тежко ми е, мадам, да се връщам към тези фантастично-трагични дни. Чувствам, че още един живот да ми gage Господ, няма да избягам от онова време. Съкафезникът ми настоява да продължавам да пиша. Изглежда се кефи от моето животоописание. Тук спирам, ама ми е мъчно, што все едно, че бяхме досега заедно и се разделяме за дълго. Данко те съврвам в добро здраве; пък и домучадо ми да е добре. ЧАО!

Мадам

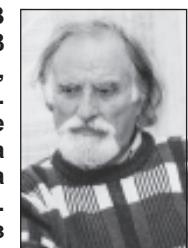
P.S. Абе, забравих. Приеха ли наследника ти в езиковата??

ГРОЗНОТО ПАТЕ

Прееди да продължа за онази вечер, мадам, мимоходом само ще ти спомена - не ме подозирах в заговор за бягство, върнаха ме в мината, довошвашме укрепването на един от комините...

Г

ЕОРГИ МИРЧЕВ
е роден в
с. Дерманци,
Ловешко.
Завършил е
Националната
художествена
академия "Н.
Павлович" през
1964 г. Дълги
години художник-сценограф
на Ловешкия драматичен
театър. Автор на 12
самостоятелни изложби,
носител е на три национални
награди за сценография. Член
на СБХ.

Издаде 15 поетични книги,
сред които "Сянката ме
напусна", "Под небето",
"Лято", "Сцена", "По никое
време", "Сугарно" и др.
Член е на Съюза на
българските писатели.

СВЯТ

Цветята ми цъфтят и прецъфтят,
но всеки миг със тях бе споделен.
Макар че времето ми свечерява,
осъмнах с нова мисъл озарен.

Най-нежната милувка за сърцето
е цветето от векове насам.
Така ще бъде занапред, додето
душите ни горят в любовен плам.

А цветовете някъде поели,
оставиха ни мирис и вали
в поляните на дългите недели -
най-истинският спомен за април.

Това едва ли щеше да се случи,
ако не го усетиш със кръвта,
която упорита като ручей
клокочи и ни движи през света.

ЛИА БОГДАНОВ е роден на 1 октомври 1938 г. в с. Раките, община Червен бряг. Завършва право в Софийския държавен университет. Работи като юрист, а в продължение на 14 години е отговорен и главен редактор на популярното през 70-те и 80-те години списание "Антени".

Издал е десет белетристични книги, сред които романи "Курортно селище" и "Възкресенията на Елица" - с награда на СБП, повестта "Шапката на Мадам", сборници с разкази и новели "Нещо си отиде" и "Бели пламъци". "Шапката на Мадам" - 2 (роман на един рецидивист) е най-новата му книга, от която е този откъс.

Дълго стояха онази вечер
презърнати братът и сестрата. В
тишината чухаха учестеното им
ширане; прелетя прилеп, тъмен и
загадъчен, тежка пеперуда се
блъсна в лампата зад мен и тупна
в краката ми. Нещо неизвестно,
загадъчно и четинесто се мотаеше
в светлината, дено ражда кокоша
слепота, мадам. А тя, слепотата,
твори призраци и неясни страхове.
Двамата тръгнаха към строежа.
Дойде леля Ветка, загледа ме с
весели, игриви очи. И от този миг,
мадам, неизвестно защо и как си
спомних - не съм точен! - видях и
почувствах майка си. Сетих я като
топла, необходима нежност, без
която бях самотен и беззащитен.
Обещавам на теб и себе си скоро да
ти опиша нашата с нея одисея.

Тъкмо си навлякох ризата, когато
Данка и Петко дойдоха при нас
под навеса (не помня дали съм ти
спомнал - това беше лятната кухня
на семейството). Петко ме представи
като свой най-голям приятел.
Поех ръката на момичето и елегантно
и целулна. А когато се изправих и я погледнах - о, времена, о, нрави!
- Вместо очакваната възхищени
та ми гледаше с тъмните си
леко кривогледи очи подозрително,
с неприят присмех към опита ми
да бъда галантен. Седнахме да ве-
черяме, а тя, мадам (докато обясняваше
с неприкрыта гордост как е
получила златния медал от плевен-
ската гимназия, как са й се радвали
гаскалиите и колко са били завистли-

ви някои съученички), през всичкото
време пускаше към мене стрели
като Богородица от Великата икона.
И само след миг ми се стори, че
съм забравен, ранен, тревожен и
недоволен. Данка, в онзи миг на
кокоша слепота, беше за мен символ
на недоволството. Приемах ней-
то милост като противник на нашето
доволство, постигнато с толкова
пот и майсторък. Това момиче,
мадам, в онзи мигове за мен беше
жълчно, грубо и грозно. Прав е съка-
фезникът ми - Данка беше грозното
название на проказите, ядосваше ме
гори само с присъствието си. Убе-
ден във бях, че е дошла нарочно да раз-
вали всичко. С една дума, мадам,
Данка беше за мен сатанинско създа-
ние. Помниш, Хахото казваше за
жената тaka, че тя е сестра на
змията, която пък е сестра на Ева.
Според моя нов приятел действала
ми е със срещствата на изкушение-
то. Защото жените обичали зад
всяко Велико творение, на гори да
е и най-обикновено майсторство, да
стои любовна история, демек, жен-
ата е музата. Това, Вика той, е
един от стоте мита, зад които
стои жената. И, ей, мадам, забеле-
жи: така тя се е самопровъзгласила
за неотменима необходимост на
мъжа! И все пак, смее се моят човек,
жената е този феномен, в
прегърдите на който и гивакът се
превръща в човек.

Майко, май все повече ме избива
на ученост? А стига!

Поздрави: Мадам

cyanmagentayellowblack

Триптих за Христо Фотев

75 години от рождениято на поета

ПАРУШ ПАРУШЕВ

1.

Трябва да е било през една от ония вечери на късната бургаска есен, когато все още топлото море прави Въздуха ласкав, макар Вече от липите по "Александровска" да се сипят пожълтели листа. Преминахах, бързайки занякъде, покрай сладкарница "Малина", когато чух един глас да казва почти до ухото ми:

- Виж, Христо Фотев.

Не говореше на мен. Някакви хора отминаха, но аз се спрях като закован пред витрината. И го видях. Току-що беше вдигнал чашката си с кафе до устните и от това движение мялото му беше образувало лека дъга. Държеше дръжката изящно с тънките си дълги пръсти, лицето му ми се стори напрегнато, от което чертите му, и без това артистично фини, изглеждаха изострени. Седеше до самата витрина, деляше ни само стъклото ѝ ... Сигурно е било неприлично да го наблюдавам така втренчено, но в онзи момент не бях в състояние да прекенявам. Аз просто го гледах и виждах в него Поета. Вече бях чел негови стихотворения в първата му книга и в бургаския вестник "Черноморски фронт", но го виждах за първи път. Ако стиховете му ме замайваха с невероятната си артистичност и дъх на простор, те все пак го правеха и близък до някакво подобно усещане, скрито в мен, все още неизкрисализирало. Все още зародиши на интуитивен рефлекс. Сега обаче, в осветения ярко квадрат, като в рамката на картина, той беше Поетът, а моите първи две-три стихотворения, отпечатани в ученическата страница на вестник "Народна младеж", с което много се фуках, с основание ми се сториха жалки.

От онзи момент много често ми се случваше да го срещам по улици. Наблюдавах го отдалеч, чувах и запомнях случаите реплики, завиждах на артистичните му жестове. Случи ми се да го видя и в друга светлина. В Бургас бях пристигнал мастигите поети, живи класици и нямаше как да пропусна рецитала им в концертната зала. Ламар, Джагаров... другите не помня. Седнали достолепно зад застланата с червено сукно маса на сцената, те ми изглеждаха като някакъв поетичен трибунал, като последна инстанция на едни недостъпен свят, към които така лекомислено и самонадеянно се бях устремил. Усещах се смутен и направо недостоен. Но не бях само аз. Най-отзад, скрил се явно от неудобство зад гърбовете на мастигите, едва се съзираше Христо Фотев. След техните изпълнения бойдеше и неговият рег. На трибуната, гледайки в една точка, той започна да рецитира първото си стихотворение, но го забрави, постъпил цяла минута в опит да си го припомни, после го започна отначало. Но пак го забрави и просто избяга от сцената.

Така видях Поета такъв, какъвто той остана за мен най-истински - слят с естеството на света, попул небвдимите тайни на същият този свят, преродил ги в думи, на които можеш само да се възхищаваш, но чужд с цялата си природа на всяка-каква институционалност и помпозност.

Никога не си позволих, в годините, когато станахме приятели, да му напомня за онзи момент в

концертната зала, но цял живот съм му бил благодарен за урока, който получих. Но не само заради това. Щастлив съм, че съм живял близо до него в този толкова магнитичен, но и груб понякога Бургас ("Бургас е най-жестокият театър..."). От него разбрах, че небето може да се съблича "със безмилостно спокойствие, без никого да унизи, за да изтъкне себе си", че локомотивът на този "влак за Бургас" или от Бургас може да е "пробуден лебед", че покривите на къщите всъщност са "тъй скромно адресирани към слънцето", а в образите "димят братоубийствено усите под дървените мостове..."

В един, май че септемврийски ден, под ментата на ресторант "Интернационал" до гарата, когато пред поредната бутмилка с бляло вино разговорът нямаше никакъв шанс да свърши, ненадейно притъмни и Христо с бързи крачки излезе на улицата. Погледна нагоре, разпери ръце, за да усети първите капки, и се върна, за да съобщи: "Знаеш ли, на континента вече Вали."

2.

Веднъж в Будапеща най-случайно срещнах унгарски професор българист Петер Юхас. В София, където той пребиваваше почти постоянно, това нямаше да е изненада, но в Будапеща - да. Още след първите разменени реплики, едва отмели по глътка от кафето, той ме атакува с темата, която явно не го напускаше:

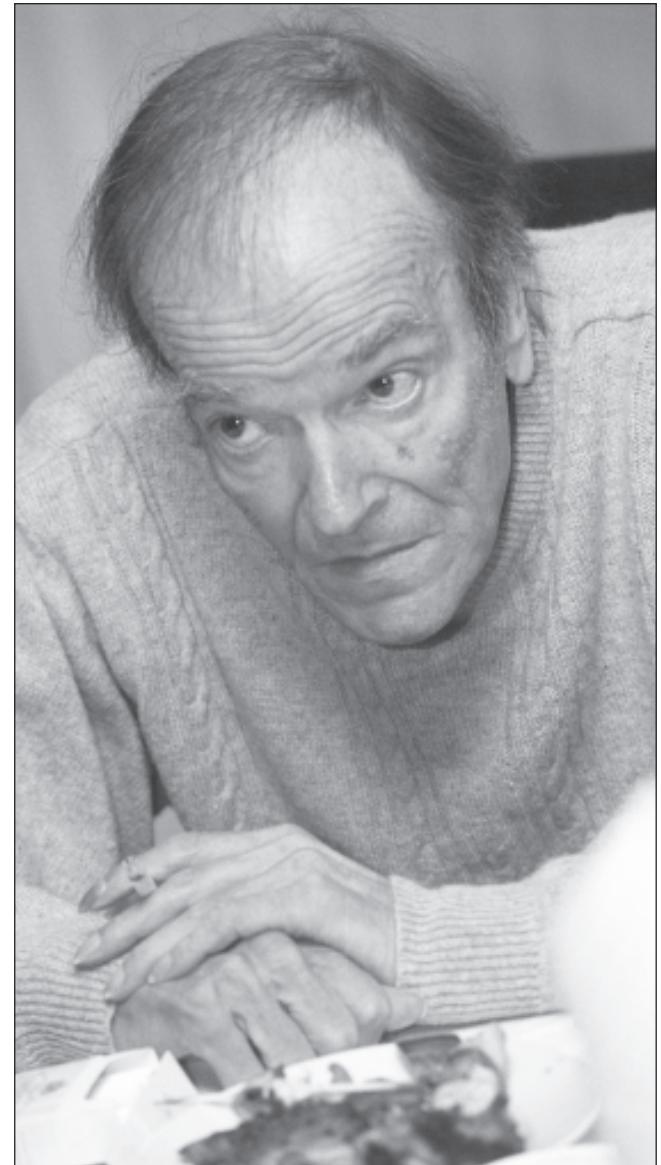
- Трябва да се видим през тези дни, за да ти разкажа по-спокойно за пребиваването на Христо Фотев в Унгария.

...Аз нямаше как да съм забравил неговото заминаване от Бургас. То продължи, мисля, повече от седмица. Всяка вечер се оформяше специална маса в клуба на културните дейци и започваше изпращането на Христо, защото на другия ден той трябваше да отпътува за Унгария. Но по някаква причина оставаше и на Вечерта отново се събирахме в клуба на същата маса, за да го изпратим... Слава богу, по едно време той си изгуби паспорта и докато му направяят нов, нашиште изпращания прогълхиха. Разбра се, все пак на края замина. После го нямаше известно време, а когато се завърна, изглеждаше възроден.

Сега, в самата тази Будапеща, Петер Юхас ми разказваше за впечатлението, което беше направил Христо тук. Дълго преди пристигането му пред залата, където трябвало да се проведе неговата авторска среща с почитателите на поезията, се появили афиши. Обявени били датата и частта на срещата. Но след няколко дена се наложило да направят уточнения - по уважителни причини срещата се пренасрочвала. После - пак. Веднъж на новия афиши сарешили името му - написали Христо Ботев. Друг път пък не успели да отменят навреме творческата вечер и се наложило пред пълната зала Петер Юхас да обяви: "Тук на няколко пъти се появяваха афиши за поетична среща с Христо Фотев, а Веднъж и с Христо Ботев. За съжаление тази вечер няма как да се срещнем и с двамата, защото преди повече от сто години Христо Ботев е загинал за свободата на България, а Христо Фотев си е изгубил паспорта."

Но най-сетне знаменателният ден дошъл. На летището, където го очаквали официални представители на съюза на унгарските писатели, Христо Фотев се появил само по фланелка и поомакан панталон. Ръкували се сърдечно, казали се съответните протоколни думи и домакините делово се заинтересували: "Багажът Ви къде е, куфарите Ви. Да ги качим в колата." "Нямам багаж - отвърнал той.- Така съм." И се усмихнал чаровно: "Ще ми покажете откъде мога да си купя сапун и четка за зъби, нали?"

Но в спомена ми има още един епизод - по-красноречив от всичко. В София гостуваха трима от най-изявните млади поети на Унгария. С гвама от тях се виждахме за първи път, макар да знаехме техни стихове, излезли на български език, а и те Вече бях пре вели по нещо от нас в Унгария. Срещнахме се в кафенето на писателите - много земни и сърдечни момчета. И когато разбрахме, че същата вечер нямам ангажимент по програмата си, решихме да им дадем приятелска вечеря в ресторант на съюза: Иван Цанев, Николай Кънчев, Марин Георгиев и моя милост. Настанихме ги на една голяма и по-закътана маса и съвсем по български се пръснахме да организираме нещата. Горе в кафенето случайно срещнах Христо Фотев. Казах му за унгарците и го поканих на срещата ни. Той се съгласи Веднага. Докато го боядам другите, аз го поведох към масата. Вървях малко пред него и Веднага забелязах реакцията на унгарските поети. Щом го видяха да

Христо Фотев

приближава към тях, те отначало попробляват, после станаха като един прави и замръзнаха. Така се посреща само идол. Христо, разбира се, Веднага ги предразположи към себе си, но не може да забравя колко щастливи бяха те заради възможността да прекарат няколко часа в неговата компания.

3.

В един от първите дни на потното бургаско лято минах по навик покрай артистичното кафене "Куба". Беше все още рано за поуморената бохемска компания и не се наядваш да срещна някого, но на една от масите отвън на тротоара зърнах Христо Фотев. Късметът направо ми се беше усмихнал. Настаних се срещу него свойски, какъвто беше маниерът ни, и си поръчах кафе.

- Подгранил си днес.

Казах това само за да започна разговор, но едва сега забелязах, че моята внезапна поява го беше смущила. Погледът му проблягваше някъде зад мен, отговаряше ми едносрочно, усмихваше се някак объркано. Реших, че има уговорена среща и моето пристъпие му пречи. И тъкмо да се оправдая с някакъв неотложен ангажимент, за да го оставя сам, погледът му се съсредоточи върху някого зад гърба ми и аз неволно се обърнах. Откъм Часовника, по почти безлюдната улица, към нас приближаваха Петя Дубарова и майка й Мария. Аз вече познаваха отблизо Петя от десклярския литературен къръжок, на който съдбата ме изпрати като ръководител, за да се срещам с нея. През изминалата вече година бяхме прочели стотици стихотворения, бяхме прекарали много часове в разговори за поезията в дома или на чаша лимонада в сладкарница "Златна рибка" до входа на централния плаж. А също и с майка ѝ - амбициозна учителка по литература.

Двете дойдоха до нашата маса и аз ги поканих. Настаних неловко мълчание, което се опитах да наруша с някаква шега и Христо Върна чаровната си усмивка.

- Тръгваме ли? - каза на Петя и драмата станаха.

Поръчах на Мария кафе и се загледах след тях, докато тя ми обясняваше как решила, че на всяка цена трябва да срещне дъщеря си с Христо, как той все отлагал заради ангажименти, но ето че най-сетне тази литературна разходка се оствъществила.

Почти не я слушах. Гледах как се отдалечават към пристанището. Петя в смущението си вървеше малко вървено, навела глава. Знаех от опит, че е нужно време, за да се отпусне. А Христо Вече нещо обясняваше, жестикулираше, обръщаше глава към нея, нещо й сочеше. Завиждах му за тези мигове с Петя. За мен тя, с уникалната си дарба, с наранената си душа, която се опитваше да скрие зад малко чепати, момчешки жестове, беше се превърнала в едно от събитията на живота ми. Нямаше как да не се срещнат с Христо и нямаше как да не станат приятели. Гледах след тях, а те все повече се отдалечаваха, отдалечаваха, докато завият към стария фар.

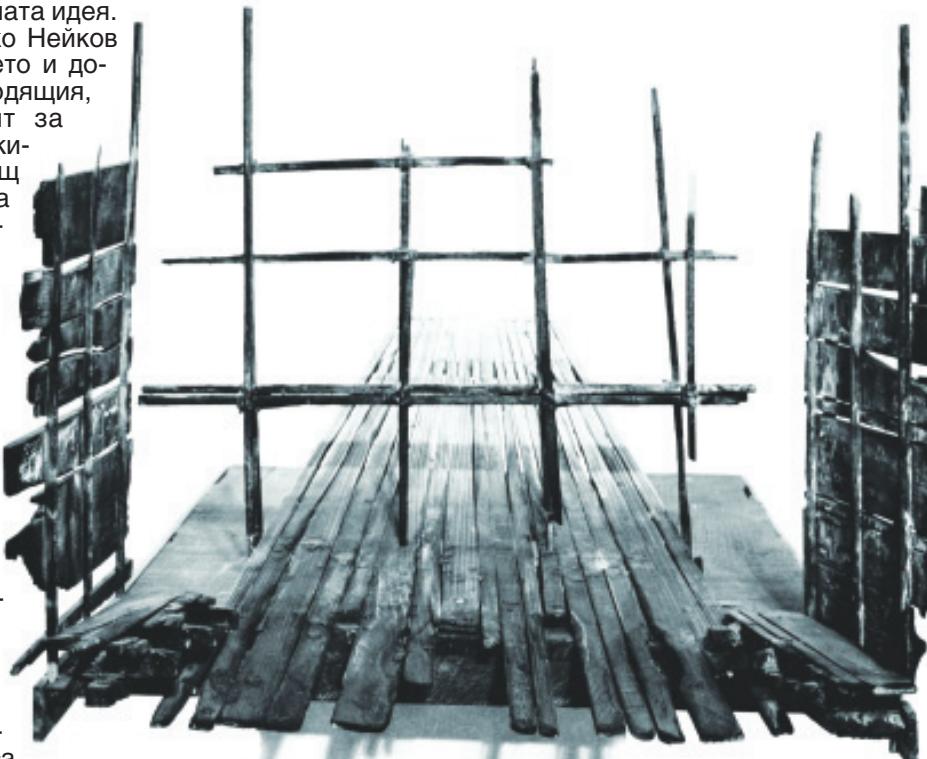

Христо Фотев заедно с Петя Дубарова

Дългият процес на създаване и налагане на определена постановка е чужд за външния наблюдател. Част от пътя до зрителя остава скрит, а изгледът и образността помагат за възприемане, осмисляне и усвояване на основната идея. Изложбата на Нейко Нейков проследява търсенето и достигането до подходящия, разбираме вариант за присъстващите в залата, очистването на цял тълкуващ свят, който ще ни накара да открием - естетическите, културните и техническите стойности на сценографията, казват от СБХ.

Експозицията, която може да се види до 30 март на "Шипка" 6, етаж IV, включва увеличени изображения на винил от реализирани сценични проекти и скици за неосъществени постановки с размер 140/100. Всички те са събираны през 25-годишната работа на автора в Сатиричния и през трудовите години в други театри при осъществяването на над сто спектакъла. Те обхващат българска, руска и западноевропейска драматургия. Представените проекти са от постановките "12 стола", "Антихрист", "Дядо Петковите биващи и небивалици", "Менехмовците", "Чер хайвер и леща", "Рей", "Ревизор", "Хранениците на Йорда", "Дундо Марое", "Лазарица", "Михал Мишкоед", "Светото семейство", "Съзаклятието на лицемерите" и други.

"Антихрист"

Нейко Нейков е роден през 1943 г. в Пловдив. Завършил е НХА "Николай Павлович", специалност сценография при проф. Георги Каракашев и проф. Георги Иванов. Работи в театри в Силистра, Русе, Пловдив, Централния куклен театър в София, Държав-

Сценографията на Нейко Нейков

Проектите са събираны
през 25-годишната
дейност на автора в
Сатирична и в други театри
при осъществяването на
над сто спектакъла

ния сатиричен театър, в Кърджали и Сливен. Гостува като сценограф в повечето театри в страната.

Печели наградата на СБХ "Пенчо Георгиев" за "Антихрист" от Емилиян Станев и "Босилек за Драгинко" от Константин Илиев; награда на САБ за сценография - 1979-а, 1983-а и 1984-а; получава "Аскеер" през 2003-а за сценография на пиесата "Лазарица". Член е на Съюза на артистите у нас и на Съюза на българските художници.

Уникалната експозиция представя гравюри върху дърво, дърворезби, литография и - за първи път - керамика на един от най-добрите световни графици в GreenCat gallery (ул.

"Будапеща" 2-4, Arena di Serdica Residence Hotel в София).

Изложбата, която продължава до 1 април, ще ви запознае с българския творец Петър Лазаров, който живее

GreenCat gallery представя успял наш график

в Гъронинген, Холандия, научи ДУМА от Курт Хаубрехт от GreenCat gallery.

Авторът работи в Холандия вече повече от 18 години. През 2008-а е избран за един от 10-те най-добри графици в света от Организационния комитет на Световния конгрес за "Малка графика и Ex-libris" в Пекин (Китай).

Почти непознат в собствената си страна, Петър Лазаров е един от малцината живи творци, чиито произведения се намират в официалната колекция на Райкс музеум в Амстердам, където, измежду много други шедьоври, е и прочутата картина на Рембранд "Нощна стражка". Други престижни колекции, в които творби на Лазаров могат да бъдат открити, са Мермано музей в Хага (Холандия), Плантин-Моретус музеум в Антверпен (Белгия), Музея за изящните изкуства в Окинава (Япония), Националната библиотека на Конгреса, Вашингтон,

университета Йейл в САЩ, Бритиш Колумбия юнивърситет във Ванкувър (Канада).

Петър Лазаров е истински майстор на графичните отпечатъци, използвайки гравюра върху дърво, дърворез, литография. Експресивният му стил е белязан от богатите български традиции и от влияния на творци като Рембранд и Вилем де Коонинг.

През 2003-а успелият график заминава за Япония, където работи заедно с майстора на ръчна хартия Сенсей Фуджимори-сан, който е смятан за "национално богатство" в Япония. Днес Лазаров изработва сам своята хартия, използвайки древните японски техники. Той илюстрира редица книги - шедьоври на библиографското изкуство на автори, сред които Луи Пол Бон, Атанас Далчев, Кор Йелеман, Емили Дикинсън, Шарлот Бронте, Виктор Юго, Архимед и много други.

Каракачански етюди

Новата изложба на Захари Каменов "Каракачани" идва да утвърди за сетен път факта, че истински търсещият художник, независимо от субективните фактори, винаги успява да намери различна форма да представи вечните теми в изкуството. Дълбоко впечатлен от силата, виталността и отношението към красивото на каракачаните, Захари Каменов от години работи и развива в разнообразни художествени техники темата за непреходното, информира за ДУМА Вихра Пешева от галерия "Астри".

В изложбата подхвърът е на събиране на малкото в голямото - относително големите живописни платна са съставени от отделни

по-малки, документалните артефакти са наслагвани акварелни и фотографски техники, инсталацията "Колони" е от зашити парчета автентичен каракачански текстил. Тя не се показва за първи път. Излагана е в Амстердам, София, Токио и Страсбург през 2001-а, но темата вълнува художника и намира основания за нови интерпретации. Изложбата може да се види до 28 март в галерия "Астри" на ул. "Цар Самуил" 34.

Страницата подготви НАДЕЖДА УШЕВА

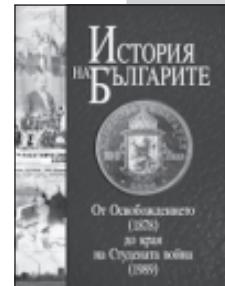

24 КНИГИ

ЛАВИЦА

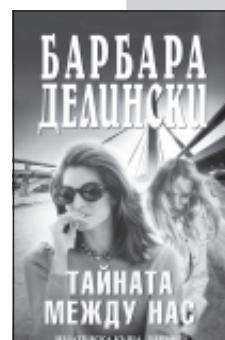
"ИСТОРИЯТА НА БЪЛГАРИТЕ" - т. 3 (От Освобождението (1878) до края на Студената война (1989) излее в поредицата на КК "Труд". Внушителният том е част от поредицата, замислена преди почти 10 години от издателствата "Труд" и "Знание" и Научния съвет на Научния център за българска национална стратегия. Сред редакционния съвет на мащабния исторически труд са имената на водещи наши учени и историци. Идеята на авторите е да коригират някои наложени по-грешни становища и да предложат на настоящите и бъдещите поколения адекватни тълкувания на историята от гледна точка на науката и на съвременността, отбелязват от издателството. Първите три тома проследяват хронологията на събитията – историята на българите от най-дълбока древност до края на Студената война (1989), а четвъртият и петият са тематично организирани – за военната история и за историята на българската дипломация.

"ЮЖНИ МОРЕТА" от Мануел Васкес Монталбан разнищува по-редния случай на прочутия барселонски детектив Пепе Карвальо и излиза в поредица "Съвременни криминални романи" на издателство "Колибри". Стоарт Педрел, едър индустриски от изтъкнат и заможен каталонски род, копнее да разкъса златната клетка на охолното, но рутинно съществуване в Испания и да се пресели наяве в бленувания свят на Южните морета. Когато той изчезва безследно, цялото му обръжение вярва, че е тръгнал на мечтаниот пътешествие из Полинезия. Случайно и неочеквано обаче Педрел е намерен убит в изкопа на строителна площадка в краен квартал на Барселона. Пепе Карвальо ни повежда на изключително интересно пътешествие, но не към Южните морета, а на наситена и живописна обиколка из обществено-политическата и културната действителност на Испания през 70-те години на миналия век.

"ТАЙНАТА МЕЖДУ НАС" от Барбара Делински разказва как в една дъждовна нощ инцидент преобръща живота на Дебора Монро и шестнадесетгодишната ѝ дъщеря Грейс. Момичето бълска пешеходец, изскочил изневиделица пред автомобила. Раненият мъж е учителят по история на Грейс, който има репутацията на странен и затворен човек. Дебора веднага решава да поеме вината за случилото се. Макар и продиктувана от майчина обич и загриженост, изречената лъжа превръща живота на семейството в ад. Дебора трябва да се справи с напрегнатото си всекидневие на семеен лекар и самoten родител. Измъчвана от чувство за вина, дъщеря ѝ се затваря в себе си. Тайната между Дебора и Грейс заплашва да разруши не само силната връзка между майка и дъщеря, но и застрашава отношенията между всички членове на семейството. Когато раненият мъж умира в болницата, д-р Монро се изправя пред реалната опасност да се събуднат най-лошите и страхове. Романа издава ИК "Хермес".

"ИСТИНАТА ЗА ДЪЛГОЛЕТИЕТО" от Дан Бютър е плод на широкомащабно проучване на 4 региона на планетата, в които хората доказано живеят по-дълго от останалото население на земята. Дългият живот в добро здраве не е случайност. Тайните на дълголетието се обсъждат широко и понякога се разбираят погрешно. Въпреки това има хора, които усъпват да го постигнат естествено и да се радват на по-дълъг живот, като останат активни и жизнени и след като навършат 80, 90 и 100 години. Тези хора могат да бъдат намерени в Сините региони на света - общности с изключително дълголетие. Авторът Дан Бютър посещава лично всеки от четирите Сини региона, за да се срещне с хората там, да наблюдава особеностите на живота и светогледа им и да разбере какво ги прави толкова пълноценни. Неговата книга е събрала прозренията на столетниците как да живеем по-добре. Издава "Егмонт България".

Неделник

СЪБОТА 21 МАРТ 2009

ДЕТСКА КЛАСИКА

Класове от златната нива на Леда Милева

МАРГАРИТА ПЕТКОВА

Издателство "Захарий Стоянов" предлага на вниманието на широката читателска аудитория първия том "Двете пътнички" от четиритомните съчинения на Леда Милева - една от най-изтъкнатите поети и преводачи в историята на българската литература. В луксозния том, прекрасно илюстриран от художничката Маглена Константинова, са представени избрани стихотворения, гатанки, залъгалки и преводи за деца. Поколения българчета са израс-

нали с ненадминатото "Зайченцето бяло", с "Влак-юнак", с "Дървено конче", "Припряна Даня", "Юначе с калпаче" и още десетки стихотворения, толкова близки и понятни, че човек си мисли, че с тях се е родил.

Леда Милева знае как трябва да се пише за възискателната детска аудитория и го прави по уникатен, едновременно лесно достъпен и дълбок начин. Както поетесата сама споделя: "Бих искала това, което пиша за децата, да ги прави чувствителни към красотата в природата и в човеш-

ките отношения, отзивчиви към страданието, към проблемите на обществото, в което живеят, и на нашия свят - тъй голям и тъй малък. Въщност аз

ви казвам какви бих искала да бъдат днешните деца в утрешния ден. И ако мога да допринеса с едно грахово, с едно оризово зърно за това оптимистично видение, ще бъда, разбира се, много щастлива".

Леда Милева е не само щастлив човек, тя притежава могъщия талант чрез неповторимото си творчество да прави и всички, докоснали се до него, щастливи. Защото нейният поетичен и човешки принос е една златна нива с класове, пълни с едри диаманти зърна.

Часовникът на живота

Новият роман на Божана Апостолова „Кръстопът без пътища“ - полифоничен и многогласов

ЙОРДАН КОСТУРКОВ

Освен поезията на Божана Апостолова познавам добре и двата тома на дилогията ѝ "Делнична библия" (1998-2005). Доста късно, поради някои обстоятелства, се запознах не само с новия и роман "Кръстопът без пътища" (2008), но и с дискусията, която той предизвика. Известни специалисти като проф. Миглена Николчина и белетристката Мария Станкова и други анализираха същността, повествователната техника, проблематиката и тематиката на романа.

Това, което обаче ме впечатли, е новият романов език на Божана Апостолова в "Кръстопът без пътища". Същността на този език произлиза както от вече тридесетгодишните постижения и експерименти в поезията на Божана Апостолова (според мен недостатъчно изследвана и оценена), но и от полемичен дух, с който авторката коментира литературата, културата и живота изобщо. Като полемист-публицист (дори скандален

нравоучител) Божана Апостолова е един от малкото български творци, които говорят силно за грозното и нелицеприятното и възторжено за успехите на българската култура днес.

Още в дилогията "Делнична библия" обаче, Божана Апостолова демонстрира рядко майсторство, присъщо на философски-емоционален поет, да внушава художествено идеите си с автентичен и личен разказ, в който заинтригуваният и предизвикан читател се идентифицира.

Ако определим "Кръстопът без пътища" като "женски" роман в най-добрия смисъл на понятието, или като роман за жени, това няма да е вярно. Божана Апостолова не желае - нито в поезията си, нито в публицистиката - и още по-малко в романите си, да говори с женски глас. Нейният глас е човешкият и конкретно българският глас на съвременника, в който мъката и радостта разказва за посткомунистическата действителност в нейния исторически сблъсък с непостигна-

то, несъстояло се в България постмодерно състояние.

Романът на Божана Апостолова е в прям смисъл на думата полифоничен, многогласов. Това е гласът, с който читателят също иска да разкаже своята история, гласът, който легитимира тази малко-голяма история, това е гласът на времето, въплътен от творец с активна гражданска позиция.

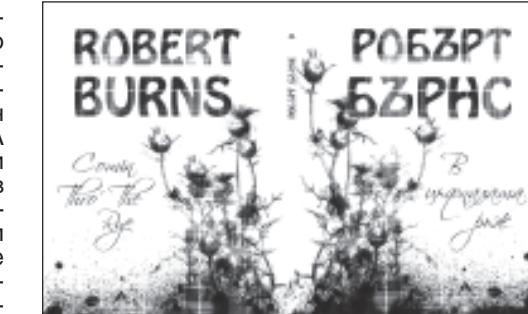
ПОЕЗИЯ

„В цъфналата ръж“ излее в ново, двуезично издание

Издателство "Дамян Яков" направи ново попълнение в луксозната си поетична поредица с томче стихове на Робърт Бърнс. Изданietо е двуезично. Българският превод е на Владимир Свintila. Художничка на стихосбирката е Рада Якова.

Поводът: през 2009 г. се навършиха 250 години от рожденията на един от най-големите поети на Шотландия и тази годишнина се отбелязва в родината му по-мащабно и от

официалния национален празник. Нещо повече - негово стихотворение се приема за неофициален национален химн. А извън родината си "истинският поет в ентузиазма на страсти", както той сам се нарича, ще бъде честван от безбройните свои почитатели с нови издания на неостаряващите му поеми, стихотворения и писма до любимите му жени. В познати и съвсем нови преводи на всички литературни езици отново ще зву-

чат "В цъфналата ръж", "Старата любов", "Девойката, която ми постла легло", "Момина песен", "Нощен разговор", "Песен", "Ненси", "Меги от мелница" и мн-

го други.

Робърт Бърнс е син на фермер, самият той е наричан "поет фермер" и "поет на народа". Владеет до съвършенство английския литерату-

рен език, но създава великолепна поезия на живота и любовта, написана на диалект от южната част на Шотландия. Още за първата си книга "Поеми" Робърт Бърнс получава признание и слава. Тази слава и неустоимата му красота отрано са ключ към сърцата на жени - млади момичета и щастливо омъжени матрони, бедни прислужници и заможни аристократки. Поезията му е хроника на любовните му възторзи и горчивите му разочарования.

25 ПЕТОЛИНИЯ

Неделник
ДУМА

СЪБОТА 21 МАРТ 2009

Петте млади китаристки от ансамбъл "Гитарисима" ще се представят на 23 март от 19,30 ч. в зала "България" в рамките на Европейския музикален фестивал 2009, научи ДУМА от Милена Димитрова. Световната критика определя техните концерти като "бура от енергия и виртуозност", "чисто въодушевление", "...пет чудесни китарни звука, които интерпретират необикновено, с пръсти, по-бързи от поглед" и др. Програмата на концерта им в България включва произведения от Брамс, Хайдн, Чайковски, Шостакович.

Млади, красиви и талантливи, петте музикантки от „Гитарисима“ ще покорят и българската публика в понеделник

кович, Прокофиев, Росини, Стайнов, Хачатурян и др.

От 2002 г. пет млади жени китаристки от Австрия, Унгария, България и Германия пленяват постоянно нарастващата международна публика със своите чувствени, музикални и виртуозни изпълнения. Квинтетът се състои от октавова китара (Кристина Добо), три концертни китари (Олга Димитрова, Мария Бенишек, Река Михалович) и акустична бас китара (Каролине

БУРЯ

СНИМКА ЕМФ

от енергия и виртуозност

Ауер). Оригиналните аранжименти на ансамбъла заемат ново място в музикалната литература за класическа китара. Със своите изпълне-

ния петте музикантки освежават звука на китарата, което дава ново измерение на популярни класически произведения, както и на по-

Алиша Диксън връхлита класациите с два хит сингъла

Британката Алиша Диксън се готви за своя международен дебют след суперуспешни два хит сингъла - "The Boy Does Nothing" и "Breathe Slow", научи ДУМА от Росинца Чернева. Познатото ни от

СНИМКА "ОРФЕЙ МЮЗИК"

тифициран от RIAA със сребърен статус след реализирани продажби от 293 693 копия.

Албумът на британката, озаглавен "The Alesha Show", е два пъти носител на златен статус, като разпространението му обхваща само територията на Острова. Европейската премиера на албума е настроена за 8 май тази година. На същата дата Алиша Диксън ще пее в Манчестър на мегаконцерт, част от световната оби-

менно продължава да изкачва позиции. От скоро в радио- и тв ефира е и вторият сингъл на певицата - "Breathe Slow", който в Англия стигна члената десетка по продажби на сингли, с разпространени вече 180 000 копия. Това е поредният успех за певицата, чийто първи сингъл "The Boy Does Nothing" в началото на март бе сер-

кашка на Ерике Иглесиас. Алиша е официалният гост-изпълнител на тазгодишното турне на звездата.

Албумът "The Alesha Show", който ще се разпространява у нас от "Орфей мюзик", изключителен лицензиант на "Warner Music International" за България, се очаква в началото на месец май.

Деси Тенекеджиева в Лилавия салон

Своя "Chillout project" ще представи известната певица и актриса Деси Тенекеджиева в Лилавия салон на Чешкия център на 25 март от 21 ч. Ще я партнират Боби Вълчев - клавиши и бек вокал, и Димитър Лълев - саксофон. В основата на лайф концерта ще са парчетата от албума, който ще излезе през май и включва оригинални авторски композиции в поп, хаус и чилаут стил, както и няколко джаз стандарта в съвременни и нетрадиционни аранжименти. Освен на английски и български, в него има парчета на италиански и френски. С този проект Деси Тенекеджиева и група "Инсайд" представиха страната ни в официалната бална зала на кметството на Берлин по случай приемането на България в Европейския съюз.

Стийв Гад ще свири на концерта на Ренди Крофорд и Джо Семпъл в НДК

Един от най-влиятелните барабанисти в света през последните 30 години - феноменалният Стийв Гад, ще свири с пианиста Джо Семпъл и вокалистката Ренди Крофорд на концерта им на 25 март в зала 1 на НДК, научи ДУМА от Йорданка Райкова. Събитието ще постави началото на новото издание на международния фестивал "София джаз пик".

Музикантът е роден през 1945 г. в Рочестър, Ню Йорк. Едва 9-годишен свири за първи път пред публика, а на 11 участва

заедно с легендарния Дизи Гилепси. През последните 40 години Стив Гад е участвал в записите на над 600

албума на известни артисти от различни музикални жанрове - джаз, рок, блус, поп и R&B. Виртуозът е работил със суперзвезди като Стенли Кларк, Ерик Клепън, Стиви Уондър, Арита Франклин, Джо Кокър, Чик Кърия, Ал Жеро, Джордж Бенсън и мн. други. В края на 70-те години Стийв е може би най-имитираният барабанист в света.

Музикантът твърди, че свиренето и работата не са всичко за него, стреми се да се усъвършенства в различни области и да черпи вдъхновение от личния си живот. От семейството си взимам цялото вдъхновение, от което се нуждая, казва Стийв Гад, който е баща на 4 деца и живее щастливо със съпругата си и 5-те им кучета.

Този месец известният барабанист свири на турнето на Ренди Крофорд и Джо Семпъл, през май - с Ерик Клепън, а през лятото ще се представи на концерти с носителя на 5 "Грами" Джеймс Тейлър.

Страницата подготви ВИЛИАНА СЕМЕРДЖИЕВА

26 СЦЕНА

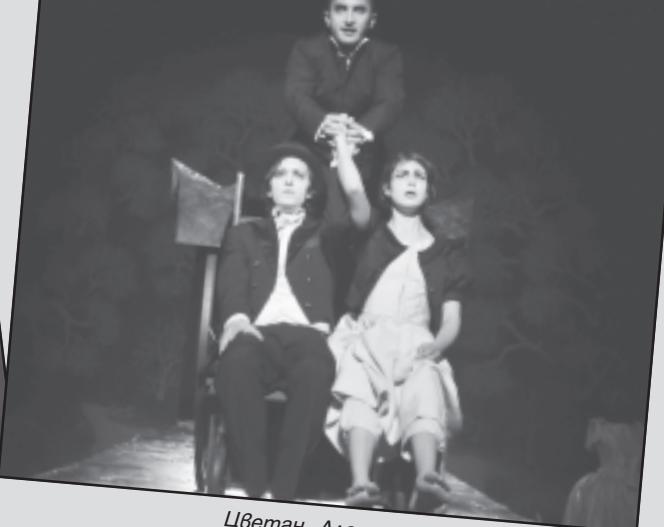
#еденник

СЪБОТА 21 МАРТ 2009

ЖИВОТЪ КАТО

Снежина Петрова и Антонио
Димитриевски в една сън-реалност

Цветан Алексиев, Христо Петков и
Елена Димитрова в опит за женитба

Алена Георгиева и Христо Петков в
началото от записките на лудия

неизбежен провал

„ОООО - Сънят на Гогол“ на Маргарита Младенова и Иван Добчев, или завръщане към Гогол

Ако искате да се разходите по прочутия Невски проспект, ако искате да разберете какво се случва с Иван Фьодорович Шпонка, когато подава оставка от армията и се завръща в родното си село, ако искате да видите как се случва или не една женитба и накрая - ако ви е любопитно да надникнете в записките на лудия, трябва да гледате спектакъла на Театрална работилница „Сфумато“ „ОООО - Сънят на Гогол“. Изграден по текстове на Гогол и представен в годината, когато се навършват 200 години от рождението на този велики присемхулини, спектакът на Маргарита Младенова и Иван Добчев е впечатляващ с новия си поглед, страстно отношение и ярка театралност парад на човечите, живеещи някак все още в зората или по-скоро в детската възраст на човечеството.

Героите на това представление, което не се бои от разказвателността на текстовете, нито от двойната игра на тук - на сцената, и там - в думите на автора, са пресъздадени с блестяща артистичност от Снежина Петрова, Алена Георгиева, Мирослава Гоговска, Елена Димитрова, Христо Петков, Цветан Алексиев, Огнян Голов и Антонио Димитревски. Четирите двойки разказват и разиграват истинските и невероятни истории и случаи на героите на Гоголовите произведения, като водени от режисьорската визия за живота на един

наративен текст на сцената, подчертават матафоричната значимост на своите персонажи и едновременно с това тяхната особена наивност и чистота на чувствата.

В света на Гогол Маргарита Младенова и Иван Добчев виждат не само темата за живота като неизбежен провал, но още и женитбата като битиен капан. Те представляват на сцената четири опита и четири провала, четири ставания и четири падания. Обединени около сюжета за женитбата, героите в представлението се опитват да намерят щастиято си, да се оженят, а всъщност откриват собствения си страх, неувереност или невъзможната си мечта. Това не е просто спектакъл по текстове на Гогол, това е поредната експедиция на „Сфумато“ в света на един автор, подчертават двамата режисьори. На хоризонта на нашето търсение се провижда фантасмагоричният Гоголов силует, загърнат в прочутия си шинел, боязливо пристъпващ по всемогъщия Невски проспект - гигантската витрина на империята, където всекидневно дефилира Петербург. Този град-призрак, науден проект, възхновен от образа на небесния Иерусалим, Гогол припознава като свързанището на демоните и дяволите. Сред тях живеят човечите на Гогол - всички до един негови двойници, порождения на неговите страхове, копнежи и разочарования. И те като своя създател стоят пред загадката

на битието - като Давид срещу Голиат, като Едип срещу Сфинкса, като охлюва срещу планината. Бълнуват живота си на ръба между двете бездни - космоса и микрокосмоса, видимото и невидимото, съня и будността, опиянението и отчаянието. Зад трогателната сериозност, с която настояват да постигнат предназначението си, да изпълнят дълга си към феномена живот, наднича утробният страх от капаните на същия този живот. Женитбата като един от най-древните битийни капани, срещу който човешката мравка панически бранчи интимното си пространство. В балаганното, ексцентрично извечно движение на „божествения механик“ следата от единствичното човешко действие произвежда ефекта на светулката през юни: светва и угасва. Но милиардите просветвания изписват в мрака може би невнятното за нас изречение на някакъв промисъл.

Геният на Гогол освобождава интуицията ни за парадоксални, фантасмагорични прозрения, по-истинни от правата логика, убедени са Маргарита Младенова и Иван Добчев. Като догадката, че успехът е форма на смърт, а провалът - шанс за възкресение. Как другояче можем да проумеем човека като същество, което се стреми към щастиято - и бяга от него, когато го срещне? В „ОООО - Сънят на Гогол“ (между другото загадъчните букви ООО са един от псевдонимите на Гогол, с който той се е подписвал) участват още и Даниела Олег Ляхова, като авторка на сценографията и костюмите, и Асен Аврамов, който е написал музиката.

ПРЕМИЕРИ

Убийци и жертви в черна комедия

Много са труповете и изненадите в „Сухи сладки за черен следобед“ от Елизабет Стрикланд, постановка на Бина Харалампиева

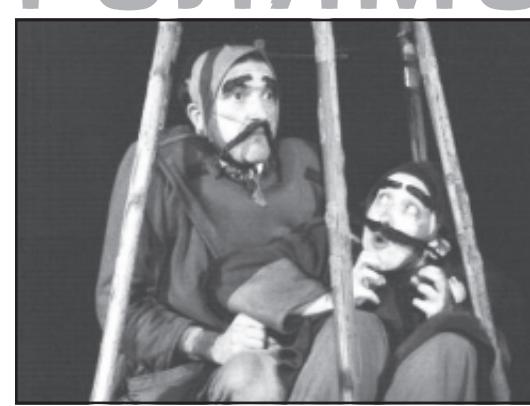
всички искат да се убият един друг! За да стигне до тази диагноза, авторката (лекарка по професия) препълва сцената с трупове. В тази черна комедия има отрова навсякъде, даже в усмивките и репликите. Всеки се крие зад някого - точно като в театър!

Зрелището, направено от режисьорката Бина Харалампиева, скрита също както всички други участници в представлението под загадъчното английско име Бо Херънд, е забавно, интригващо, много смешно и най-вече развлечително. Като че ли нищо повече не може да се иска от една черна комедия, която се играе от 21.00, или както подчертават от театъра - "в часа на черната мъгла, на горчивия шоколад и страшните разкрития after eight". А зад имената на Иля Дзафър, Вивиан Атсън, Бени Махао, Сийла Стийн, Йън П. Тръшин, Пат Кили, Ръсти Матаф надничат Илка Зафирова, Василена Атанасова, Албена Михова, Петър Калчев, Христо Мутафчиев и други.

Най-новата премиера на Малък градски театър "Зад канала" е криминалният фарс "Сухи сладки за черен следобед" от Елизабет Стрикланд. В мрачна къща в покрайнините на английска провинция компанията от дами се е събрала за спиритически сеанс. Рано или късно, разбира се, се появяват и трупове. Всички действащи лица са свързани с театъра, защото Елизабет Стрикланд е убедена, че "идеалната криминална пиеса е с действащи лица - хора от театъра. Там всички са за убиване и

Малкият театър с голям духовен обем, както обикновено наричат театър "Кредо" на Нина Димитрова и Васил Василев-Зуека, ще отбележи забележителната дългогодишнина на своя спектакъл "Шинел". На 26 март в салона на Театър 199 двамата актьори ще разкажат историята на Гогол и неговия прочут "Шинел" за 500-тен път. "Шинел" се появява на 6 ноември 1992 г. и продължава да се радва на интереса на публиката.

Спектакълът има 11 международни награди за най-добър спектакъл, 4 награди за изключително актьорско майсторство, отличен е с "Икар 2008" за принос в популяризирането на българското театрално изкуство по света. "Шинел" се играе на

Нина Димитрова и Васил Василев-Зуека играят своя "Шинел" с огромен успех по целия свет

10 езика, показван е на над 150 международни фестивала, в театри и културни центрове в Европа, Азия и Америка, между които Уест енд - Лондон, Барбикан център, Кралския Шекспиров театър. На най-големия световен театрален фестивал в Единбург "Шинел" е включен в класацията "Топ 10" на критиците и в "Топ 20" на най-добро от този гигантски фестивал, в чиято

ЮБИЛЕЙ

И малкото може да бъде ГОЛЯМО

програма присъстват 1600 заглавия. Голямо постижение за театър "Кредо" е и лондонският Уест енд, когато през 2000 г. "Шинел" влиза в програмата на Барбикан център и отново се събъда една мечта на Нина Димитрова и Васил Василев - да играят на сцената на Кралския Шекспиров театър. В другата Мека на световния театър - Москва, "Шинел" е първият международен гост на най-големия днес руски фестивал "Златната маска". А в Япония, Корея, Америка и на много други места по света, където е показано това уникално представление, то се е оказвало първият контакт с българската култура.

Страница на
СВЕТЛАНА ПАНЧЕВА

28 НАЗДРАВЕ!

Чедник
СЪБОТА 21 МАРТ 2009

1000 лева за Бутылка

Историята на виното е хилядолетна. И по българските земи хората от най-древни времена са отглеждали лозници и са приготвяли божествения еликсир. Старите летописи за виното ни връщат 3000 и повече години назад. Тогава траките - синовете на Дионис и Орфей, бродели по нашите земи. Измежду всички народи само те не пиели виното разредено с вода, за което си навличали присмеха на елините, без последните да знаят, че само така руината напитка може да разкрие истинските си аромати от билки и ухания. В този момент, когато били опиянени, самият Дионис слизал от небето и заемал мястото на душата, затова и траките били щастливи в своя пир.

Почти няма тракийски поселения, в които да не са намерени съдове за вино - било то култови или всекидневни. Златните и сребърните съкровища изобилстват от фиали и ритони, от които траките черпели своята мощ. Тази и още много подобни истории ще чуете в пещерния Музей на виното край Плевен. Наред с тях пред очите се редят изображения на тракийски колесници и пируващи владетели, ритони, завършващи като снежните вихрогони на Рез, и оброчни плочки на херои.

Цялата тази митична атмосфера

е допълнена от съвременната съдба и присъствие на божествения еликсир в единствения на Балканите Музей на виното. Съществува от есента на мината година. Разположен в пещерно образувание, което се състои от пет галерии с обща площ от 650 кв. м в живописния парк "Кайлька", на брега на язовир "Тотлебен вал", той е наречен на руския военен инженер ген. Едуард Тотлебен. По времето на турска блокада на Плевен през 1877 г. генералът завирява р. Тученишка, след което преградата е разрушена и водната струя помита 24 воденици караджейки със складирани храни на обсадения в града Осман паша.

Зашо Музеят на виното е край Плевен, ще попита

Бутылка стогодишно вино

снимки авторката

Музей на божественото питие в Плевен предлага хиляди експонати от всички райони на България

МАРИЕЛА ИЛИЕВА

то е едновременно и място, където посетителят може да купи бутылка от наличните над 6000 вида вина от всички региони в България. Тук се намира и най-голямата експозиция, над 7000 експоната, от стари вина - от 30- до 90-годишни.

Едно бяло вино след осмата си година се уморява, което не може да се каже за червените вина. Съхранени при съответните условия, те са все така пивки и дъхави, уверява ни Таня Николова.

В музея ще научим и

Как да четем етикета на бутылката

какво ще рече "Резерва" или "Премиум оук", реколтата, региона и т.н. Как започва развитието на етикета и как навлиза бутилирането във винопроизводството, що е това сомелиер и енолог и още, и още ...

На възможността да пие вино в пещера може да се наслаждава всеки, почукал на тежките дъбови врати на плевенския музей на виното в парк "Кайлька". Той е плод на дългогодишна разработка на екип български и френски архитекти, дизайнери, енолози и на музейни експерти от Плевенската панорама. Също на 9-годишните усилия на инициатора за създаването му - Пламен Петков, получил съдействието на областната администрация и община Плевен.

Многобройни гости на Музея на виното в Плевен дегустираха божествения еликсир в Деня на лозаря тази година. Домакинът Пламен Петков беше се погрижил пред всеки да има карта, където да впише оценката си за съответното вино, а опитни сомелиери консултираха всеки. За настроение то на събрали се допринесоха и изпълненията на танцьори от Северняшкия ансамбъл и на музиканти от перкусионен ансамбъл "Акцент" към Националното училище по изкуствата "Панайот Пипков".

100-годишно вино

На излизане всеки се отбива в магазинчето

някой? Нямаме ли и други лозаро-винарски райони?

Зашото тук през 1890 г. е открито първото и единствено у нас професионално училище по лозарство и винарство. Сградата и до днес е там, в Градската градина срещу Пеещия фонтан. В Плевен, зашото дванадесет години по-късно тук е създаден единственият и досега Национален институт по лозарство и винарство. През 1902 г. това е първото научноизследователско учреждение в областа на растениевъдството в България и петото поред в света след лозарските опитни станции в Ялта, Асти, Колмар и Будапеща. И

за да „погъделичкаме“ националното самочувствие

ще кажем, че тогава България влиза четвърта в Лигата на винарите в Париж.

Навремето рибарите използвали пещерата, където сега е Музеят на виното, за да прибират подките си, казва Таня Николова, уредничка на музея, която ни посреща на входа. Днес влизаш през огромните ковани врати и се озоваваш в просторно помещение, чийто таван се издига на метри отгоре. В музея има дегустационна зала, приемна и още три зали за посетители. Първата от тях е историческата, разкриваща историята на виното и винопроизводството по нашите земи от времето на траките, римляните, Средновековието и до наши дни.

В центъра на пещерата стои огромна окръжност от масивно дърво, около която са подредени десетки столове, а над нея виси тежък кован полилей с мъждукащи светлинки. Тук е голятата дегустационна, откъдето започва нашият тур в света на виното. Разказват ни за културата на българина при отглеждането на лозя - те са на особена почит.

Дойде ли Кръстовден

цялото домакинство се вдига и тръгва към лозята, нещо непонятно за един парижанин от началото на миналия век например. Но има моменти, в които виното и на най-големите винари може да киселее. Това е така, зашото виното е своеобразно, продължава своя разказ нашата екскурзоводка. А за да стане добър еликсир, всичко е от значение - почвата, климатът, водоемите в близост и т.н. Затова един ценител на добро вино винаги търси бутылка от определен район и от определена реколта.

В отрешната галерия на музея

се вижда и Избената зала, в която са "натъркаляни" около сто бъчви от френски дъб, пълни с вина от всички региони на България.

Много може да се разказва за виното, цял букет са ароматите в него. Но за да научиш тези и други интересни неща за природата на божественото питие, трябва да слушаш внимателно по време на

дегустацията

на по 5 чаши бяло вино и още топкова червено от различни сортове. Цялото удоволствие дотук излиза по 15 лева на човек. Ако джентълменът реши да блесне обаче, може да поръча прашна бутылка стогодишен мавруд. Това е най-старото вино в колекцията на собственика Пламен Петров, което се продава. Цената му е 1000 лева.

Безценните съвети ще помогнат на всеки при избор на бутылка, в зависимост от повода, обстановката, храната, зашото всичко е от значение. Разбираме, че Музеят на вино-

Залата за дегустации

Входът на музея

Крадените коли

ТИХОМИР СТОЙЧЕВ

Застрахователи, неправителствени организации, полицейски служби в купища държави са в непрекъсната "надпревара" с крадците на автомобили. Те се отнемат не само за да бъдат ползвани (или придобити като собственост) след съответните манипулации върху тях самите и върху документите за собственост. Често с противозаконно отнети автомобили се извършват тежки престъпления - грабежи, убийства, терористични атаки.

Разширяващата се криза дълбоко ще повлияе върху социалните и обществените процеси. Цените на някои стоки и услуги вече започнаха да растат. Ще се увеличат базработицата и бедността. Специалистите са единодушни, че поради тези причини може да се прогнозира ръст на кражбите на автомобили и части. Неотдавна по поръчка на неправителствена организация е направено тестване на различни марки автомобо-

"Подмяна на собственост" става и с подправени документи, данъчни и застрахователни измами

или за тяхната устойчивост срещу кражби. Оценката е извършена по предварително разработена петобална система, като (за най-голямо съжаление!) резултатите са се оказали плачевни. Един от смятаните за най-защитени автомобили - „Мерцедес Е" класа, е получил оценка 3, „Тойота Камри" - 2, „Митсубиши Аутлендер" - 1, „Фолксваген Пасат" - 2, „Тойота Ланд-крайзер" - 2, „Тойота Карола" - 1, „Форд Мондео" - 2, „Сузуки Гранд Витара" - 1, „Хонда Акорд" - 1.

Неправителствените организации предупреждават - не бива да се подценява "напредъкът" на крадците. Успоредно с усъвършенстването на системите и защитите против хайдуци последните също търсят и често намират противодействие, включително - високотехнологично.

Така че около 95 на сто от защитните устройства и системи, познати и използвани до днес, биват преодолявани сравнително лесно. Така например против кодграберите, използвани от крадците за

разчитане на код-сигнала, изпращан към автомобила, производителите предлагат диалогова система, при която кодът се променя от поредица сигнали. За да противодействат на системата за следене с ЖПС, на черния пазар незабавно бяха доставени т. нар. ЖСМ заглушители.

Производителите на защитни устройства реагират с антиджамер - когато някой се опита несанкционирано да заглуши сигнала, автомобилът се защитава от автономно захранвана и включваща се система. И т.н. Както често се случва в живота, засега "лошите" побеждават. Нелъхът оптимизъм и от перспективата след реформите в МВР и съкращаването на щата на полицията.

Границите често с уникалност промени в законите също не решават въпросите с профилактиката и противодействието на престъпността.

Като единствен резерв за-сега се очертава взаиморазбирането и взаимодействие-

то между най-заинтересованите страни - собствениците, застрахователите и търговците. Различни техни инициативи и натиск върху власти и институции ще ги принуди да направят по-ефективни действия си за защита на собствеността и правата на гражданите. В тази посока има още какво да се желае от законодателя, от правоохранителната система и не на последно място - от съдебната власт. Не са за пренебрегване и някои трудоемки, но сигурни методи, като например трайното маркиране на части и възли от автомобилите, съчетано със завишен контрол върху автосервизи и

работилници за извършването от тях услуги. За съжаление поне засега основната тежест за противодействие и разкриване на извършителят на този вид престъпна дейност е стоварена върху подразделенията на криминалната полиция.

Техните колеги от икономическа полиция (с които при това имат единно ръководство) обаче също трябва да бъдат включени, доколкото за част от крадените коли е установено по безспорен начин, че се извършва подмяна на собственост с подправка на документи, с данъчни или застрахователни измами.

Наведнъж: двойна радост - двойна мъка

НЕЛИ ИВАНОВА

Пиша ви във връзка със Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за семейните помощи за деца.

Според настоящия и в сила от 1 януари 2009 г. Закон за семейните помощи за деца чл. 8а (Нов-ДВ, бр. 110 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.)

(1) Месечни помощи за отглеждане на близнаци до две години в размер, определен със закона за държавния бюджет на Република България за съответната година, но не по-малък от предходната година, се предоставят в пари и/или под формата на социални инвестиции на майката (осиновителката) на близнаци, която

близнаците, родени от майката.

Към момента

този закон не се прилага от съответните институции

Зашо? Защо в момента е внесен законопроект, изцяло променящ философията за социал-

ва предложението, кое то сега правим, е еднократно да се даде цялата сума, която се дава за една година помош по този закон" и това налага настоящата промяна. Разбира се, че нуждата след раждането е най-голяма - нали затова в последните години неколкократно се променя сумата, давана при

От малки до големи - все заедно. Но как се отглеждат...

на закрила на семействата на близнаци, който ли шава близнаците до две години от подобна помощ, като освен това той трябва да влезе в сила със задна дата - от 1 януари 2009 г. и по този начин се цели избягването на плащанията на семействата с деца близнаци между 1 и 2 годишна възраст.

Според г-н Адемов "Най-голямата потребност от финансов ресурс е в първите дни след раждането и тъкмо зато

раждането на близнаци. Сумата за две деца близнаци през 2007 е 400 лв., през 2008 - 800 лв. и за 2009 вече е 1200 лв. за две деца.

Да, нуждата е голяма, но в този период майката получава и майчинство в размер на 90 на сто от работната си заплата.

Философията на сега действащия закон е, че майката и децата имат нужда от социална защита в периода до 2-годишна възраст, когато майка-

Най-сетне държавниците разбраха, че близнаците имат нужда от закрила

та получава месечно обезщетение, което не е обвързано с работната й заплата и е в размер на една минимална работна заплата и именно в този момент на шоково спадане на доходите на семейството с близнаци то има нужда от социална закрила.

Защо трябва при раждането да се дава огромна сума, когато тя може да бъде разпределена така, че да обхване най-добре нуждите на семействата с близнаци?

Не искаме да бъдем разбирани погрешно - изключително се радваме, че най-накрая държавниците ни разбраха, че семействата с близнаци имат нужда от закрила, но освен идентификацията на тази нужда е нужно и разбиране в кои моменти именно е най-силна тя и дали тя е еднократна или има няколко критични момента.

В действащия в момента закон много добре са идентифицирани именно критичните периоди, в които семействата на близнаци се нуждаят от закрила. Защо трябва помощта за раждане на близнаци и тази за отглеждането им да бъде съсредоточена в един единствен момент? Защо искате да отнемете вече възникнало право със задна дата?

С какво се промени ситуацията в последните два месеца? Защо г-жа Христова внася законопроект, който със задна дата ще лиши децата между 1 и 2 годишна възраст от социална закрила, които в момента имат право на такава? Защо Христина Христова първо се съобрази с мнението на майките, а сега, два месеца по-късно, тотално го отхвърли?

Защо трябва да подават заявления за тези помощи, дори и с цената на в много случаи безобразно държание от страна на служителите в районните администрации на Агенцията за социално подпомагане.

Заявяваме твърдата позиция на стотици семейства с близнаци до 2 годишна възраст да отстояваме правата на нашите деца докрай. Ние не желаем те да стават заложници на популистки решения.

Ако бъдем ощетени от новоприетия закон, ще предпримем необходимите съдебни действия срещу институциите и лицата, които с действията или бездействията си съмнаме, че нарушават правата ни.

Предпочитаме да не се стига да такъв сценарий и проблемът да бъде решен цивилизирано.

дата сега действащия закон и ощетявящ деца близнаци до 2 годишна възраст, да наложи правото си на вето.

Медиите пък призовават да дадат гласност на проблема и да следят развитието му. Семействата на деца близнаци между 1 и 2 години се чувстват изългани от обещанията и ограбени от неприлагането на в момента действащ закон. Защо и в момента майките на близнаци продължават да подават заявления за тези помощи, дори и с цената на в много случаи безобразно държание от страна на служителите в районните администрации на Агенцията за социално подпомагане.

Заявяваме твърдата позиция на стотици семейства с близнаци до 2 годишна възраст да отстояваме правата на нашите деца докрай. Ние не желаем те да стават заложници на популистки решения.

Ако бъдем ощетени от новоприетия закон, ще предпримем необходимите съдебни действия срещу институциите и лицата, които с действията или бездействията си съмнаме, че нарушават правата ни.

Предпочитаме да не се стига да такъв сценарий и проблемът да бъде решен цивилизирано.

Дебати за залудо

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

Проектът на МОН за Закон за училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка не успя да влезе като извънредна точка в заседанието на кабинета преди ден. Емел Етем, заместваща премиера, поискава да се спазят процедурни изисквания за внасянето на всеки законопроект в МС. Даниел Вълчев напусна заседанието ядосан. Медии раздуха "горещата новина" и стовариха конфликта върху някакъв текст в проекта, който предвиждал в светското ни училище да не се носят символи, агресивно натрапващи религиозна при надлежност. Иде реч за проповедите забрадки.

Нерде Ямбол, нерде Стамбул. Въпросният закон е основен за образоването, разполага се на 106 стр., съдържа 240 члена и още 20 допълнителни, преходни и заключителни разпоредби. Смешно е да се твърди, че три реда в него са причина Етем да откаже разглеждането му. По-скоро трябва да потърсим отговор на въпроса защо се иска извънредна точка в дневния ред на МС за основния закон за училището, защо той се внася три месеца преди края на парламентарния мандат. И да си бе минал проектът по живо по здраво през МС, той по никакъв начин

не може да мине през парламента

По простата причина, че ресорната комисия по образование и наука, която ще е водеща по проектозакона, има в най-добрия случай още 10-ина заседания, а на пленарната зала ѝ остават около 30 работни дни. За това време проектът трябва да бъде обсъден в комисията на първо четене, да бъде одобрен в пленарна зала, да се изчакат поне две седмици за предложения поради обема на закона, да се обсъдят в комисията текст по текст 240 члена и 20 параграфа с алигативите им плюс предложениета към тях, да вземе комисията решение по всеки

И просветният закон стана част от предизборно шоу

текст, да се внесе готовият продукт в пленарната зала и пак - текст по текст да бъде обсъждан и гласуван. Денонощно да заседнат депутатите над закона, пак не могат да го завършат за оставащите дни.

А дори и да препуснат под натиск по текстовете, които въвеждат изцяло нови правила, без да ги обсъдят, дори да приемат закона, как точно той ще влезе в сила от тази есен, както пише в него - как ще се прехвърли от септември VIII клас барабар с учителите от основното училище към гимназията, как в същия този клас ще влезе нов учебен план за изучаване единствено на езици и информатика (и къде е този план, къде са учителите по езици?), колко паралелни класове ще се появят - един довършващи стария вид обучение, други захващащи по новия. Очевидно в нормален вариант не може да стане. Жалко за добrite идеи в закона за затягане на дисциплината в училище, които също няма да станат.

Всичко това е ясно за всеки нормален човек, ясно е и за министър Вълчев. Е, защо тогава гълтаме жабета, та как на етнически глас ги караме да крякат? Няма друго логично обяснение, освен че министърът иска предизборно

да си пише червена точка

- как е свършил много работа и как други са му попречили да реформира образоването. За пи-ардори явяването при Астор и песни и пляски в "Мюзик айдъи" не са достатъчни. И затова цял народ трябва да хаби обществена енергия и да се взира в "кон-

фликта на ДПС и НДСВ"?

Пак такова прибързано, необмислено, неанализирано прокарване на закони, наредби и заповеди, оряза и обърка тотално учебните планове и обучението през 1999 г. при един друг министър - Веселин Методиев. Поради същата пълна липса на анализ какво се е случило в резултат на това с училището същият човек днес има нахалството да излиза публично и да критикува днешните реформи. Въщността на анализът на резултатите от "реформите" на 1999 г. е налице международното сравнител-

Колко ли реформи още ще преживеят те?

Добро дело на екипа на Вълчев е връщането
в училище на националните символи

вание е уточнено, че образователният минимум, това са знанията и уменията, които ученикът трябва да има за оценка среден 3. Сиреч, държавните зрелостни изпити показват дали завършва-

може би ще е по-ясно за какво иде реч. Слава Богу, намеренията за Национална стратегия за висшето образование и за нов Закон за висшето образование отгълхаха някъде през 2008 г. Казвам слава Богу, защото за случващото се в тази област анализ няма дори в ембрионална форма и е по-добре да не се появяват "мерки", измислени с поглед в тавана. Категорично съмтам, че не е вярно твърдението "По-добре какъв да е нов закон, отколкото липса на промени". Няма нищо повредно от лошия закон. Странно е, че не разбрахме това за 20 години "преход".

Трябва обаче да бъде приветстван министър Вълчев за усилията да прокара през НС законов текст за забрана на реституциите върху имоти на вузовете, успехът му в това начинание спасява доста терени и сгради от алчни апетити.

Извън висшето образование сме свидетели на скандал до скандала по един проект за Национална стратегия за научните изследвания, създаден от тесен кръг приближени към министър Вълчев, отново без всяка възможност за участие на българската наука и без връзка с академичните общности. Тази стратегия от 20-ина дни вече е в парламента и

дали най-големият проблем на училището

ни е, че основното образование сега завършва в VIII клас. В проекта за нов закон освен това отпадат природните науки физика, химия, биология от задължителното обучение в XI-XII клас - точно тези науки, за чието укрепване цяла Европа взима в момента много сериозни мерки, понеже изоставането в тях има пряко отношение към равнището на икономиката. Обучението по профили и професионални дисциплини не може да замени базовото обучение на масовия ученик. Целият този порочен кръг се върти все повече в нашето образование във всичко заради една Национална стратегия за образоването в България до 2015 г., постановила въпросните недомислия и приета от парламента през 2006 г. по познатия начин - прибързано, без всякакъв анализ, с политически натиск и в резултат на политически сделки.

Ако погледнем колко идеи лансира МОН само от Нова година насам, в последните 6 месеца на властовия мандат,

мъчително пълзи напред

с вероятност да се появят и в пленарната зала. Твърде много обществена енергия продължава да се хаби и около т.н. проект за Закон за научните степени и научните звания, чиито идеи раждат люти спорове, обвити не в реални анализи на състоянието на проблема, а в емоционални изблици от типа "лично знам случай, в който..." А най-абсурдното е, че проект за този закон никой не е виждал и във всъщност... такъв няма. И да се появи, той пък съвсем няма шанс в този парламент.

Ако се върнем към образоването, все пак се случва нещо - от септември т.г. отпада XIII клас в професионалните гимназии. Тази промяна в Закона за професионалното образование бе приета с пълен консенсус от депутатите в ресорната комисия преди три дни. Вероятно бързо ще мине и в пленарната зала. Покрай нея по терлици минават и едни нови възможности за фирми да правят професионално обучение, като им се дават лицензи за това...

ОЧАКВАЙТЕ

На 23 март

бесплатното
издание за
образование

2009

■ ДУМА

Какъде да учиш?
2009

За породата на шилетата

Помни ли някой призыва на американските президенти Хувър и Рузвелт към дребните собственици да се кооперират?

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

С право Георги Георгиев поставя въпроса за възстановяването на селското стопанство в нашата страна. Не само снабдявахме с агнета и шилета Западна Европа и арабските страни, но и нашата съседка Гърция се блажеше с български агнета по Гергьовден. С телешко месо сме снабдявали и небезизвестния Шести американски флот. Четвърта страна бяхме по производство на зърно в света на глава от населението. Дори в планинските райони земеделието беше механизирано. Но немалка група от "пазарните шилета" способстваха да се създадат ликвидационни съвети (группи от разрушители) и да се осъществи пълната разруха на земеделието в България. И ужки според "легендарния дисидент" Желев, "като се върнат земите на техните собственици, ще се осигури трудова заетост в селата и ще бъде намалена безработицата".

Да, ама не. Желев си остана дисидент и като президент на България. Той дори за момент не е помислил до какво ще доведе парцелирането на земята по на 5-6 дка на собственик. Ако голямата част от "пазарните шилета" са мразили ТКЗС-ата, то защо тази част не е погледнала какво е било състоянието на земеделието и животновъдството в България до 1944 г.? Според професор Иван Луцов в неговата статия "Кооперацията - важен фактор за възраждането и възхода на българското село" (публикувана в "Селскостопанска наука", кн. 6, 1990, с.5-6), в края на 1944 г. в България са функционирали 4114 кооперации, от които 3156 - в селата. Кооперациите се разпределят, както следва: 2606 - кредитни, 147 - потребителски и 375 производствени - лозаро-винарски, тютюнопроизводителни, цвеклопроизводителни, розовоизводителни, градинарски, бубарски, пчеларски, животновъдни, млекарски. Общият съюз на българските земеделски кооперации и Синдикалната кооперативна централа на БЗНС са имали силно развита външнотърговска дейност, били са конкуренти на български и чуждестранни фирми!

Интересното е, че бяха възстановени политически партии, като наследниците се обявиха за техни последователи, но никоя политическа сила или тези от "пазарните шилета" не прояви воля да се възстановят традициите в българското земеделие и животновъдство. Българското земеделие се ограничава и от факта, че

провежданата русофобска политика

от отделни партии не позволява българските земеделски производители да заемат отново подобаващото им се място на руския пазар.

Не мога да забравя думите на небезизвестния български предпринемач Атанас Буров, че България винаги е излизала от кризата със своето зе-

* Под коментарния материал на колегата Георги Георгиев в петъчния брой на ДУМА "Шилета" наш читател и автор, подписал се като Георги Димитров, е написал в електронното издание на Вестника материал, който предлагаме на читателите си. Заглавието е на редакцията.

Извинение

В колонката "Назад към пещерите" на Панчо Панчев във вчерашния ни брой е допусната досадна коректорска грешка - поправени са граматични грешки, в

медиение и животновъдство. Мнозина са тези политици, които се пишат за патриоти, но никой от тях не се е замислил, че не само по времето на социализма - строй, който е задължително да се мрази, без да се отчита неговият принос, а и в следосвобожденския период България има своите изъкнати личности индустриси, които са работили за просперитета на България. Изглежда е патологично нежеланието на много политици да се работи за просперитета на страната ни. Нима България ще продължи да бъде само в ролята на фабрика, която "произвежда" гастарбайтери (тези, които журналистите неоснователно наричат емигранти) за страните от Европа и САЩ? Говорим за възстановяването на спрените блокове на АЕЦ "Козлодуй", но никой, дори и учените в България, не говорят за възстановяването на Селскостопанската академия, която беше новаторът и двигателят за развитието на селското стопанство! В предизборните си обещания партиите си приличат като нощни шакфета. Всички говорят ли говорят за запушването на дупките на асфалта, за стомилството на чешмички и паметници на падналите във възродителния процес и тем подобни, но никой не говори за фундаменталните въпроси на земеделието и на промишлеността. Антикомунизъмът,

ловът на вешици (разбирай - досиетата на ДС!) са теми, които не могат да възстановят българската икономика от разрухата, в която определени икономически кръгове чрез своите лобита в парламента и правителството доведоха до раздраха. Време е, както сочи Георги Георгиев, "пазарните шилета" да се отърсят от някои вредни привички, придобити по време на славния преход (руските войски са преминали много по-бързо Шипченския проход, отколкото нашите политици - безславния за България преход) и да насочат своите усилия към управлението на икономиката на България. Време е да се възстанови и земеделието. Възраждането на българското село няма да стане само с направата на асфалтови пътища и чешмички с европейски пари и поставянето на табели с надпис, че е "европейско село". Време е да се спре хърълянето на прах в очите на хората. Трябва да се възстанови земеделието, да се осигурят по този начин доходите на хората от селата. Туширането на недоволството на

голямата част от социално слабите слоеве в страната със средства от еврофондовете, от Сорос или други е просто смешно. И не бива да се твърди, че по този начин подобряваме положението на хората! Единствено трудовата заетост, професионалната реализация и духовното развитие на хората могат да бъдат гарант за едно добро положение в обществото. От годините, през които сме членове на Европа, не сме чули да се говори за териториалното разположение на производителните сили. Защо е необходимо гастарбайтерите да ходят като призирици из Европа, вместо загриження в най-голяма степен на Европа да пренесе на българска територия някои производства и да способства по този начин за увеличаването на трудовата заетост на населението в България? Къде е програмата на Европа за внедряването на по-високотехнологично ниво производства, а не да се разполагат на територията на България производства, които изискват, за да бъдат ефективни, в най-голяма степен евтина работна ръка? А и в най-голяма степен експлоатация на работната сила, като не се спазва отвоюваното много отдавна осемчасово работно време! А пазарните шилета да запретнат ръкави и да направят статистика в колко населени места земята пустее поради липсваща подкрепа на държавата за развитието на земеделието ни?

Дали е известно на пазарните шилета, че боят на животните, отглеждани в страната ни, е по-малък от боя на животните, отглеждани по време на турското робство? Защо не се установи и боят на западните села вследствие на широкомашабната разруха на земеделието у нас? Иска ми се нашето общество да разбере от пазарните шилета доколко са готови да работят за възстановяването на земеделието у нас. Тъй като се вслушват в това какво иска по-големият от тях брат - САЩ, защо не прочетат и не приложат на практика

призовите на президентите Хувър и Рузвелт към дребните собственици

да се кооперират, за да се защитят от едрите акули в икономиката? Интересното е, че пазарните шилета усилено агитират дребните собственици да гласуват за тях, но никога не се заемат да работят за осъществяването на технически искания в икономическата сфера...

Изчезващият по българските земи вид...

които е смисълът на написаното. Автентичният текст в края на публикацията е:

"По електронните медии, освен че се говорят много глупости, се говори

и много неправилно. Енциклопедичното културно свидетелство доцент Георги Лозанов например се изказва за чистотата на езика, изъквайки, че трябва да

направим Е нещо...

Наистина трябва да направим (без Е накрая) нещо".

Извиняваме се на автора и на читателите.

ТОЧКАТА НАД И-то

Соломоново решение

ИВО АТАНАСОВ

Според Татяна Дончева в много случаи лицето на партията е по-важно от нейното единство. Уж честичко си повтарям колко е права, но като се обърна назад, виждам как и аз не веднъж и дважди съм сторвал метани на пустото му единство. Че и като погледна напред. Страхът от цепене предопределя поведението

на редовия бесепар, а и на по-безхитростните обитатели на партийните върхове. И разъвръзва ръцете на безскрупулните.

Наред с положителните отзиви, в различните форуми в интернет срещам и коментари, нямащи нищо общо със същността ми. Например, че съм egoист и самовлюбен. Истината е, че заради единството най-често съм отстъпвал тъкмо аз. През 2003 г. тогавашният червен кмет на Кюстендил ни изправи пред ултиматум - или да го подкрепим за нов мандат, или ще излезе като независим. Заяви го много преди да сме приели отчета му за четирите години като градоначалник, преди да сме изяснили критериите за номиниране. Каза го с тон не само нетърпящ възражение, но и готов за война. Ако като лидер на местната БСП бях стартирал нормална процедура по издигане на кандидати, щях да внеса сериозно напрежение в редовете ни, даже и да не беше предложен друг кандидат. Фаворизирах го и аз, което беше решаващо. Отстъпих, за да се предпазим от трусове. Поради своята самонадеяност той загуби мажоритарния вот, но партийното гласуване не просто беше спечелено от БСП, а и взехме най-голям брой общински съветници в цялата страна. Компромисът позволи на кюстендилската партийна организация да запази сцеплението си и постигнахме още няколко блъскави победи, като на парламентарните избори през 2005 г. бяхме с най-високия процент в България.

През 2007 г. обаче загубихме кметската надпревара, и не само защото политиката не е низ единствено от победи. Безкрайно лоша услуга ни направи появилата се алтернативна кандидатура, между другото - на същия този бивш градоначалник, както и още една причина, за която никой не говори, но всички я знаем. В тази ситуация правото не само беше на моя страна, но и ако по-отговорните от мен ме бяха чули, и то много години преди срива, щяхме да си спестим това главоболие. Ако тръгнем взаимно да се обвиняваме, си казах след провала, да си търсим кусури и да си хвърляме упреци, ще разбием партията. Изчаках дали виновните за загубата ще реагират по адекватен начин и след като не го сториха, си подадох оставките като областен и общински лидер на БСП. И не театрално, както повечето, да не кажа - както всички други, а истински. Самичък опрах пешкира, и то чуждия, но с вярата, че предпазих партийната организация от вътрешни сблъсъци.

Съвсем насърко настоях да не бъда предложен от Кюстендил за новото Народно събрание. Не защото се отказвам от политиката или защото е изхабен авторитетът ми. Или аз самият. Ако тръгнем с Мая Манолова по квартали и села да се борим кой ще вземе повече номинации, няма никакво значение кой ще надделее - ще разколебаем партията и ще я демотивираме за изборите. Един от двама ни трябва да отстъпи, а на всички е ясно, че тя няма да го стори.

И тук Дончева би запитала защо се оставям все от мен да мине. От Стария завет знаем притчата за двете жени, които спорели коя от тях е майка на новороденото. Така се препирали, че цар Соломон се видял в чудо. Заповядал да разсекат с меч живото дете и да дадат по половинка на всяка от двете. Тогава едната рекла, че се отказва от бебето, само и само да не го убиват. Това е истинската майка, отсъдил Соломон, дайте й детето.

Та и моето решение е Соломоново. Прекалено много съм дал от себе си, за да си позволя да хвърля партийната организация във вътрешни битки. Не е ясно дали БСП ще се отнесе към такива като мен като Соломон към действителната майка. Или ще бъда поредният, наказан за своята лоялност. Каквото и да случи, решението ми е по соломоновски правило.

Други текстове от автора в: www.ivoatanasov.info

Хонконг

подлира небето

25 от най-високите кули на света се намират в „Благоуханното пристанище“

Заедно с градовете класици на небостъргачите - Ню Йорк, Чикаго и емблемата на високото строителство от по-ново време - Дубай, Хонконг засе достойно място сред световните небостъргачи столици. В китайския мегаполис за последните 10-ина години изникнаха хиляди високоетажни сгради (по-голяма част от които предназначени за жилищни нужди). Няколко от тях обаче се нареждат в категорията на истинските небостъргачи: в града се намират 25 от най-високите кули в света.

Сред тях са Международният търговски и Международният финанс център, Сентрал плаца, кулата на банката на Китай, центърът Найна Тауър I...

Дълго най-високите небостъргачи се намираха на остров Хонконг, но в последните няколко години започнаха да превземат пейзажа и на стоящия на близкия хоризонт полуостров Коулун. Именно тук се намира и най-високият за Хонконг Международен търговски център, който се рее на височина 484 м. Той ще бъде напълно завършен тази година, а ще отвори врати към своите 118 етажа през 2010-а.

Дневният мегаполис започнал съществуването си през 1842

Стъклена джунгла на Хонконг - в средата е Кулата на банката на Китай

г. като търговско пристанище. След като е бил британска колония за повече от сто години, Хонконг - в превод "Благоуханното пристанище", преминава във владение на Китай през 1997 г. Официалният му статут днес е специален административен регион на Китайската народна република, той е нейно най-важно пристанище, финансов център и бизнес средище на цяла Източ-

на Азия. Специалният статут, характеризиран като "Една страна две системи", е идея, предложена от Денг Ксиаопин, лидер на КНР през 80-те на миналия век. Той работи за един обединен Китай, но територии като Хонконг, Макау и Тайван да запазят капиталистическите си икономики и политически системи, докато "останалият Китай" запазва "социалистическата" система.

Днес населението от над 7 млн. души живее на площ от почти 1100 кв.м. Хонконг се състои от 235 острова, от които най-големи са островите Хонконг и Лантау, полуостровът Коулун, Сайкун и Новите територии. Хонконг е едно от най-гъсто населените места на света, което кипи от живот и подобно на Ню Йорк никога не спи. Неговата идентичност като космополитен център, където изтокът среща запада, са отразили върху специфичната местна кухня, кино, музика и традиции. Въпреки че преобладаващата част от населението са китайци, местни жители и експатриирани от други националности формират малки, но значими сегменти от обществото.

Страница на САВЕНА ЗЛЪЧКИН

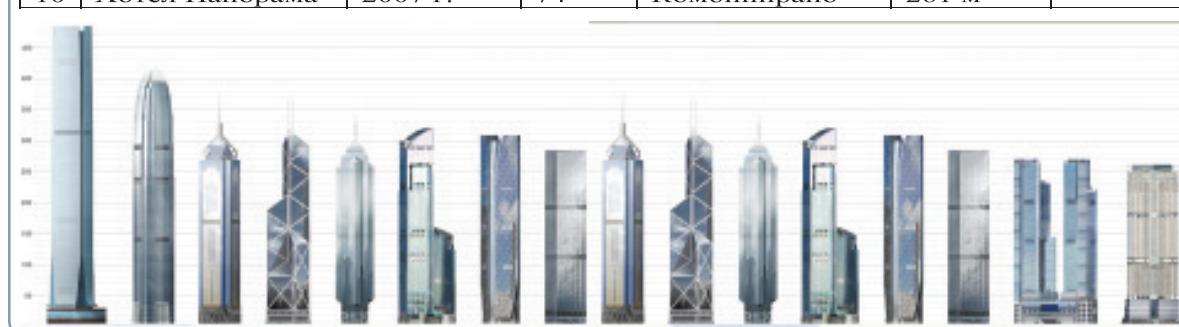
Международният финанс център 2 - най-високата кула на Хонконг

Различават се Кулата на банката на Китай, небостъргачът на AIG, построен на мястото на бившия хотел Фурара Кемпински. До нея е Риц Карлътън Хонконг - стаите разполагат с електронни пердата, които при гласова команда откриват панорама към спиращ дъхъ изглед към пристанището. Следва Кулата на банката HSBC, проектирана от британската архитектурна звезда Норман Фостър. Твърди се, че сградата спазва всички правила на Фен шуй

Най-високите 10 на Хонконг

№	Име	Завършен	Етажи	Предназначение	Височина	до
					Покрив	Антена
1	Международен търговски център	2010 г.	118 90	Комбинирано	484 м	
2	Международен финанс център II	2003 г.	78	Офис сграда	406.9 м	415.8 м
3	Сентрал плаца	1992 г.	72	Офис сграда	309 м	374 м
4	Кулата на Банката на Китай	1990 г.	73	Офис сграда	305 м	367,4 м
5	Центърът	1998 г.	80	Офис сграда	292 м	346 м
6	Найна Тауър	2007 г.	67	Офис сграда	318,8 м	
7	Уан Айлънд Ийст	2008 г.	63	Офис сграда		308 м
8	Центрър Чюн Конг	1999 г.	68	Офис сграда	282,9 м	
9	Кълинън	2008 г.	64	Хотел	269,9 м	
10	Хотел Панорама	2007 г.	74	Комбинирано	261 м	

Бетонният град може да е и учудващо зелен

Пълна луна изгрява над пристанището и Южно китайско море

ПРОГРАМАТА

- 07.15 Момичетата Гилмор - тв. филм /18 епизод/ /н/
08.00 Мехохи - анимационен филм
08.25 Чудното пътуване на Нилс Холгерсон с дивите гъски - анимационен филм
08.50 За животните с любов
09.20 Добър ден, господин Жасмин - детска образователна поредица
09.50 Чудният свят на Дисни. Приключения с Мики Маус - анимационен филм
10.15 Всички пред екрана
11.00 Памет българска с проф. Божидар Димитров
12.00 По света и у нас
12.15 Евробългари
12.25 Спортини новини
12.35 Бразди
13.05 Иде нащенската музика - фолклор
13.55 Минута е много - тв. състезание
14.45 Световна купа по сноуборд - репортаж от Сайръс /Канада/
15.15 Футбол. "Спартак" /Вн/ - ЦСКА, среща от първенството на "А"ПФГ - пряко предаване от Варна
17.30 БНТ представя "Българското позорище" - документален филм
18.30 В кадър
19.00 Робин Худ - тв. филм /9 епизод/
19.45 Аека ноц, деца! Дим, Дам, Дум
19.55 Златните песни на "Златният Орфей"
20.00 По света и у нас
20.50 50 години БНТ, 1968
20.55 Шоуто на Канала
21.45 Маккуел - игрален филм /Великобритания, 2007г./
23.20 По света и у нас
23.30 Трето полувреме
00.15 Аджино Бартами - Незалъзващия - двусериен игрален филм /Италия, 2006г./, 1 част

- 06.00 "Физиотоника"
06.30 "Най-смешните животни и хора на планетата"
07.00 Детски клуб Дисни. "Приключенията на Мики и Донал" - сериал, еп. 28, 29
08.00 Детски клуб Дисни. "Крякаща тайфа" - сериал, еп. 19
08.30 "Кой е по-по-наи" - детско шоу с водещ бате Енчо
09.30 "Бон Апети" - кулинарно предаване с Иван Звездев
10.00 "Олегала" - предаване за мода и стил
11.00 "Търси се..." - токшоу с водещи Меги и Нели
12.00 "Глобусът" - предаване за туризъм
12.30 "Най-смешните животни и хора на планетата" "Чужи" - част 1 - драма, минисериал, копродукция, 2005 г.
15.00 "Монк" - сериал, сезон 5, еп. 9
16.00 "Такъв е животът. Сватбата" - риалити шоу
17.00 "Море от любов" - токшоу с водещ Наталия Симеонова
18.00 "Сезимограф" - предаване за полемика и анализи с водещ Светла Петрова
19.00 bTV Новините. централна емисия
20.00 "Съседка за секс" - Комедия, САЩ, 2004 г.
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 "Операция Слава" - токшоу с водещ Росен Петров
23.30 "Пътешествие в Европа" - Комедия, САЩ, 2004 г.
01.10 "Чужда собственост" - Екшън драма, САЩ, 1992 г.
03.00 "Търси се..." /н/

- 07.00 Икономостас
07.30 "Приказки от пожарната" - детски анимационен сериал
08.00 "Лигата на справедливостта" - детски анимационен сериал, 2 сезон
08.30 "Маките титани" - детски анимационен сериал, 3 сезон
09.00 "Самурай Джак" - детски анимационен сериал, 2 сезон
09.30 "Животните представят ..." - предаване на НТВ
10.00 "Манхатън трио" - сериен филм
11.00 "С аромат на маргаритки" - сериен филм
12.00 "Календар" - информационна емисия на НТВ
12.15 "Пазарен навигатор" - предаване за икономика
12.30 "Мисии Моят Дом"
13.00 "Пънча промяна" - реалити шоу
14.00 "Клюкарката" - сериен филм
15.10 "Луда любов" - с уч. на Крис О`Донъл, Дрю Барийор и др.
17.00 "ВИЛ БРАДФОР" - реалити шоу
18.00 "Емигранти" - предаване на НТВ
19.00 "Календар" - информационна емисия на НТВ
19.45 "Темата на Нова"
20.00 "Ченгета без знаци" - с уч. на Мартин Лорънс и др.
21.40 "Календар" - информационна емисия на НТВ
22.00 "Горецо" - тематизиран таблоид с Венета Раикова
23.00 "В неизвестност" - с уч. на Томи Айт Джуонс и др.
01.30 "Надпревара с времето" - с уч. на Марло Томас и др.

- 07.30 "Приключенията на мечето Ладингтън" - анимация
08.00 "Аз моза, аз знам" - детско състезание
08.50 "BG - Къде? Къде?"
09.00 "Магьосници" - анимация
10.00 "Еджмонтън" - еп. 8 и 9, сериала, драма, Канада, 2000, с Кристин Крюк, Доминик Зампиона, Сара Линг
11.00 "5 по Рихтер" - предаване за култура на ТВ 7
12.00 "Фешън вирус" - предаване за мода с Албена Александрова
13.00 "На здраве" - здравно предаване на ТВ 7
13.30 "Летиците цирк на Монти Пайтън" - еп. 27 и 28
14.45 "Диб огън" - сезон 4, еп. 5 и 6
16.45 "Време за спомени" - документални досиета
17.00 "Щаба на еволюцията" - предаване за българския език
17.30 "Кой е шефът тук?" - сезон 2, еп. 9
18.00 "Без бараж" - туристическо предаване
18.30 "Мотоиздигар" - автомобилно предаване
19.00 Новини
19.30 "Кой е шефът тук?" - сезон 2, еп. 10
20.00 "Здравец, красавице" - еп. 5 и 6
21.00 Новини
21.30 "Аз и хлапето" - комедия, САЩ, 2005
23.10 "Канан" - трилър, мистерия, САЩ, Германия, Канада, 2006
00.55 "Диб огън" - сезон 4, еп. 5 и 6 - повторение

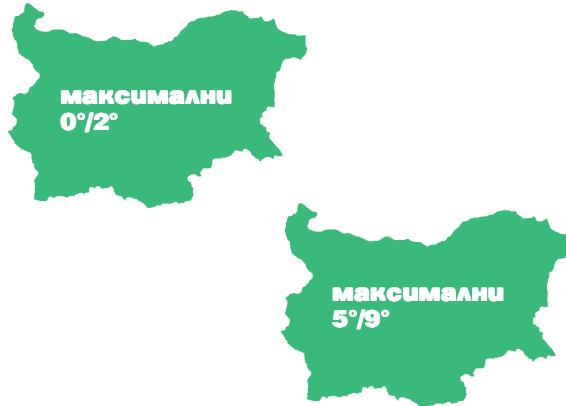
21 МАРТ

ВРЕМЕТО

Днес ще бъде облачно, на много места, главно в западната половина от страната, с прекъсвания и променлива интензивност, ще превалява сняг, в южните райони над 400-500 м.н.в. - предимно дъжд. Почти без валежи ще остане в Североизточна България. Ще духа умерен, в отделни райони и временено силен източен вятър. Минимални температури ще са между минус 1 и 4°. Максимални ще са между 3 и 8°, в югоизточните райони до 10-11°. В София - минимална температура около 0°, максимална около 3°. Облачно ще е времето и над Черноморието. На места по южното крайбрежие на морето ще превали слаб дъжд. Максималните температури на въздуха ще са 8-10°.

ИЗГЛЕДИ ЗА 22 И 23 МАРТ

Утре ще превалява в цялата страна, като валежите ще бъдат от сняг, особен в крайните югоизточни райони и по Черноморието, където отначало ще превалява дъжд. Ще се образува снежна покривка, включително в равнините. Температурите ще бъдат от 2-3 до 8-9 градуса. В неделя валежите ще спират, а облачността ще започне да се разкъса.

- 06.40 "Две звезди"
07.00 Новини
07.10 "Две звезди" (продължение)
09.15 "Свири, хармонико любими!"
10.05 "Пасторска проповед"
10.20 "Здраве"
11.00 Новини
11.10 "Вкусно"
12.00 "Безкрайният "Ералаш"
13.00 Футбол: "Кубан" - "Спартак" - пряко (в паузата - Новини)
13.45 "Лентата ще понесе всичко. Киногафове"
15.05 "Лентата ще понесе всичко. Киногафове"
15.45 Филм: "Старци-полковници"

ЦИФРОВОЕ ТЕЛЕСЕМЕЙСТВО ПЕРВОГО

www.1tvrus.com

ЗОДИАК

ОВЕН

Възможно е да имате някои парични проблеми, но това не бива да ви тревожи, подобни проблеми никога нямаят край, но не забравяйте да проверите дали всичко е наред с данъчните ви задължения и сметките за битови нужди.

ТЕЛЕЦ

Не е лек този ден за вас, трябва да уреждате доста неща с държавни служители, а навсякъде ще срещате бездушни и непрофесионално отношение. Най-добре изчакайте понеделник и без друго нещата едва ли ще се уредят днес.

БЛИЗНАЦИ

Макар и свързан с доста задачи, този ден може да бъде много ползотворен за вас. Ще се чувствате по-леко и дори ще успеете да приключите някои задачи, които сте смятали за трудно изпълними. Радвайте се на живота.

РАК

Имате достатъчно сили, за да свършите всичко, но зависимостта ви от други хора сериозно спира изпълнението. Не се ядосвайте, по този начин няма да постигнете нищо, по-добре се скарате, където трябва, за да се захватат за работа.

ЛЪВ

Седмичата свършва и точно сега ви е обзел небивал ентузиазъм. Гледайте да го съхраните за по-дълго и се пазете от пролетната умора, че имате много неща за вършене.

ДЕВА

Не е лек този ден за вас, ще се чувствате разкъсани между безброй задължения и отговорности. На всичко отгоре и у дома си няма да срещнете нужното разбиране. Не приемайте нещата трагично, има и такива дни.

ВЕЗНИ

Добре е днес да приключите с поетите ангажименти. Работата ще ви спори, макар да е повече, отколкото ви се иска. От понеделник ще се появят нови занимания, така че завършете старите, за да им отворите място.

СКОРПИОН

Днес нещата ще се случват бързо и за кратко. Трябва да сте способни да уловите мига, обаче на мърво място е важно да сте сигурни какво точно искате.

СТРЕЛЕЦ

Денят се очертава като доста напрегнат, особено ако сте по-невъздръжани в репликите си. Възможни са конфликти с колегите и най-неприятното - с началниците. Бъдете по-съдържани и проявете повече разбиране към околните. И не си изкарвайте гнева у дома.

КОЗИРОГ

Започвате ентузиазирани днешния ден, което е прекрасно. Ще имате доста поводи да се замислите за почтеността на хората около вас, но пък това ще ви е полезно.

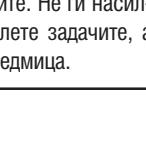
ВОДОЛЕЙ

Ще трябва да планирате правилно семеен бюджет, ако искате да не приключите месеца „на червено“. Не пренебрегвайте предложението от приятел за допълнителен доход. Проучете го, нищо чудно това да е следващата ви постоянна работа.

РИБИ

Желанието ви да действате ще среща съпротивата и незainteresоваността на околните. Не ги насилийте прекалено, просто разпределете задачите, а резултатите чакайте чак следващата седмица.

**ЧЕСТИТ 89-И
РОЖДЕН ДЕН НА
ГОСПОДИН
ПЕНЕВ
РАДКОВ**

от гр. Брезово

**Обичам те, дядо!
Бъди здрав и все
така добър
дълги години!**

С обич Нели

► МАЛКИ ОБЯВИ

РАЗНИ

ПРОДАВАМ запазено старо нелеко пиано - 9898934.

► БИЛКОВИ АПТЕКИ

Пловдив - Весела 99	032 67 71 80
Варна - ЕТ Лафазанова	052 63 24 42
Стара Загора - ЕТ Бояна	042 86 31 90
Бургас - ЕТ Везни	056 21 809
Плевен - ЕТ Св. Казаков	064 80 31 40
Троян - Аптека Билек	
Ямбол - ЕТ Съни	046 66 36 54

Кв. "Красна поляна", бул. "В. Д. Стоянов"
до бл. 7, срещу читалище "Св. св. Кирил
и Методий", тел. 920 70 13

21 март, 11 ч. - "Барон Мюнхаузен" по Рудолф Ерих Распе, драматизация и режисура Славчо Маленов, сценография Силва Бъчварова и Васил Рокоманов, музика Владимир Джамбазов. Участват Росица Спасова и Георги Спасов. Разказвайки своите чудни фантазии, Барон Мюнхаузен сякаш не приема реалния свят, но по този начин помага на едно малко момиченце да реши важен проблем, който измъчва душата му. Вярата, че човек не е това, което е, а онова, което би искал да бъде, ѝ дава шанс да пофантазира заедно с него и да избега от грубия свят на ежедневието.

Министерство на здравеопазването
Телефон: 02/981 01 11

Национална здравноосигурителна каса
Информационен център за права и задължения
на граждани: 9659 159
Национален телефон на НЗОК за консултации на
граждани: 0800 14 800
Информационен телефон на дирекция "Европейска интеграция и международно сътрудничество":
9659 116

► КУКЛЕН ТЕАТЪР С „АТЕЛИЕ 313“

22 март, 11 ч. - "Слончето с розовите уши" - авторски спектакъл на Мая и Митко Димитрови, сценография Митко Димитров, музика Петко Т. Манчев, костюми Маргарита Решетарова. Участват Мая и Митко Димитрови. Музикално-куклена приказка, в която, съпреживявайки премеждията на малкото Слонче, децата разбират, че не трябва да се страхуват от това, че някой до тях е различен, а приятелски да му подадат ръка и другарски да го обичат.

► В ДОМА НА КИНОТО

21 март, събота

12,45 ч. - Голямото четене:
"Пътеводител на галактическия
стопаджия", "Сто години самота",
"Тютюн" -
3 серии по 30 мин.

14,30 ч. - "Светът е голям и
спасение дебне отвсякъде" -
реж. Стефан Командарев, 105 мин.

16,30 ч. - "Жivotът на Брайън според
Монти Пайтън" - реж. Тери Джоунс,
93 мин.

18,30 ч. - "Четецът" - реж. Стивън
Долдри, 123 мин.

21 ч. - Голямото четене: "Майстора и
Маргарита" - тв сериал 10 серии по 50
мин.

22 март, неделя

13 ч. - "Партитурите на Бетовен" -
реж. Агниешка Холанд, 104 мин.

15,30 ч. - "Господар и командир: Да-
лечният край на света" - реж. Питър
Уиър, 138 мин.

18,30 ч. - "В Брюж" - реж. Мартин
Макдона, 107 мин.

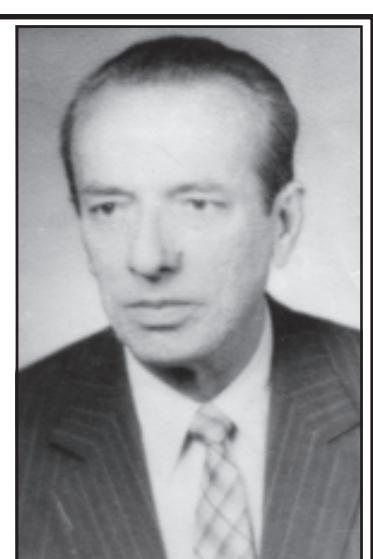
21 ч. - "Милк" - реж. Гюс ван Сант, 128
мин.

**ЧЕТИРИ ГОДИНИ
без**

**ВАСИЛ
ПАНДОВ**

юрист
*Пазим светла
памет за тебе
в сърцата си!*

От семейството

► ВАЖНИ ТЕЛЕФОНИ

Министерство на труда и социалната политика
Телефони за информация и консултации:
МТСП - 0 900 32 111 и 02/987 16 22

Агенция по заетостта:
Телефон за въпроси: 02/980 87 19

Агенция за социално подпомагане
София 1051, ул. 'Триадица' 2,
телефон: 02/811 96 07
горещ телефон: 02/935 05 50

Главна инспекция по труда
Горещ телефон: 0700 17 670 за консултация по
въпроси, свързани със законността на трудовите право-
възношения, осигуряването и спазването на изиск-
ванията за здравословни и безопасни условия на труд
и контролът по предоставянето на посреднически
услуги за намиране и наемане на работа.
0800 14 008 - за съобщения за допуснати трудови
злополуки, включително и такива, за които има
съмнения, че са укрити и не са съобщени в дирек-
циите "Инспекция по труда".

Държавна агенция за закрила на детето:
02/981 76 86

Министерство на здравеопазването
Телефон: 02/981 01 11

**БИБЛИОТЕКА НА РУСКИЯ КУЛТУРНО-ИНФОРМАЦИОНЕН
ЦЕНТЪР**
ул. "Шипка" 34, тел. 9433154

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА "СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ"
бул. "Васил Левски" 88, тел. 9882811 - централа, факс
8435495

СТОЛИЧНА БИБЛИОТЕКА
пл. "Славейков" 4, тел. 9806688 - централа, 9805672 -
директор

**УНИВЕРСИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА ПРИ СУ "СВ. КЛИМЕНТ ОХ-
РИДСКИ"**
бул. "Цар Освободител" 15, тел. 8467584, факс 8467170

ЦЕНТРАЛНА БИБЛИОТЕКА НА БАН
ул. "15 ноември" 1, тел. 9898446 - централа, 9878966 -
директор, факс 9862500

ЦЕНТРАЛНА МЕДИЦИНСКА БИБЛИОТЕКА
бул. "Свети Георги Софийски" 1, тел. 9523171 - директор,
9230250

ЦЕНТРАЛНА СЕЛСКОСТОПАНСКА БИБЛИОТЕКА
бул. "Цариградско шосе" 125, бл.1, тел. 709027 - читалня,
704161, факс 708078

ЦЕНТРАЛНА ТЕХНИЧЕСКА БИБЛИОТЕКА
бул. "Др Георги М. Димитров" 52, тел. 9717131, 9711101

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Изминаха 5 години, откакто
ни напусна нашата мила и незабравима
майка, баба и прабаба

**ТИНКА
НИКОЛОВА
КИРОВА
(КАТЯ)**

Липсваш ни!

От твоето голямо семейство

ТЪЖЕН ПОМЕН
Изминаха 40 дни без
о.з. генерал л-т
**АЛЕКСАНДЪР
РАДЕВ МИТЕВ**

на 90 години
Нека всички, които го
познаваха и обичаха, да си
спомнят за него.
Поклон пред паметта му!

Поменът ще се състои на 22.03.2009 г.
от 11,30 часа в Централните софийски гробища.

От семейството

СКРЪБНА ВЕСТ
На 15.03.2009 г. загубихме
нашата скъпа майка и баба
НЕНКА ДЮЛГЕРОВА

на 85 години
Скърбим за прекрасния
човек и убедения
социалист.
Почивай в мир!
От семейството

Абонамент 2009 продължава!

Можете да се абонирате в абонаментните пунктове на БСП, в клоновете на „Български пощи“ и разпространителските фирми: „Артефакт“, ОВБ „Близнаки“, „Доби Прес“, „Мобиле Мобилес“, „Разпространение на печата“ и „Силвия“

Какво е необходимо да знае дресърът и водачът на различните породи?

ИВАН ВОДЕНИЧАРОВ

Докато при човека окото е органът, който му позволява да се ориентира в своето обкръжение, при кучето това е носът, чрез който то възприема света. Следователно кучето трябва да се научи да "виждат" със своя нос.

Обонянието

При сравняване по големина, човешкият нос, т.е. повърхността на обонянието, не може да се конкурира с тази на кучето. Човекът притежава зона на обонянието от 5 см². За сметка на това при дакела са измерени 75 см², при фокстериера 82 см², а при овчарското куче 150 см². Това съотношение се премества в полза на кучешкия нос, когато се преобояват клетките на обонянието. При човека те са 5 милиона, при дакела 125 милиона, при фокстериера 147,2 милиона и при овчарското куче 224,8 милиона. Сетивната способност на носа на дакела превъзхожда човешкия 25 пъти, тази на фокстериера 29,4 пъти, а тази на овчарското куче дори 45 пъти, обаче измерванията с оптимизъм - апарат за измерване на чувствителността на обонянието, показват, че силата на обонянието на кучето е много пъти по-добре.

При появата на "интересни" миризми кучето преминава от нормално дишане към "душение" и по този начин се получава усилено обдишване на сектора на обонянието на лигавицата на носа. Опитното куче е в състояние да проследява определена кървата дира, дори тя да се пресича от животни от същия вид.

Ориентацията на кучето обаче не се базира само на едно мириещо вещество, а на смес от миризми. В природата

Ловното обучение на кучето

не се срещат чисти мириещи вещества. Хората биват опознавани предимно по мириса на облеклото. Който не вярва, че ако е гол няма да бъде познат от кучето, нека да опита. Трябва обаче да се внимава при кучета, които бързо хапят!

Слухът

Ухото на кучето превъзхожда човешкото по отношение на способността на възприемане. Кучето може да възприема трептения много по-големи от 20 000 хц, т.е. да чува също в ултразвуковата област. Тази висока слухова чувствителност позволява на кучето да възприема звуци и да реагира на тях, които не могат да се възприемат от човешкото ухо.

"Безшумната" кучешка свирка е изделие, което извлича полезен ефект от горепосоченото обстоятелство. "Безшумната" свирене не е беспокой за хората, но кучетата реагират на него. Чрез въздействието на свирката върху ухото на кучето установяваме не само чувствителността на кучето в ултразвуковата област, но стигаме и до други интересни заключения.

За дресъра и водача е важно да научи кучето на определени звуци, които да имат сиг-

нално значение и кучето да действа според тях. Критерий представлява силата на звука и повторението на специфичния звук. Даден звук трябва да се повтаря само веднъж от дресъра, когато първия път не е последвала реакция. Всички по-нататъшни повторения са повече от вредни. Повторенията водят само до инат и непослушание. Тъй като кучето разпознава добре не толкова думата, колкото ударението, респективно ниските и високите тонове.

Зрението

При изпитания на кучето, особено при работа по следа на влечене, прави впечатление, че кучето отива целенасочено към своя водач, когато го надуши. С помощта на очите то намира своя водач само когато той се движи встризи от съдията и зрителите, т.е. когато може да го разпознае по неговата походка и движения. На какво се дължи всичко това?

Причината за това се дължи предимно на строежа на кучешкото око и неговото по-странично разположение (макуларно виждане). Кучето вижда в черно и бяло. При него почти липсва цветно зрение. При преобояване на пръчковид-

ните и шиповидните клетки, които се намират в ретината на кучето, и които като рецептори са приемни органи за светлината, се установява, че преобладават пръчковидните клетки. При активните през нощта животни, като совите, прилепите и др., също преобладават пръчковидните клетки. При лов на чакане нощно време ловците установяват, че чувствителността на ретината им към светлината се повишава след известно пребиваване в тъмнината. Някои изследователи твърдят, че приспособяването при кучето е по-слабо, отколкото при човека. Независимо че през нощта кучето се придръжа попълтно до своя водач, отколкото през деня, някои кучета са привикнали да работят в тъмнина в гористи местности. Кучето не може да разпознава тихи или недвижещи се предмети. За разлика от човека с неговото сравнително добро зрение, кучето е много добър "регистратор на движения". То регистрира всяко движение, например когато в полето побегне някакъв дивеч, като в него се възбуджува инстинкът за преследване и желаниято за улавяне. Често пъти младото куче се устремява по посока на движещи се в далечината коли или мотори само защото те се движат

жат. Кучето се научава да различава нещата само чрез опит и с помощта на своя водач. То не трябва да се възпитава като преследвач при виждане. Такива кучета преследват дивеча само когато го виждат. Обикновено този процес е съпроводен с лаене. Има обаче кучета, които преследват тихо дивеч при видимост. Безшумното преследване, особено в гората, е недостатък, тъй като кучето бързо се загубва от погледа на ловеца и той не може да чува, накъде се насочва гонката.

Вкусовото усещане

Езикът като вкусов орган на кучето е важен за приемането на храната, при което съществува тясна връзка между вкус и мириз. Миризът би трябвало да има по-значителна роля за приемането на храната, тъй като кучето като "ълтлач" има слабо развити вкусови органи.

Езикът на кучето служи допълнително както за поемане на течност, така и за отдаване на топлина. Топлоотдаването се извършва чрез изпаряване на вода при пъхтене, като несведущите си мислят при това положение, че кучето изпитва голяма жажда. При кучето липсва изпитяване чрез потни жлези като при хората. Кучето притежава жлези предимно в кожата на лапите. Функцията на изпитяване се поема от езика, лигавицата на устата и белия дроб. Чрез пъхтенето кучето е в състояние да отдаде около 200 мл. вода за един час.

Чувствеността

Кучето притежава усещания за студ или топлина, настиск и болка. Тъй като сетивните клетки за изпитване на чувство се намират главно под кожата, трябва да се грижим за кожата и съответно за козината на кучето. Чрез болката върху кожата се влияе на обучението на кучето (бодлив нашийник) обаче след това чрез поглътане и похвала то се награждава, след като е изпълнило дадена задача в наша полза. Кучето трябва да се поглъща с приятелско обръщане и когато го срещнем на двора или в жилището. Кучето трябва да ни има доверие, затова неговото общо разположение е от много голямо значение. Подобни отношения създават предпоставка за добра съвместна работа между водача и кучето, като всяка задача се изпълнява с желание от него.

ДИВЕЧЪТ ПРЕЗ МАРТ

ЯЗОВЕЦЪТ все по-често напуска леговището и прекарва по-голямата си време във върсени на храна. Златната, с все още хубава кожа, "дреме" в храпулата на някоя катерица, която е станала нейна жертва.

ДИВИТЕ СВИНЕ ровят оменалата от дългия сняг и ледовете земя, за да търсят жъльди, червеи, ларви или земни кореноплодни. Бъдещата майка - женската

свиня, в края на месеца се отделя от стадото, защото наближава времето на раждане и тя трябва да "избере и обзаведе" леговището, в което ще ражда, с растителни отпадъци, клонки, суха папрат, мъх и суhi листа. Старите глигани живеят поединично, понякога в съседство със свинското стадо.

БЛАТНИЯТ ПРЕЛЕТЕН ПЕРНАТ ДИВЕЧ е в усилената подготовка за завръщане на север от юг. Март е най-усилният месец на прелета. Обикновено прелетът се убславя от посоката и силата на ветровете и от затоплянето на времето. Прелетът на птиците към север, противно на прелета през есента, е по-мощен и се извършва по-бързо. Дори и летните бърнета се появяват в края на месеца. Много от птиците, които гнездят у нас - зеленоглавката, калугерицата и др., се ухажват във въздуха с парадни полети и се приземяват в местата, избрани от тях за гнездене.

БЛАГОРОДНИТЕ ЕЛЕНИ се притиват в някой тих и спокоен горски участък, близо до пасбище или горска поляна. Мъжките елени с падналите рога са в трескаво състояние. На мястото на падналите рога израстват нови. При растежа те са покрити с нежна кожа, богата на кръвоносни съдове. Обилните кръвоносни съдове снабдяват израства-

АНЕКДОТИ

ОМАГЬОСАНА ПАТИЦА

Ловецът вижда в папура плувяща патица, дебне я и когато вече е близо, види пушката и стрелата. Патицата само го поглежда и продължава да си плува. Ловецът пак се мери и стреля. Патицата продължава да си плува и вече не му обръща никакво внимание. Той пак зарежда, стреля трети, четвърти път, зарежда, пак стреля - патицата си плува. Едва след шестия път патицата приближава лениво към него и му казва:

- Не си хаби джепането, не можеш да ме удариши, аз съм омагьосана.

- Брей! - изненадва се ловецът. - И кой те е омагьосал?

- Този, който те е учили да стреляш - казва патицата...

РАЗБРАЛИ СЕ

Седиjak старик на брега на реката, лови риба. Приближава се някакъв наблек, пита го:

- Как е, как е, къде ли?
- Обажда се...
- А нещо хвана ли?
- Хванах, ама го хвърлих в реката.
- Сигурно нещо маломерно?
- А, не, горе-доле колкото теб на ръст и също все питаше, питаше...

РИСУНОК СВЕТОСЛАВ ЯНІКІВ

ГУБИВРЕМЕ

АМЕРИКАНСКА КРЪСТОСЛОВИЦА

Думите се попълват последователно водоравно и отвесно, като се разделят от тъмни квадратчета, чийто брой е посочен в скоби:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A																
B																
V																
G																
D																
E																
J																
3																
I																
Й																
K																
L																
M																
N																
O																
P																
R																
C																
T																
У																
Ф																

ПОМОЩНИК: Билон, Волон, Годар, Еван, Зарин, Канарин, Кенан, Кератолит, Кесар, Кето, Кирот, Кител, Косер, Ленен, Лимонит, Лоден, Меконин, Нанак, Новер, Радамес, Резус, Робер, Силал, Соланин, Тан, Филарет.

СУДОКУ

Попълнете празните полета с числата от 1 до 9 така, че всяко число да се среща само по веднъж във всеки ред, всяка колона и всяка от малките области 3x3:

								9
	6		5	8	4			
3	9	2			8			
	7		3	5		9		
5		2				3		
9	8	6		2				
	3			7	9		4	
	2	5	8		3			
4								

7			6					
	9				6	4		
	4		9	2	8			
5					7			
	4		9	2	6	8		
		5					2	
	6	7	3		4			
	3	7			1			
			1		5			

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАДНИ

ВОДОРАВНО: ВЕЛОСИПЕД - ЛЕВСКИ - РЕД - СУЛЦА - АРЛ - ЕГ - НЕРВ - ИГРА - ПИРИН -

ИН - ЖИВОТ - ЕЙТ - РОМБ - ЖЕНА - БЕРН - ТА - БЕРОЕ - БИТКА - ТАВ.

ОТВЕСНО: ЗЕЛЕ - ЕПИТЕТИ - ЛЕД - РИВ - НАТ - ЛОВ - АВРОРА - СССР-ИТО-БА-НИКУЛИН-

МБЕ - ПИЛ - ЕБЕРТ - НЕ - ЦЕРИЙ - РОА - ДРАГАН ТЕНЕВ.

ЕДНО ОТ ТРИ

ВОДОРАВНО: АРБИТЪРКА - КИРИБАТИ - ЛЕК - КОНИН - МОЛИВИ - УТРЕ - ЕЦИ - РАК - КАСА -

САМОТА - ТУ - НИТ - РУИС - ОТРЕЗКИ - КЕЛ - ИЛИУ - ПАСИВ - ИОХ.

ОТВЕСНО: ОРКЕСТРАНТКА - БИК - РАМИРЕС - ВИР - МЕКОТЕЛИ - ТИКО - ЗЪБОЛЕКАРКИ -

РАНИЦА - УИЛИ - АКТИВИСТИ - ИО - АИНИ - АУСПУХ.

АМЕРИКАНСКА КРЪСТОСЛОВИЦА

ВОДОРАВНО: ГЕОРГИ КАЛОЯНЧЕВ - ВАИ - ДВЕ -

ЕНТЕБЕ - КОСМИ - АМСТЕРДАМ - ИМЕ - АЛ - ЕОН -

ХЮБНЕР - ТАРА - АНАТЕМОСВАНЕ - МИСЛИТЕЛКА -

ИРА - ИДЕЯ - ЦИАНКАЛИЙ.

ОТВЕСНО: РЕВОЛЮЦИИ - ОАС - С.Д. - КРИМИНАЛЕ -

ИМЕНИЯ - ВИД - ЕРАТ - КВА - ТЕЦ - НАЕМАТЕЛИ -

СЛАМКА - ПОЕТ - РОАН - ЯНЕ - АС - АНТРЕ - ВИА -

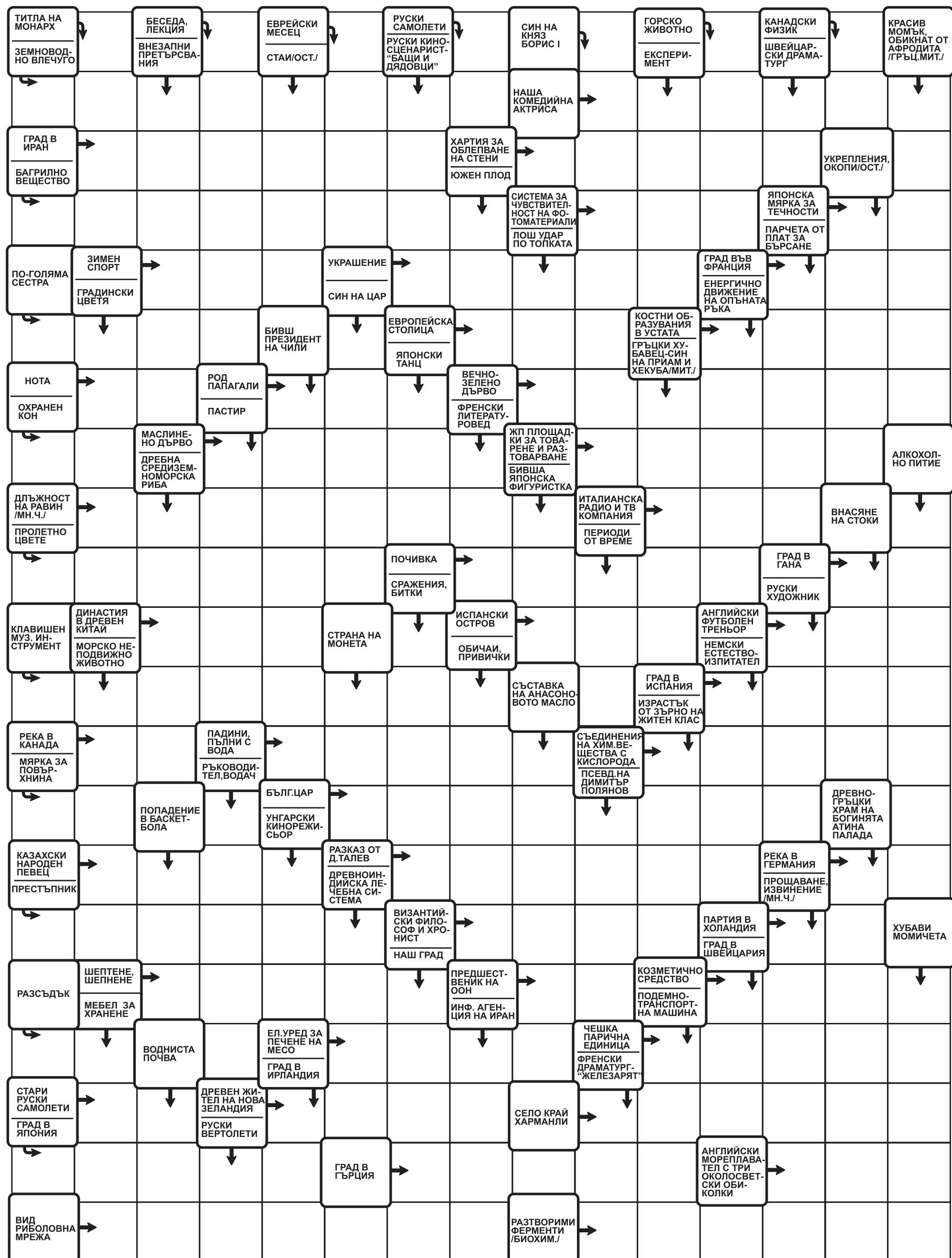
ЧЕДО - АРЛ - БЕБАН - НА И - ВЕМ - НЕ.

blackdop 21

blackdop

ГУБИВРЕМЕ

ДУМА

ПОМОЩНИК: Абадан, Адар, Адонис, Акин, Аламана, Ализарин, Атенеум, "Евелин", Ив, Итал, Кик, Маор, Оа, Олива, Олот, Оне, Табии, Шан, Янина.

СТОЯН СТОЯНОВ

„За да има живот“ с триумф в зала „България“

Поканиха първия авторски симфоничен спектакъл на Кирил Икономов в Южна Америка

Посланиците на Венециуела и Аржентина поканиха първия авторски симфоничен спектакъл на композитора Кирил Икономов със Софийска филхармония да бъде представен и в техните родни страни. Концертът „За да има живот“ триумфира в зала „България“ и цяла плеяда от политици, посланици и уважавани лекари стояха 15 минути на крака, за да го аплодират.

Музиката на маестрото така отпусна душите на присъстващи в пълния салон, че развърза и кесите им. В кутията, поставена на изхода, беше събрана доста солидна сума, която търпва фондацията „Утре за всеки“ ще пресмета, тъй като, освен Банка ДСК, много бизнесмени дариха своите чекове за борба с рака на млечната жлеза.

Софийска филхармония представи 11 авторски пиеси на Икономов, сред които беше и най-големият му естраден хит „Честит рожден ден“,

изпълнен от неговата съпруга Мая Нешкова преди 20 години. Композицията прозвуча по нов, съвсем различен начин в инструментална версия, информира ДУМА Лео Богдановски. Но още от първите акорди публиката позна любимата на няколко поколения българи мелодия и през цялото време ръкопляска в ритъма ѝ. Самата певица бе гвоздеят на програмата в трио със звездите на музикалния театър „Стефан Македонски“: Зорница Дамянова - сопрано, и Марио Николов - тенор, с които представиха баладата „Ден“.

Музикантите от оркестъра свиреха с приповдигнато настроение и нямаше зрител, който да не отбележи, че филхармонията звука много по-различно от всеки друг път. Освен автора заслужени комплименти за работата си в концерта получиха още диригентът Кирил Ламбов, солистите Владо Влавев - саксофон, и Минко Ламбов - пиано. Учи-

Изпълнението на Мая Нешкова, Зорница Дамянова и Марио Николов бе кулминацијата в концерта „За да има живот“

телят и на двамата Кировци - проф. Емил Янев, който беше и консултант на проекта „За да има живот“, заяви, че се е родил нов творчески tandem, а техният продукт има бъдеще.

Сред ВИП гостите на концерта бяха забелязани поетите Евтим Евтимов, Жива

Юлджиева и Леда Милева, композиторът Тончо Русев, бившият министър на културата Георги Йорданов, Жорж Ганчев с Шуши, шефката на ИСУЛ Янка Кюркчиева, известните хирурги проф. Хаджиева и д-р Бебечев, светилото на индирито в България д-р Табакова, игуменът на

Черногорския манастир, станал калугер, след като е бил броекер в Америка - Никанор, отец Кирил и мн.др. Един от малкото българи, носители на „Оскар“ - цирковият актьор Георги Кехайов, заяви, че тъкъв концерт е виждал само на 3 места в света - Виена, Мюнхен и Холивуд.

Тайните на прочутия ром разкри наследник на Бакарди

По впечатляващ начин историята и тайните на прочутия ром бяха представени от Енрике Комас Бакарди - глобален бранд менеджър на „Bacardi“, представител на шесто поколение от известната фамилия. Прекият наследник на дон Факундо Бакарди Масо - основателя на компанията и създателя на

“Bacardi Rum”, демонстрира пред гостите как се приготвят автентичните коктейли „Mojito“, „Daiquiri“ и „Cuba Libre“. На ексклузивната пресконференция присъства и Парис Казакиас - регионален менеджър на „Bacardi“ за Балканския полуостров, уточниха за ДУМА от консултантска къща „От игла до конец“.

Повод за гостуването на Енрике Комас Бакарди и Парис Казакиас у нас бе глобалната програма за обучение на „Bacardi Superior Rum“, представяна в 51 страни по света, както и 19-ото Национално първенство за бармани, организирано от Българската асоциация на бармани и Софтсток.

Енрике Комас Бакарди демонстрира как се правят автентични коктейли с прочутия ром

Благотворителен съботник ще правят ВИП съквартирантите

Първата седмична мисия на ВИП съквартирантите се нарича „Благотворителен съботник“. Звездите ще трябва да влязат в ролята на улични музиканти и артисти, като с талант и находчивост ще се опитат да спечелят възможно най-много пари по улиците на София. Разрешено им е да пеят, танцуваат, играят на канадска борба със случайни минувачи, да се съблъчат - изобщо всичко, което може да им донесе пари. Задължително е всеки ВИП съквартирант да намери начин да печели наравно с останалите членове на двата отбора.

Първата мисия „Благотворителен съботник“ ще се проведе днес по обяд. Звездите ще напуснат къщата на „ВИП Брадър 3“ в 11 ч. Времето за изпълнението на задачата е 3

часа, броенето на които ще започне веднага, след излизането на знаменитостите на вънън.

Всеки отбор ще разполага с бюджет от 1000 лв., с които ще може да закупи реквизит. Мястото, което съквартирантите си избраха да „атакуват“, е столичният „Сити център“. Там ще бъдат подгответи две сцени, озвучаване и микрофони за успешното изпълняване на мисията. Част от реквизита, който звездите могат да използват, включва: тъпан, мегафон, дайре, цървули, бална рокля, корона, празна консервена кутия, акордеон, костюм на Мики Маус.

Отборът, който събере по-малко пари, ще направи първите номинации. Кой ще мине проверката ще се разбере в понеделник.

Деси Зидарова стана лошо момиче за ексклузивна фотосесия

Известната българска актриса и модел Деси Зидарова засне модна сесия за нова италианска марка, която предстои да стъпи в България. Тя прие ролята на лошо момиче и позира почти 12 часа пред обективите. Уникалните черно-бели и цветни фотографии са резултат от ексклузивната фотосесия. Снимките ще се използват за предстоящата рекламна кампания, уточни за ДУМА Мартин Райков.

Деси Зидарова продължава успешно да менажира двата си луксозни центъра за красота в столичния „Nail Bar“ и в хотел „Еделвайс“ в Банско. За да релаксира пред новия сезон, актрисата, прочула се след ролята ѝ в сериала „Хотел България“, замина за седмица в Дубай, където отдъхва в хотел „Бурж Ал Араб“.

Виц
Съдията:
- Защо изхвърлихте съседа си през балкона?
Обвиняемият:
- Никакъв съсед не съм изхвърлял, господин съдия, а само гардероба, защото започна да скърца през нощта... И ме събуди...

ЧРД!

21. 03. 2009

Ст. н. с. д-р АГОП ГАРАБЕДЯН,
директор на Института
по балканистика при БАН

АЛЕБА АТАНАСОВА, зам.-кмет на София

ВЕСЕЛА ЛЮЦКАНОВА, писателка

ГЕОРГИ ЛИПОВАНСКИ, художник

ГЕОРГИ САВОВ, художник

ИСКРА РАДЕВА, актриса

КОНСТАНТИН ПЕНЧЕВ,
председател на ВАС

22. 03. 2009

АГНЕС ЗАШЕВА, главен секретар
на Министерството на културата

АСЕН БЛАТЕЧКИ, актьор

ВИОЛЕТА БАХЧЕВАНОВА, актриса

ГЕОРГИ СТОЕВ-ДЖЕКИ, режисьор

Ст. н. с. д-р ДИМИТЪР ДИМИТРОВ,
директор на Централна лаборатория
по висша геодезия при БАН

ЖАН ВИДЕНОВ, бивш
министр-председател

Проф. ИВАН ВЕСЕЛИНОВ, художник

МИХАИЛ КАСАБОВ,
вицепрезидент на БФС

Ген.-майор НИКОЛА НИКОЛОВ, председател
на ДА „Гражданска защита“

Наздравица

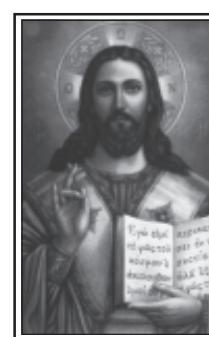
Днес нашата
мила колегка

**МАРИЕТА
ТОМОВА**

прибавя поредния
кадър в живота
си, като пораства
с една годинка.
Точното фотооко
на Вестника сега
гледа прекрасната си дъщеря
Сияна и знае, че я очакваме
да се завърне.

От екипа на ДУМА

Църковен календар

21

Преп. Яков изповедник (Злат. литургия)

22

+ 3 Неделя на Великия пост - Кристо-
поклонна. Св. свещмчк. Василий Анкирски

Деца рисуват „Пролет върху листа“

Национален конкурс за детска рисунка „Пролет върху листа“ за втора година организира община Кюстендил. Към момента са получени 770 творби от цялата страна и са селектирани най-добрите от тях, които ще бъдат представени в изложба. В конкурса участват 117 школи по изобразително изкуство, ателиета, училища и индивидуални участници. Експозицията с детски рисунки ще бъде официално открита на 23 март от 17.30 ч. във Възрожденското училище в Кюстендил.

СЪБОТА 21 МАРТ 2009

39

СПОРТ

ДУМА

БФС пожали Черно море преди дербито с Левски

Наказаха само треньора на Ботев за 2 срещи

Дисциплинарната комисия не наказа Черно море с лишаване от домакинство и така "моряците" ще посрещнат лидера Левски в 20-ия кръг на "А" група на стадион "Тича". След двубоя Черно море - Ботев, завършил 1:0 в сряда, треньорът на гостите Костадин Ангелов се оплака пред медиите, че е бил ударен от запалка. Инцидентът обаче не е описан в доклада на делегата.

"Ако се е почувствал засегнат, треньорът на Ботев е трябвало да сезира делегата, съдийската бригада, или направо Дисциплинарната комисия. Ако го беше направил, със сигурност щеше да има някакво наказание. Това обаче едва ли щеше да бъде лишаване от домакинство, а по-скоро някаква глоба за Черно море", коментира говорителят на Дисциплинарната комисия Юри Кучев.

Самият Костадин Ангелов обаче е наказан да не води отбора си от пейката 2 мача и е глобен с 1000 лв. Ангелов наричал съдията Антон Генов, свирил своя мач щ 200 във Варна, и помощниците му боклуци, без да ги пусва на майка, което е описано в доклада на арбитъра. Така не само Ботев бе наказан за 2 мача с лишаване от домакинство, но и неговият наставник.

Мароканският защитник на Левски Юсеф Рабех пристигна в съда с 30-минутно закъснение и получи присъда от 4 месеца условно за пияно шофиране

Осъдиха Рабех условно за пияното шофиране

направи ново провинение. За ново провинение ще му бъде прибавена и евентуална нова присъда. Шофьорската книжка на футболиста се отнема за срок от една година. Разноските по делото в размер на 175 лв. също ще бъдат платени от Рабех. Делото в Софийския районен съд започна с 30 минути закъснение заради появата на мароканския национал в зала № 25 в 15.30 ч. Адвокатът на Рабех Константин Симеонов обяви, че ще обжалва присъдата, защото на довереника му не е обяснено на разбираем език, че кръвната проба не е задължителна. "Той не разбира български и не му е осигурен преводач. Натоварили са го на патрулката и са го закарали в болница. Ще обжалваме в следващите 36 месеца

15-дневния срок", закани се адвокатът. Защитата на мароканеца иска да бъде призната единствено пробата от драгера, която е показала 1.23 промила, докато кръвната проба е с по-висок показател - 1.8.

Софийският районен съд назначи второ дело срещу Рабех за 29 април. То е за хулиганство и по него защитникът е поддържан със своя сънародник и сътъборник Рашид Тиберканин. Двамата участваха в скандал с таксиметрови шофьори в центъра на София през ноември 2008 година. От прокуратурата се опитали няколко пъти да постигнат споразумение с футболистите, но те не били отворени заради лагери и мачове, затова се стигнало до предявяване на обвинението.

Зашитникът на Левски Юсеф Рабех бе осъден на 4 месеца лишаване от свобода условно заради шофиране в нетрезво състояние на 26 февруари тази година. Изпитателният срок е 3 години и мароканският защитник на "сините" може да се озове в затвора, ако в следващите 36 месеца

„А“ ГРУПА

18-И КРЪГ:

Литекс - Пирин 3:0
1:0 Сандрино (13), 3:0
Дока (72, 75)

19-И КРЪГ:

Днес
13.00 ч. Славия - Сливен, гл. съдия Ивайло Стоянов
15.30 ч. Спартак Вн - ЦСКА, Георги Игнатов
19.00 ч. Черноморец - Черно море, Стефан Спасов
Утре
13.00 ч. Вихрен - Литекс, Мартин Богдев
19.30 ч. Левски - Локо Пд, Цветан Георгиев
В понеделник
15.30 Пирин - Локо Мз, Николай Йорданов
Миньор - Беласица, Станислав Тодоров,
16.00 Ботев - Локо Сф, Ахмед Ахмед

КЛАСИРАНЕ

1. ЛЕВСКИ	18	13	3	2	33:10	42
2. ЦСКА	18	12	5	1	35:13	41
3. ЧЕРНО МОРЕ	18	11	2	5	28:12	35
4. Литекс	18	9	5	4	25:14	32
5. Локо (Сф)	18	9	4	5	24:14	31
6. Славия	18	8	3	7	24:19	27
7. Локо (Мз)	18	7	5	6	24:18	26
8. Сливен	18	6	6	6	21:21	24
9. Черноморец	18	5	7	6	22:26	22
10. Локо (Пд)	18	5	6	7	23:29	21
11. Пирин	18	5	3	10	15:29	18
12. Миньор	18	4	6	8	13:26	18
13. Вихрен	18	5	1	12	13:25	16
14. Спартак (Вн)	18	3	7	8	12:24	16
15. Ботев	18	3	6	9	15:25	15
16. Беласица	18	2	5	11	11:33	11

ДУМА

ИЗДАТЕЛ: „ДУМА 2008“ ЕООД

Телефон на читателя: 97 05 200

Адрес на редакцията:
София - 1784,
бул. „Цариградско
шосе“ 113 А,
Факс: 975 26 04
Автоматичен
номератор 97 05
+ Вътрешен номер
www.duma.bg
E-mail:duma@duma.bg

Хонорари на
външни автори
се изплащат
всяка сряда
от 14 до 16 часа

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Ауга Панникян - 218; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Искра Милева - 251; Магдалена Тодорова - 246; Милена Николова - 247; **ИКОНОМИКА:** Мая Калачка - 246; Мариела Ильева - 246; **СВЯТ:** Галина Младенова - 219; Калина Йотова - 220; Алберт Абрамов - 220; Петър Бочков - 219; **КУЛТУРА:** Вилица Семерджиева - 240; Наежда Ушева - 240; Альоша Нейкова - 239; **ОБЩЕСТВО:** Величана Христова - 238; Ина Михайлова - 214; Васил Попов - 248; Лилия Томова - 232; **ЧЕТИВО:** Легас: Борис Данков - 244; **Неделиник:** Бозгюн Иванов - 225; **Булевард:** Гергана Алексова; Парсон: Чавдар Шишов; **СПОРТ:** Владимир Николов - 245, Таня Василев - 245; Кореспондент в Пловдив: Веселка Венкова, e-mail: vesseleva_v@abv.bg, тел.: 032/601 893; **ФОТО:** Благовеста Цветкова - 206; Мариела Томова - 206; Юрий Стойнов - 206; **ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН:** Валентин Арецов; Желязко Тенчев; Сильвия Шопова; Симона Симеонова; Спаска Венева; **ДОКУМЕНТАЦИЯ:** Катерина Димитрова - 200; 226; **НАБОР:** Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondent@duma.bg; **СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР:** Иван Стоянов - 250; **ПРОИЗВОДСТВО:** Владимир Тополовски Експонатор: 91975 6. 112; **Печат:** ИПК "Родина" АД - 1784 София, бул. "Цариградско шосе" 113; Номератор - 9752; **Дистрибутори:** ОБВ „Близнаки“ ЕООД - 02/962-23-23; "Национална гистрибуция" ОД - 02/975 20 35; **РАЗПРОСТРАНЕНИЕ:** Мирослав Александров, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, Слав Йорданов - 208, 203; **РЕКЛАМА:** Габриела Найденова - 233, Петрана Сомева - 205, Георги Томов, факс - 975-26-04; e-mail: reklama@duma.bg, abonament@duma.bg; **ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕНОСТТА:** Ден Йорданова - 207; Велислава Хубайч - 201, Каса - 97-05-249; **Декларации:** Изпълнителен директор Николай Малинов; Зам.-изпълнителен директор Павел Бебов

Информацията в броја са подгответи от репортерите на Вестника.
Използвани са емисии на БТА, "Фокус", "БГНЕС", БНР,
"Франс прес", интернет и др. Ръкописи не се рецензират и не се връщат

Снимка Георгиев

Главен редактор
Ивелин Николов
Първи зам.-главен
редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg
Зам.-главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

Основател
Стефан Продев

ГЛЕДАЙТЕ

Днес от 13.00 ч. по ТВ2
Славия - Сливен
От 15.30 ч. по
БНТ
Спартак (Вн) -
ЦСКА

От 19.00 ч. по Ринг
Черноморец - Черно море
Утре от 13.00 ч по Ринг
Вихрен - Литекс
От 19.30 ч по ТВ2
Левски - Локо (Пд)
В понеделник от 16.00 ч по Ринг
Ботев - Локо (Сф)

ИЗТОЧНА „Б“ ГРУПА, 18-И КРЪГ:

Днес от 15.30 ч
Свиленград - Любимец
Светкавица - Марица
Спартак (Пд) - Миньор (Рд)
Дунав - Калиакра
Несебър - Локо (Сз)
Черноморец (Бч) - Волов
Нафтекс - Родопа
Берое - почива

ЗАПАДНА „Б“ ГРУПА, 18-И КРЪГ:

Днес от 15.30 ч
Видима-Раковски - Белите орли
Етър - Ботев (Кр)
Марек - Монтана
Пирин (Банско) - Академик (Сф)
Пирин (ГД) - Рилски спортст
Ком-Миньор - Чавдар (Етр)
Чавдар (Бс) - Спортст
Балкан - почива

ВЕЛБЪЖД ПРЕД РАЗПУСКАНЕ ЗА 70 000 ЛВ. ДЪЛГ

Велбъжд е застрашен от разпускане, тъй като има натрупани дългове от 70 000 лева. Писма за оказване на финансова подкрепа са изпратени както до различните групи в Общинския съвет, така и до сдружения на бизнеса в Кюстендил. В случай че се стигне до обявяване в несъстоятелност, клубът ще бъде изведен от Югоизточната „В“ група и няма да има право да играе там 2 години.

ФИНЪН АУТ ЗА МАЧА С БЪЛГАРИЯ

Бранителят на Еспаньол Стив Финън получи контузия в ахилеса, заради което ще пропусне световните квалификации на Ейре с България (28 март) и Италия (1 април). Бившият играч на Ливърпул се беше отказал от националния отбор, но след назначаването на Джовани Трапатони се завърна в него. Италианският спец пък от своя страна все още не е решил кого да извика на мястото на Финън.

ШЕЙХ НАЛИВА 600 МЛН. ЕВРО В БЕТИС

Шейх Хумаиб бин Рашид Ал Нуайми е на път да стане собственик на испанския Бетис и да инвестира в него до 600 млн. евро, превръщайки го в гранд от европейския равнище. Владетелят на Айман - едно от седемте Обединени арабски емирства, преговаря с президента Мануел Руис де Лопера за закупуването на контролния пакет акции на клуба, за които е готов да плати около 90 млн. евро. Феновете на севилския тим вече изразиха своята подкрепа за продажбата.

КАН ПОДПИСВА С ШАЛКЕ ДО ДНИ

Бившият капитан на немския национален отбор Оливер Кан е разговарял със собственика на Шалке Клеменс Тьони и до дни ще подпише с клуба. Той ще бъде новият спортен директор на тима, като на поста ще замени уволнения Андреас Мюлер.

Ман Юнайтед с Порто в Шампионската лига

Сити играе с Хамбургер за Купата на УЕФА

Манчестър Юнайтед извади късмет при жребия за 1/4 финалите в Шампионската лига. Отборът на Димитър Бербатов посреща португалския първенец Порто на 7 април и връща визитата на 15 април. Победителят от двата мача пък ще спори с по-добрия от Виляреал и Арсенал за място на финала, който е на 27 май на "Стадио Олимпико" в Рим.

Дербито в четвъртфиналите е английският събъск Ливърпул - Челси. Четвъртият полуфиналист пък ще изльчат два еврошампиона - Барселона и Байерн М.

"Жребият е добър за нас. Важно е да вкараме гол в първия мач, тъй като той може да се окаже решаващ за развитието на двубоя. Не искам да подценявам тима на Порто. Срещали сме ги и преди и сме си патили от тях. Ще бъдем предел-

но мотивирани за мачовете с тях и ще търсим реванш", коментира мениджърът на Юнайтед сър Алекс Фъргюсън.

"Червените дяволи" отпаднаха от Порто в същата фаза на турнира през 2004 г.. Тогава водените от Жозе Моуринью португалци вкараха гол в последната минута на "Олд Трафорд" и после спечелиха купата.

"Ще се надяваме, че ще сме решили всичко още преди срещата на "Стамфорд Бридж", заяви пък мениджърът на Ливърпул Рафаел Бенитес, след като тимът му се падна с Челси на 1/4 финалите. "Хубаво ще е да си осигурем комфортна преднина преди реванша, тъй като в Лондон не се играе лесно. Трябва да изчистим грешките в отбрана и да засилим нападението. Всяка година се изправяме срещу Челси и се познаваме

много добре", каза още Бенитес. Двата отбора водят битка с Юнайтед и за титлата в Англия.

За Купата на УЕФА единственият тим с български играчи в състава си, който достигна до 1/4 финал в турнира - Манчестър Сити, ще играе на 1/4 финалите с германския Хамбургер. За "гражданите", които се промъкнаха между най-добрите 8 след дузпи срещу скромния Обзор (Дан), Валери Божинов обаче е без картотека. Той лекуваше контузия цяла есен. Мартин Петров пък има право да играе, но още се възстановява след операция и няма да подсили Сити на четвъртфиналите. Победителят от двубоя с Хамбургер ще срещне на полуфинал по-силния тим от събъската Вердер - Удинезе. Финалът е на 20 май в Истанбул.

Жребий за 1/4 финалите в Шампионската лига:

ВИЛЯРЕАЛ (Исп) - АРСЕНАЛ (Анг)
МАНЧЕСТЪР ЮНАЙТЕД (Анг) - ПОРТО (Пор)
ЛИВЪРПУЛ (Анг) - ЧЕЛСИ (Анг)
БАРСЕЛОНА (Исп) - БАЙЕРН (Гер)
* Първите мачове са на 7/8 април, а реваншите на 14/15 април.
Съперници в 1/2 финалите ще бъдат:
МАНЧЕСТЪР ЮНАЙТЕД/ПОРТО - ВИЛЯРЕАЛ/АРСЕНАЛ
БАРСЕЛОНА/БАЙЕРН - ЛИВЪРПУЛ/ЧЕЛСИ
* Победителите от първите посочени двойки са домакини на 28/29 април, а реваншите са на 5/6 май.
* Финалът е на 27 май на ст. „Олимпико“ в Рим.

Жребий за 1/4 финалите за Купата на УЕФА:

ХАМБУРГЕР (Гер) - МАНЧЕСТЪР СИТИ (Анг)
ПСЖ (Фр) - ДИНАМО КИЕВ (Укр)
ШАХТЬОР (Укр) - МАРСИЛИЯ (Фр)
ВЕРДЕР (Гер) - УДИНЕЗЕ (Ит)
* Първите срещи са на 9 април, а реваншите на 16 април.
Съперници в 1/2 финалите ще бъдат:
ВЕРДЕР/УДИНЕЗЕ - ХАМБУРГЕР/МАНЧЕСТЪР СИТИ
ПСЖ/ДИНАМО КИЕВ - ШАХТЬОР/МАРСИЛИЯ
* Победителите от първите двойки са домакини на 30 април, а реваншите са на 7 май.
* Финалът е на 20 май на ст. „Шюкрою Сарачоглу“ в Истанбул.

Купа на УЕФА, 1/8 финали-реванши:

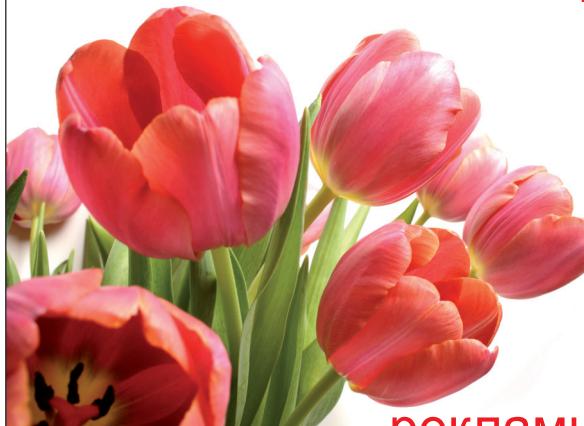
МЕТАЛИСТ (Укр) - ДИНАМО К (Укр) 3:2 (3:3)
1:0 Слюсар (29), 2:0 Коело (56), 2:1 Саблич (68), 3:1 Асеведо (70), 3:2 Нинкович (79)
ШАХТЬОР (Укр) - ЦСКА М (Рус) 2:0 (2:1)
1:0 Фернандиньо (54-дузпа), 2:0 Адриано (70)
ЗЕНИТ (Рус) - УДИНЕЗЕ (Ит) 1:0 (1:2)
1:0 Тимошчук (34)
ГАЛАТАСАРАЙ (Тур) - ХАМБУРГЕР (Гер) 2:3 (3:4)
1:0 Кюлъ (42-дузпа), 2:0 Барош (49), 2:2 Гереро (57), 60), 2:3 Олич (90)
ОЛДОРГ (Дан) - МАНЧЕСТЪР С (Анг) 2:0, 3:4 след дузпи (2:2)
1:0 Шелтън (85), 2:0 Якобсен (90+1, дузпа)
БРАГА (Пор) - ПСЖ (Фр) 0:1 (0:1)
0:1 Оаро (81)
СЕНТ ЕТИЕН (Фр) - ВЕРДЕР (Гер) 2:2 (2:3)
0:1 Прьодъл (6), 0:2 Писаро (27), 1:2 Беналуан (64), 2:2 Гра (90+2)
АЯКС (Хол) - МАРСИЛИЯ (Фр) 2:2 (след прод.) (3:4)
1:0 Енох (33), 1:1 Нианг (35), 2:1 Сюлемани (74), 2:2 Тайрън Миърс (110)
* В скоби е посочен общият резултат от двете срещи.

СНИМКА: БГНЕС

Капитанът на Зенит Анатолий Тимошчук с глава отбележва единствения гол в реванша срещу Удинезе. Вратарят Самир Ханданович успя да отбие топката зад голлината, но рефериът зачете попадението. Удинезе се класира за 1/4 финалите в турнира за купата на УЕФА с общ резултат 2:1

НАШАТА СПЕЦИАЛНА ОФЕРТА ЗА ВАС

рекламирайте
през МАРТ при нас
0888 709 788

■ ДУМА

Раданова за 8-ми път е спортист на месеца

Двукратната олимпийска вицешампионка по шорттрек Евгения Раданова спечели за 8-ми път в кариерата си традиционната анкета на Пресклуб "България" за спортист на месеца. Тя бе отличена за сребърния си медал на 500 м от Евро 2009 в Торино. Жени получи признанието на 16 спортни редакции, 6 гласуваха за Станка Златева (борба), 4 за Момчил Каракиев (лека атлетика) и 1 за Мария Гроздева (спортивна стрелба). Раданова обяви, че се лекува от травма в кръста. Рехабилитацията ѝ ще продължи 4-6 седмици, след което започва подготовката за следващия сезон. Той ще бъде последен в кариерата ѝ и тя предвижда да участва на пета зимна олимпиада във Ванкувър 2010 след Лилехамер 1994, Нагано 1998, Солт Лейк Сити 2002 (1 сребърен и 1 бронзов медал) и Торино 2006 (1 сребърен). Заместник-председател

лят на БФКънки Стойчо Стойчев даде много добра оценка на състезателите за изминаващия сезон и обясни, че още няма яснота около президентския пост на централата. Албена Денкова обяви, че иска да напусне поста.

НАГРАЖДАВАТ РУМЯНА И СВИЛЕН НЕЙКОВИ С ОРДЕН

Олимпийската шампионка по гребане Румяна Нейкова и нейният съпруг и треньор Свilen Нейков ще бъдат наградени с най-високия български орден "Стара Планина" - I степен. С укази №49 и 50 на президент Георги Първанов двамата се награждават за изключителния им принос в развитието на физическото възпитание и спорта. Румяна Нейкова спечели единствения златен медал за България в Пекин 2008 и бе избрана за спортист №1 на годината.

ТОПАЛОВ ПРАВИ 1:1 С КРАМНИК

Лидерът в световната ранглистата на ФИДЕ и бивш световен шампион Веселин Топалов завърши наравно 1:1 с големия си съперник Владимир Крамник (Рус) в петия кръг на престижния шахматен турнир "Амър" в Ница, Франция (награден фонд 216 000 евро). В партията на блинд двамата гросмайстори се съгласиха на реми на 45-ия ход, а в ускорения шахмателиха точката на 54-ия ход.

ДАМС ОТПУСКА

12 МЛН. ЛВ. ЗА РЕМОНТИ

Поради кризата бюджетните възможности на ДАМС позволяват да бъдат осигуриeni 12 милиона лева за ремонт на национални спортни съоръжения. Само 2 милиона лева са предвидени за съфинансиране на ремонта и поддръжка на спортни обекти в страната, за разлика от миналата година, когато за тези дейности бяха отпуснати 6 милиона лева, заяви във Велико Търново председателят на ДАМС Весела Лечева.

ЖЕКОВА Е 6-А ЗА СК ПО СНОУБОРД

Александра Жекова зае пето място в дисциплината бордъркрос от финалите на Световната купа по сноуборд във Валмаленго, Италия. Жекова отпадна на полуфиналите, но след това бе най-бързая във финал Б. Над всички в големия финал А бе Маей Рикер (Канада). Носителка на малката СК в бордъркроса е Линдзи Джакобелис (САЩ) с 6390 т. пред Маей Рикер - 5100 т. Жекова е 8-а с 3020 т. В генералното класиране води Дорис Гюнтер (Ав) с 6530 т. Жекова е шеста с 4460 т.

МАРЕК ПОБЕДИ ЧЕРНО МОРЕ С 3:0 ГЕЙМА

Марек Юнион Ивкони победи Черно море БАСК с 3:0 гейма (25:18, 25:19, 25:23) в първия мач от втория ден на турнира за купа "Братя Филипови 2000" в Бургас. Левски Сиконко съкруши Монтана с 3:0 гейма (25:10, 30:28, 25:23). Срещите днес: 13.00 Арда - Монтана, 15.00 Пирин - Марек, 17.30 Левски Сиконко - ЦСКА и 19.30 ЛУКойл - Черно море. В неделя 13.00 Черно море - Монтана, 15.00 ЦСКА - Пирин, 17.30 Левски Сиконко - Марек, 19.30 ЛУКойл - Арда.

Всяка седмица ДВА ГЪРТИ

ще излиза
талон за
бесплатна
обява!

ТЪРСЕТЕ ГО!